

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

Nr.5

Noiembrie 2020

Erasmus+
Școala on-line

cultural - educaționale

Revista Liceului Teoretic Bogdan Vodă

REPERE
CULTURAL – EDUCAȚIONALE

REVISTĂ BIANUALĂ

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia-Mihaela Neculăeș

Traduceri
prof. Monica Tudorache

Corecturi
prof. Silvia Mîrț

Coperta și desktop publishing
prof. Neculai Juncă

Editura PIM
Iași - 2019

Colectivul de redacție

- Prof. Neculai Juncă
- Prof. Monica Tudorache
- Prof. Mîrț Silvia
- Prof. Neculăeș Aissa
- Prof. Cășuneanu Alina
- Prof. Paiu Ana Maria

Repere cultural-educăționale

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

cultural -
educăționale

editura pim
Iași, 2020

ISSN: 2668 – 1196

Nr. 5 – Noiembrie 2020

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia–Mihaela Neculăeș

Colectivul de redacție

- prof. Neculai Juncă
- prof. Monica Tudorache
- prof. Silvia Mîrț
- prof. Alina Cășuneanu
- prof. Aissa Neculăeș
- prof. Ana Maria Paiu

Copertă și desktop publishing: Juncă Neculai

Traduceri: Tudorache Monica

Corector: Mîrț Silvia

Disclaimer

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, care își asumă responsabilitatea corectitudinii și a originalității materialelor publicate. Instituția noastră nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Nr. 5 • Anul III • Noiembrie 2020

SUMAR

- Cuvânt înainte** • Pr. Ionel Emilian Dumea, Vicar provincial OFMConv.
pag. 7 - 8
- EDITORIAL** • Școala în pandemia și necesitatea unor măsuri logice,
pag. 9 - 12 *coerente și predictibile... care nici nu costă bani!*
- PROIECTE, EXPERIENȚE, VALORI ȘI PRINCIPII EUROPENE** • *O nouă experiență europeană la Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești - o șansă pentru elevi și comunitate* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 13)
• *Proiectul Erasmus+ „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ la un an de la încheiere - Un demers didactic anticipativ. Rezultate ale implementării Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356*, (prof. Neculai Juncă – pag. 19)
- DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA ȘCOLII** • *Activitate didactică și educativă*
pag. 24 - 76 • *Hălăuceștiul sub pastorația franciscană. Moment aniversar – 125 de ani de la înființarea Provinciei „Sf. Iosif” din România* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 26)
• *Activități de evaluare și îmbunătățite a calității educației în școlar 2019-2020* (prof. Ana Maria Paiu – pag. 35)
• *Valorificarea potențialului activităților educative prin intermediul resurselor și instrumentelor online – provocări și limite* (prof. Camelia Axinte – pag. 38)
• *Exemple de bună practică - Site-ul oficial al Proiectului Erasmus+ „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“* (prof. Neculai Juncă – pag. 40)
• *Comoara din bibliotecă* (prof. bibliotecar, Agnesa Leahu – pag. 45)
• *Adolescența – perioada marilor provocări* (prof. Ana-Maria Sandu – pag. 48)
• *Dezvoltarea profesională, învățare pe tot parcursul vieții (II)* (M. Juncă – pag. 53)

Proiecte și parteneriate

- *Junior Achievement România – al doilea an în școala noastră* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 56)
- *„ROSE”- viitorul se poate construi prin educație* (prof. Alina Cășuneanu – pag. 60)
- *Să ne cunoaștem prin intermediul proiectelor educaționale europene și internaționale* (prof. Monica Tudorache – pag. 64)

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi

- *Universal Citizen* (Ciobanu Nadia Petronela, clasa a X-a B – pag. 67)
- *Simți...?* (Ciobanu Nadia Petronela, clasa a X-a B – pag. 69)
- *Pandemie* (Ghiuzan Denisia Maria, clasa a IX-a B – pag. 70)
- *Ultimul cuvânt* (Chicet Paul, clasa a XI-a A – pag. 70)
- *Fata perfectă* (Chicet Paul, clasa a XI-a A – pag. 71)
- *De ce să te apuci de citit cărți de dezvoltare personală?*
- *Chiar te ajută... sau e pierdere de timp?* (Paraschiv Iulian Denis, clasa a XI-a A – pag. 72)
- *Gânduri despre pandemie* (Ciobanu Nadia Petronela, clasa a X-a B – pag. 76)

**ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ
pag. 77 - 118**

- *Portrete evocări - Pr. Bonaventura Morariu* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 77)
- *Hălăucești: Jertfa martirilor - sămânță pentru credința noastră* (prof. Lidia Petrescu – pag. 79)
- *Eșecurile încercării de creare a Comunității Europene de Apărare și a Comunității Politice Europene (I)* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 82)
- *Considerații istorice privind populația comunei Hălăucești* (prof. Aissa Neculăeș – pag. 90)
- *Prezentare de carte - Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 98)
- *Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (II): „Azi noapte la Prut, războiul a-nceput”* (prof. Neculai Juncă –

pag. 105)

- *Rolul emițătorului și al receptorului în configurarea mesajului scris* (M. Juncă – pag. 115)

CALEIDOSCOP
pag. 119 - 161

- *Ce trebuie să știm despre SARS-COV-2?* (prof. Alina Cășuneanu – pag. 119)
- *Matematici financiare în liceu (II)* (prof. Maria Balan – pag. 124)
- *Personalitatea negociatorului (I)* (prof. Neculai Juncă – pag. 130)
- *Pedagogia lui Isus. Isus Cristos - Învățătorul suprem* (prof. Lidia Petrescu – pag. 138)
- *Industria IT în România - tablou al atipiilor* (prof. Olaru Ionuț – pag. 145)
- *Alimente esențiale* (prof. Lenuța Enoiu – pag. 150)
- *Biblioteca* (prof. bibliotecar, Agnesa Leahu – pag. 153)
- *Grupul vocal Lăzărelul – cântec și poveste* (prof. Monia Grădinaru – pag. 155)
- *Scurt istoric al apiterapiei (II)*(prof. dr. Lucian Spiridon – pag. 158)

Cuvânt Înainte

Dragi cititori, Domnul să vă dăruiască pacea Sa!

"O parte a virtuții constă în învățatură, alta în exercițiu; trebuie pe de o parte să înveți, pe de alta să întărești prin practică ce ai învățat". (Seneca)

Această constatare a înțeleptului Seneca, se dovedește a fi total valabilă și aplicată revistei "Repere cultural – educaționale", revistă care împletește atât de frumos educația, cultura, învățământul și spiritualitatea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești. În fond, cultura, educația și morala sunt o formă de a iubi lumea și de a spera. Far astăzi mai mult ca oricând trebuie să iubim și să sperăm. Cultura e ceea ce ne ajută să rămânem oameni, și pentru a rămâne oameni, avem mereu nevoie de hrană. Cultura hrănește mintea și sufletul. Să cultivăm această "plantă rară" chiar și în momentele dificile ale vieții. Reușita acestui lucru se datorează unei bune și solide educații.

Se spune că tot ceea ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Aceasta, (educația), ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.

"Natura ne aseamănă, educația ne deosebește" (Confucius).

Educația, așadar, are un rol hotărâtor în formarea noastră personală. La zidirea ei lucrăm din fragedă pruncie, acasă, în familie, în instituțiile de învățământ, adăugând câte o piatră în fiecare zi a vieții. Familia joacă un rol important în a-i învăța pe copii să învețe. Părinții și ceilalți membri ai familiei sunt primii profesori. Acasă, un copil învață să comunice, începe să gândească și începe să relaționeze cu ceilalți din jur. Pașii însă, spre "desăvârșirea educațională" a persoanei se fac în școală, deoarece, școala și cartea te face om; omul este făcut să trăiască printre oameni, iar fiecare copil pe care-l instruiem este un om pe care-l câștigăm.

"Înainte de a învăța să ne jucăm de-a viața, învățăm să ne jucăm de-a școala". Pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și tinerilor e necesar să avem structuri de învățământ bine organizate și buni educatori. "Caracterul unei școli bune e ca elevul să învețe în ea mai mult decât i se predă, mai mult știe însuși profesorul," spunea Mihai Eminescu, îndemnând elevii să viseze, deoarece, visul începe cu un profesor care crede în tine, trage de tine și te împinge la un nivel superior, folosindu-se uneori de un "băț" numit "adevăr".

Îmi plac profesorii care dau, pe lângă obișnuitele teme, și ceva de gândit pentru acasă, spre binele nostru sufletesc, spre lărgirea minții și a spiritului.

De multe ori, când sunt solicitat să calc pragul unei școli, pentru diferite activități, salut profesorii cu următoarele cuvinte: Voi, dragi profesori, sunteți asemeni unei lumânări, vă mistuiți pe voi înșivă pentru a lumina calea altora. Iar elevilor mă adresez de multe ori cu mesajul biblic al olarului, îndemnându-i să se lase modelați de mâinile dibace și de înțelepciunea profesorilor, care sunt asemenea olarilor, ajutând elevii să își creeze propria lor imagine, profesorii nefiind altceva decât îndrumători și bune exemple de urmat.

"Verba docent exempla trahunt", Cuvintele ne învață, exemplul ne convinge, spune un proverb latin. De aceea ca reper pentru desăvârșirea noastră umană și spirituală, să privim la cei care au fost și sunt pentru noi călăuze.

Sărbătorim cu mare bucurie 125 ani de la înființarea Provinciei Franciscane în România, provincie din care au făcut parte mari preați, profesori, oameni de o vastă cultură umană și spirituală cu care astăzi suntem mândri și de care ne amintim cu drag. Ei au ajutat nu doar la zidirea spiritual creștinească a persoanei, ci și educativ-cultural, dând Bisericii și societății buni creștini și oameni de prestigiu în diferite domenii.

Privind la ei, noi înșine să ne încurajăm unii pe alții în acest timp dificil, și găsim noi metode de învățare, atât prin mijloacele de socializare, cât și prin alte mijloace, procesul educațional să poată continua. Este important acum să înțelegem că școala trebuie adaptată la copii, iar sarcina profesorilor să fie aceea de a stimula copiii și tinerii să facă de data aceasta un efort mai puțin obișnuit. Profesorii să îi inspire pe învățăcei cu dorința de a fi de data aceasta proprii lor profesori. Să-i învățăm pe copii și tineri arta de a trăi bine, educându-i să fie pregătiți ca să acționeze și să gândească independent și, în același timp, să vadă în slujirea comunității posibilitatea de a pune în practică cele învățate.

Dragi cititori, cultura înseamnă lărgirea minții și a spiritului, iar "educația este cea mai puternică armă ce o putem folosi pentru a schimba lumea" – Nelson Mandela.

Să folosim bine ceea ce Dumnezeu a semănat în sufletele noastre și vom aduce un plus de bine omenirii.

Fă în fiecare zi ceva bun! Oamenii ar putea imita gestul tău.

*Pace și Bine tuturor!
Pr. Ionel Emilian Dumea,
Vicar provincial O.F.M.Conv.*

Școala în pandemie și necesitatea unor măsuri logice, coerente și predictibile... care nici nu costă bani!

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

„Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții. Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mintea. **De aceea, un om bine educat, cu inimă, caracter și moravuri bune, poate să fie cu un cerc restrâns de cunoștințe, pe când, din contra, cultura, cunoștințele cele mai vaste pot fi cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă**”.

(Mihai Eminescu)

Este deja al doilea an școlar ce se desfășoară în condiții total atipice cauzate de pandemia existentă în întreaga lume. Pentru o coerență a analizei ce dorim să o realizăm, ar trebui să ne referim și la ce se întâmplă în alte state din Uniunea Europeană, fiind parte a acesteia. Însă, din păcate, aceste momente de criză cauzate de pandemie au arătat și limitele de acțiune a Uniunii Europene în „lupta cu pandemia”. Lipsa unor măsuri coerente și unitare la nivelul Uniunii, au făcut ca fiecare stat să-și gestioneze singur criza: medicală, economică, educațională, socială și religioasă - poate chiar existențială... În această situație vom face referire la ce s-a întâmplat și se întâmplă în România - în zona educațională cu preponderență, făcând doar unele trimiteri comparative la alte domenii de activitate din societate, strâns legate de educație (nu doar de procesul instructiv-educativ).

Pentru a putea depăși cât mai bine această perioadă grea, pe toate planurile și pentru toată lumea, ar fi extrem de important să putem avea **încredere** în stat și capacitatea instituțiilor acestuia de a gestiona situația de criză. Din păcate, la acest capitol, România nu stă deloc bine, de fapt, stă foarte prost! Ar fi pe de altă parte un moment prielnic ca această situație să se schimbe prin luarea unor măsuri logice, coerente și cu o minimă predictibilitate de oamenii și instituțiile pe care le conduc și care ar trebui să ne ofere nouă, tuturor cetățenilor, sentimentul de încredere, siguranță și grijă și **nu de frustrare, neîncredere și singurătate în fața tuturor problemelor** cauzate de actuala situație.

Nu vrem să criticăm **ceea ce este evident** pentru că ar fi total neproductiv, poate ar fi doar o supapă de refulare a frustrărilor date de actuala situație, dar nimic mai mult. Așadar ce putem face? Cum ne putem proteja, cum putem să

ne facem treaba și să încercăm să contribuim la educația copiilor noștri în aceste vremuri extrem de tulburi și dificile? Sunt întrebări dificile și o provocare pentru toții - oricare ar fi calitatea noastră: preșcolari, elevi, părinți, profesori, directori, inspectori sau reprezentanți ai Guvernului sau ministerelor...

Cu atât mai mult în astfel de situații, de criză, trebuie să avem conștiință și responsabilitate în a ne face munca așa cum credem că este mai bine pentru elevii și copii noștri. Ce lipsește cel mai mult sistemului educațional românesc? Mai mult decât finanțarea, mai mult decât viziunea asupra a cum vrem să arate educația, a mijloacelor și metodelor prin care putem ajunge în punctul dorit? Toate aceste fiind esențiale, pilonii unei construcții în jurul unui sistem educațional eficient, aducător de creștere pentru om și societate. Dar ceva ocupă totuși primul loc în nefuncționalitatea sistemului educațional, mai ales în aceste timpuri - **lipsa unor măsuri logice, coerente și predictibilitatea lor**- și, culmea este că, acestea nici nu necesită BANI! Însă toate acestea necesită o resursă umană capabilă, caracterizată de profesionalism, umanitate, flexibilitate, competență, abilitate de comunicare și transparență.

De ce discutăm la două luni de la începerea anului școlar: dacă sau cum se vor da tezele? de modificarea de conținuturi și adaptarea programelor? cum au acces copiii la învățământul online? etc. Și încă nici nu discutăm despre cum vor fi examenele naționale, admiterea în învățământul superior etc.

Doar pentru a semnala alte probleme care demonstrează o dată în plus lipsa de logică și coerență putem aminti: modul de asigurare a transportului gratuit pentru elevi - procedura greoaie care îngreunează activitatea din școli referitoare la decontarea transportului elevilor; accesul la diferite fonduri nerabursabile de către școli care nu dispun de specialiști care să poată depune proiecte; manuale școlare care ajung în școli și în semestrul al doilea etc.

Putem să acceptăm că sistemul educațional românesc era într-o criză sistemică înainte de pandemie, care se accentuează în momentul de față, putem să afirmăm că pentru preșcolari și ciclul primar școala online e doar o soluție de avarie la pandemie, iar pentru gimnaziu și liceu, tot o situație de compromis în aceste vremuri dificile; ce nu putem lăsa nesancționat este lipsa de viziune, de logică, de coerență și de predictibilitate a măsurilor adoptate!

„Am spus-o într-un rând că ceea ce ne inspiră durerea cea mai mare și o adevărată teamă de viitorul acestei țări nu sunt pe atâta oamenii generației actuale pe cât tinerii noștri, care vor stăpâni în viitor soarta nației lor. Lucrarea continuă a instituțiilor prea liberale a consistat la spiritele tinere în dărâmarea oricărei autorități dumnezeiești și omenești, într-o încredere oarbă în propria persoană neînsemnată, în nerespectarea oricărui superior. Ușurința cu care tinerii la noi discută oameni și lucruri,

expresiile de care se servesc, suficiența și lipsa de naivitate e un semn că avem a face cu oameni îmbătrâniți înainte de vreme, cărora le-am putea prezice de pe acuma lipsa de statornicie și impotența morală. Aceasta-i pedeapsa ce ne-o dă Dumnezeu pentru c-am făcut din școli numai unelte în care se îngrămădește învățarea unei mulțimi de cunoștințe, fără să fi îngrijit deloc pentru creșterea inimei și caracterului, căci niciodată țaria unui popor n-a stat în instrucție și numai în instrucție, ci totdeauna în creștere”.

(Mihai Eminescu)

Să luăm noi, fiecare dintre noi, pentru locul unde se află și-și desfășoară activitatea, măsuri de bun simț, logice, coerente și predictibile, atât cât se poate, și să le comunică tuturor celor implicați în activitatea ce o desfășurăm, pentru a putea aspira la o normalitate atât de îndepărtată parcă în aceste momente. Să nu ne pierdem speranța și să conștientizăm că educația este cel mai mare dar pe care îl putem oferi copiilor noștri, ca părinți, profesori, societate!

„Caracterul însă al unei școli bune e ca elevul să învețe în ea mai mult decât i se predă, mai mult decât știe însuși profesorul”.

(Mihai Eminescu)

P.S. Finalizasem prezentul material pe 4 noiembrie, eram bucuros alături de colegii și elevii noștri pentru că propunem încă o săptămână în scenariul verde...ar fi fost a noua de la începutul noului an școlar, când... fără nici un argument logic și coerent s-a anunțat trecerea în scenariul roșu a tuturor școlilor, chiar dacă la noi în instituție nu a fost și nu este nici un caz de infectare, iar la nivelul comunei rata era de 0,87 - mult sub pragul de 3 la mie... dar nu a contat și nu contează. Nu ar fi fost nici o problemă nici dacă am fi fost pregătiți, iar acest gen de măsuri ar fi avut o argumentare, o logică, o coerență... dar nu au, căci până ieri ni s-a spus - la Autorități ne referim- că nu se ia în calcul închiderea școlilor la nivel central. Mai are rost să ne uităm și la alte state în care s-au luat măsuri chiar mai drastice, dar nu am închis școlile la grămadă? Nu, nu are.

It is already the second school year that is taking place in totally atypical conditions caused by the pandemic that exists all over the world. For a coherence of the analysis we want to make, we should also refer to what is happening in other states of the European Union, being part of it. But, unfortunately, these moments of crisis caused by the pandemic also showed the limits of the European Union's action in the "fight against the pandemic". The lack of coherent and unitary measures at Union level made each state manage its own crisis: medical, economic, educational, social and religious, maybe even existential ... In this situation we will refer to what happened and is happening in Romania - in the educational area with preponderance, making only some comparative references to other fields of activity in society closely related to education (not only to the educational instructional process).

In order to be able to overcome this difficult period as well as possible, on all levels and for everyone, it would be extremely important to be able **to trust** the state and the capacity of its institutions to manage the crisis situation. Unfortunately, Romania is not doing well at all, in fact, it is very bad! On the other hand, it would be a good time for this situation to change by taking logical, coherent and minimally predictable measures by the people and institutions they lead, which should give us, all citizens, a sense of confidence, security and care and **not frustration, distrust and loneliness in the face of all the problems** caused by the current situation.

Let's take, each of us, for the place where s/he is and carries out his/her activity, common sense measures, logic, coherent and predictable, as much as possible, and to communicate them to all those involved in the activity we carry out, in order to aspire to such a distant normality in these moments. Let's not lose hope and realize that education is the greatest gift we can give our children, as parents, teachers, society!

O nouă experiență europeană la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești - o șansă pentru elevi și comunitate

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

În urmă cu patru ani, la nivelul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești s-a hotărât acordarea unei atenții deosebite procesului de internaționalizare a instituției, de racordare a acesteia la realitățile societății actuale, la nevoile și preocupările elevilor, piața muncii și evoluția în carieră, în contextul european. Pentru a putea realiza acest obiectiv am recurs la accesarea de fonduri europene nerambursabile. *Erasmus+* este programul Uniunii Europene care are scopul de a moderniza și internaționaliza educația, formarea profesională și lucrul cu tineretul. Pentru oameni, el oferă posibilitatea de a-și dezvolta competențele pe toate cele trei componente (cunoștințe, abilități, atitudini), precum și de a face schimb de experiențe cu persoane cu interese similare din alte țări. Pentru organizații, acesta oferă un suport financiar cu scopul de a-și dezvolta capacitatea managerială de a răspunde mai bine nevoilor beneficiarilor pe care îi deservește și comunităților pe care le sprijină prin proiecte internaționale¹. În cadrul *Erasmus+* pot fi susținute prin intermediul Agențiilor Naționale trei tipuri de proiecte: mobilitate, parteneriat strategic și dialog structurat pentru tineret. În cadrul secțiunii Parteneriat strategic, sunt vizate cinci domenii: educația adulților, educație școlară, formare profesională, tineret și universitar. Proiectele de parteneriat strategic își propun să sprijine dezvoltarea, transferul și/sau implementarea de practici inovatoare, precum și implementarea de inițiative comune cu scopul promovării, cooperării, învățării reciproce (peer learning) și schimbului de experiență la nivel european.

În acest context în anii 2018-2019 a fost depus, aprobat și implementat Proiectul „*Scoala – o șansă pentru un viitor mai bun*”. Acest proiect face parte din acțiunea School education staff mobility². În urma aprobării finanțării proiectului de mobilitate **pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie**

¹ <https://www.anpcdefp.ro/erasmusplus>, consultat la data de 20.10.2020, ora 11.25.

² Application Form Call 2018.

1 – Educația școlară, cu numărul **2018-1-RO01-KA101-048356**, „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun”, proiect cofinanțat de Comisia Europeană prin AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROGRAME COMUNITARE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești a primi fonduri pentru implementarea proiectului și atingerea obiectivelor propuse, valoarea grantului fiind de 38 260 euro. Durata proiectului a fost de 13 luni și a început la data de 1 iulie 2018 și s-a finalizat la 1 august 2019.

Anul acesta a fost depus un nou tip de proiect *Erasmus+* care implică și are în prim-plan elevii și experiența europeană ce o vor dobândi - Parteneriate Strategice. Acest tip de proiect creează "punți" de legătură între parteneri din mai multe țări cu scopul de a crește cooperarea internațională prin dezvoltarea de produse educaționale de calitate și inovatoare. Având în vedere faptul că în cazul proiectelor de mobilitate accentul este legat de dezvoltarea persoanelor (fie beneficiari, fie personal al organizațiilor implicate), parteneriatele strategice le completează în mod natural prin accentul care cade în special pe dezvoltare organizațională.

Printre principalele motivații și beneficii ale Parteneriatelor Strategice se numără:

- dezvoltarea de abordări noi și inovatoare pentru creșterea calității și relevanței ofertei educaționale, de formare și pentru lucrul de tineret a actorilor implicați din diferite state europene;
- asigurarea de sprijin personalizat, învățare colaborativă, gândire critică, resurse educaționale deschise, mobilitate virtuală sau alte metode inovatoare de învățare pentru elevii și profesorii implicați;
- crearea de legături între educația formală, învățarea nonformală și informală, formarea profesională, lucrul de tineret și conectarea lor cu piața muncii prin dezvoltarea de competențe și calificări care sunt de interes în întreg spațiul european în acest moment și pe viitor;
- promovarea unei culturi colaborative inter-sectoriale și internaționale între instituții educaționale;
- dezvoltarea capacității organizaționale a școlilor din întreaga Uniune Europeană;
- promovarea egalității și includerii în educație, formare și tineret pentru a preveni abandonul școlar și pentru a stimula participarea în comunitate a grupurilor dezavantajate;
- stimularea culturii antreprenoriale (inclusiv antreprenoriatul social) pentru a dezvolta cetățenia activă și angajabilitatea la nivel internațional, mai ales european;

- creșterea participării la învățare și angajabilitate prin consiliere de carieră și servicii de suport.

Proiectul depus și câștigat de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești- Students Actively Learning Entrepreneurial Skills (Nr. de referință 2020-1-BE02-KA229-074685_2) - se referă la parteneriate de schimb interșcolar KA 229, are un buget de 30 480 euro și se va desfășura pe o perioadă de doi ani de zile.

Parteneriatul nostru, format din cinci țări complet diferite și îndepărtate, a fost creat din dorința tuturor școlilor implicate pentru a contribui mai mult la dezvoltarea personală și profesională a elevilor și profesorilor în scopul dezvoltării criticii și idei creative și pentru a sprijini antreprenoriatul. Școlile noastre fac deja eforturi pentru a încuraja învățarea antreprenorială și până acum s-au încercat conectări ale elevilor la afaceri din viața reală pentru a le facilita înțelegerea lumii afacerilor.

Coordonatorul proiectului este De Handelsschool Aalst Belgium, din Belgia, iar parteneri alături de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești mai sunt: Professionalna Gimnaziya po Transport Bulgaria, PrimMat - Soukroma sredni skola podnikatelska,s.r.o. Czech Republic, Kadinhani Zeki Altindag Anadolu Lisesi Turkey. Așadar, școli din cinci state - Belgia, România, Cehia, Bulgaria și Turcia- vor conlucra și coopera în vederea implementării proiectului și îndeplinirii obiectivelor sale.

Scopul general al proiectului este de a facilita cooperarea prin schimbul de idei, opinii și perspective ale tinerilor din diferite țări europene și prin generarea de idei de afaceri relevante pentru economiile locale.

Obiective speciale:

1. Să permită participanților să întâlnească noi culturi și să își dezvolte competența interculturală;
2. Să dezvolte mentalitatea antreprenorială a elevilor, oferind astfel contextul dezvoltării ideilor de joint-venture îmbunătățirea tranziției către lumea afacerilor;
3. Pentru a facilita dezvoltarea profesională a elevilor, gândirea critică și analitică, comunicarea, creativitatea etc. Îmbunătățiți abilitățile ușoare, îmbunătățind astfel tranziția acestora către lumea muncii;
4. Să contribuie la creșterea încrederii în sine a elevilor în contexte străine și de dezvoltare a abilităților lingvistice;
5. Îmbunătățirea dimensiunii europene a școlii prin cooperarea cu alte școli și transferul de bune practici.

Activitățile trebuie să contribuie pas cu pas la atingerea obiectivelor stabilite. Din acest motiv, intenționăm să planificăm 5 principale activități, C1-

C5, înainte de activitățile pregătitoare și să urmeze activitățile de diseminare care urmăresc creșterea impactul activităților proiectului și transferul acestora către ceilalți factori interesați.

Am planificat cinci mobilități în acest proiect cu următoarele teme și locații:

1. C1 - Economia Bulgariei și începătorii în agricultură - Bulgaria
2. C2 - Economia românească și inițiativele IT - România
3. C3 - Economia și inițiativele din Cehia pentru întreprinderile mici - Cehia

4 C4 - Începătorii din economia Turciei și industria frumuseții - Turcia

5. C5 - Introducere în economia Belgiei, activități în aer liber și activități sportive – Belgia

Peste 120 de studenți cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani vor participa direct la schimburi în calitate de participanți și studenți gazdă. Din fiecare țară vor fi minim 6 studenți care să participe la fiecare schimb, adică minim 24 de studenți în total. De asemenea, vor participa la pregătirea schimburilor găzduite de școala lor.

În plus față de 30 de profesori care joacă un rol cheie în implementare, diseminare, evaluare și coordonarea proiectului, vor exista și alți profesori care vor participa la pregătirea participanților și la realizarea aranjamentelor practice pentru activități locale (aproximativ 20).

Proiectul nostru va afecta școala la diferite niveluri:

- dezvoltarea resurselor umane - elevii își vor dezvolta creativitatea, gândirea critică, comunicarea și aptitudinile organizatorice;
- dezvoltarea parteneriatelor cu întreprinderile locale. Parteneriatele pentru schimburi vor consolida cooperarea dintre școli și mediul de afaceri;
- Dezvoltarea unei baze materiale cu broșuri și foi de lucru care vor fi utilizate pentru a îmbunătăți antreprenoriatul elevilor și abilitățile lor în viitor.

În contextul actual al pandemiei și restricțiilor de deplasare, calendarul proiectului este încă incert. În perioada următoare se va stabili echipa de proiect și se va începe procedura de selecție a participanților, elevi și profesori, conform unor proceduri transparente și echitabile. Avem convingerea că implementarea acestui proiect va duce la îndeplinirea scopului și obiectivelor asumate și a creșterii gradului de internaționalizare și a prestigiului Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, care devine o instituție educațională atractivă pentru elevii din zonă, datorită rezultatelor foarte bune obținute la examenele naționale, dar și a experiențelor europene oferite elevilor, profesorilor și întregii comunități prin implementarea unor proiecte finanțate din fonduri europene.

A New European Experience at “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești - A Chance for Students and Community

Four years ago, at “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești it was decided special attention to be paid to the process of internationalization of the institution, its connection to the realities of today’s society, students’ needs and concerns, labor market and career development in the European context. In order to achieve this goal, we resorted to accessing European non-reimbursable funds.

This year, a new type of Erasmus + project was submitted, which involves and focuses on students and the European experience they will gain - Strategic Partnerships. This type of project creates “bridges” between partners in several countries in order to increase international cooperation through the development of quality and innovative educational products. Given that in the case of mobility projects the focus is on the development of people (either beneficiaries or staff of the organizations involved) strategic partnerships complement them naturally by the emphasis on organizational development.

The project submitted (and approved) by the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool from Hălăucești - Students Actively Learning Entrepreneurial Skills (Reference No.2020-1-BE02-KA229-074685_2) – refers to KA 229 interschool exchange partnerships, has a budget of 30,480 Euros and will run for a period of two years.

The coordinator of the project is De Handelsschool Aalst from Belgium, and partners with the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool from Hălăucești are also: Profesionalna Gimnaziya po Transport Bulgaria, PrimMat - Soukroma sredni skola podnikatelska, s.r.o. Czech Republic, Kadinhani Zeki Altindag Anadolu Lisesi Turkey. Therefore, schools from five states - Belgium, Romania, the Czech Republic, Bulgaria and Turkey - will work together and cooperate in order to implement the project and achieve its objectives.

The overall aim of the project is to facilitate cooperation by exchanging ideas, opinions and perspectives of young people from different European countries and by generating business ideas relevant to local economies. Over 120 students aged 15-18 will participate directly in the exchanges as participants and host students. There will be at least 6 students from each country to participate in each exchange, i.e. at least 24 students in total. They will also take part in the preparation of the exchanges hosted by their school.

In addition to the 30 teachers who play a key role in project implementation, dissemination, evaluation and coordination, there will be other teachers who will participate in preparing participants and making practical arrangements for local activities (approximately 20).

In the current context of the pandemic and travel restrictions, the timing of the project is still uncertain. In the next period, the project team will be established and the selection procedure of participants, students and teachers will begin, according to transparent and fair procedures. We are convinced that the implementation of this project will lead to the fulfillment of the assumed goal and objectives and to increase the degree of internationalization and prestige of “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești, which becomes an attractive educational institution for students in the area, due to very good results and European experiences offered to students, teachers and the whole community through the implementation of projects funded by European funds.

Proiectul Erasmus+ „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ la un an de la încheiere.

Un demers didactic anticipativ

Rezultate ale implementării **Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară**, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356,

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Perioada 02.07.2018 - 01.08.2019 va rămâne în memoria cadrelor didactice și a elevilor de la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești - jud. Iași drept una deosebită, efervescentă, marcată de derularea Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul **2018-1-RO01-KA101-048356**, „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“.

Cu un buget de **38.260** euro, după cum aflăm pe site-ul dedicat, <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, proiectul a oferit prin cursurile de formare programate, importante oportunități de dezvoltare personală și perfecționare profesională celor 16 cadre didactice participante: 4 profesori pentru învățământul primar, 5 profesori din aria curriculară limbă și comunicare, 4 profesori din sfera matematicii și științelor și 3 profesori din aria curriculară om și societate, acoperind toate cele 3 nivele de învățământ - primar, gimnazial și liceal. Prin intermediul acestora, în cadrul activităților de diseminare susținute, a fost racordat la noutățile din domeniul educației europene întreg colectivul de cadre didactice din unitatea noastră și nu numai!

După numai un an, în contextul generat de pandemia de coronavirus, Proiectul „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun” s-a dovedit a fi un demers didactic anticipativ, cu efecte imediate, deosebit de util în trecerea activității didactice în mediul virtual, experiența acumulată aducând beneficii pe termen mediu și lung, contribuind în anul școlar precedent, dar și în următorii ani școlari, la desfășurarea eficientă a cursurilor on-line, dar și la creșterea calității actului didactic în unitatea noastră.

Participanții au luat contact cu noutățile din domeniul didactic, dezvoltându-și abilitățile și competențele digitale și lingvistice. Cursurile au fost utile prin prezentarea unor modele de management, de abordarea didactică,

de identificare a unor noi soluții de lucru și atitudini la clasă, în scopul motivării elevilor, prin conceperea unor lecții, secvențe și structuri didactice bazate pe învățarea activă, prin utilizarea metodelor inovative, care includ noile tehnologii. Experiența acumulată de echipa de proiect s-a dovedit extrem de utilă în scrierea altor proiecte, care să contribuie la internaționalizarea școlii noastre.

Cursul de formare *"Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation"* desfășurat în Konstanz, Germania, a avut un caracter practic-aplicativ, interactiv, de implicare, cu studii de caz, dezbateri, ateliere, simulări și activități de grup multinaționale. Participanții au rezolvat sarcini specifice, legate de jocuri și activități educaționale, menite să îmbunătățească motivația elevilor cu ajutorul filmelor didactice, al muzicii, al activităților în aer liber și al aplicațiilor *Weeb 2.0 Tools*. Crearea a numeroase de jocuri educaționale cu ajutorul aplicațiilor Quizlet, Kahoot, Edmodo, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice etc. și utilizarea lor la clasă au adus un suflu nou în procesul didactic din unitatea noastră și au contribuit la îmbunătățirea calitativă a demersurilor instructiv-educative, la transferul funcțional al conținuturilor, la eficienizarea activităților de învățare, prin asigurarea unui feed-back permanent, la formarea și dezvoltarea capacităților de autoevaluare și autoapreciere, oferind facilități de prelucrare rapidă a datelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele, în mediul virtual.

Cursul *"Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies"* desfășurat în cadrul celui de-al doilea flux al proiectului la Florența a contribuit la dezvoltarea abilităților de management al clasei de elevi. Rezultatul participării la acest curs și al aplicării la clasă a cunoștințelor dobândite s-au concretizat printr-o diminuare semnificativă a absenteismului cu un procent de 5% și creșterea evidentă a interesului pentru școală al elevilor.

Familiarizarea, în cadrul Mobilității Barcelona, cu tehnicile de autocunoaștere, cu cele de autocontrol și de gestionare a propriilor emoții și introducerea la clasă a acestora, atât de către participanți, cât și de alte cadre didactice din școala noastră, au generat o nouă abordare a procesului paideutic, prin crearea unui climat mai atractiv și mai motivant, pentru a avea atât elevi, cât și profesori fericiți.

Dobândirea în cadrul cursului de formare *"Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in SWEDEN"* desfășurat la Stockholm a unor cunoștințe despre sistemele și standardele educaționale europene, a generat implementarea unor metode și strategii manageriale moderne, eficiente,

adaptate la realitățile sistemului românesc și la specificul școlii noastre. Aceasta a condus la îmbunătățirea comunicării intra-instituționale la toate nivelurile, la schimbarea climatului la nivelul școlii, la îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor, la creșterea gradului de atractivitate a ofertei educaționale a instituției noastre, la promovarea și mediatizarea instituției, la creșterea gradului de internaționalizare al unității, prin stabilirea a numeroase contacte cu profesori și școli din diverse țări europene.

Învățarea activă și-a găsit reflectare în creșterea procentului elevilor care au promovat examenele naționale la toate nivelurile. Procentul de promovabilitate la Evaluarea Națională 2019 la clasa a VIII-a a fost de 80%, fiind calculată o creștere de 4,7% la limba română și de 20% la matematică, iar la examenul de Bacalaureat - 2019, de 84%, cu 12% mai mare decât rezultatele din anul 2018.

S-a constatat o diminuare cu 5% a numărului de absențe pe elev, o reducere a numărului de elevi aflați în risc de abandon educațional, dar și o creștere a rezultatelor școlare și o diminuare a procentului de elevi cu medii între 5-7,99.

Proiectul a contribuit la promovarea și mediatizarea instituției, prin intermediul a 7 comunicate de presă, al site-ului dedicat, prin activitățile de diseminare desfășurate, contribuind de asemenea la convingerea prinților și a elevilor, de importanța continuării studiilor și înscrierea la liceu, de calitatea actului didactic din școala noastră și înscrierea la clasa a IX-a a 56 elevi, realizarea planului de școlarizare și menținerea celor două profiluri ale liceului - uman și real.

Echipa de proiect și-a asumat misiunea de a transmite - la nivelul instituției, al comunității locale, al celorlalte școli din împrejurimi și din județ - cunoștințele și experiența acumulate prin contactul direct cu sistemele de învățământ din alte țări, cu tendințele actuale din domeniul educației, prin prezentarea celor mai importante aspecte din cadrul mobilităților și a modului în care pot fi folosite noile cunoștințe în activitatea de predare.

Pe holul principal al liceului poate fi admirată o amplă expoziție dedicată proiectului. Aceasta cuprinde peste 100 de imagini sugestive, însoțite de scurte explicații, cu aspecte relevante din activitățile desfășurate în cadrul celor patru mobilități.

Profesorii participanți au realizat lecții demonstrative, lectorate cu părinții, ateliere de lucru, prezentări la nivelul catedrelor, comisiilor metodice, cercurilor metodice, au publicat studii și articole în revista liceului și în ghidul proiectului.

În acest sens, au fost desfășurate numeroase activități menite să promoveze noutățile în domeniu, în special pe cele care vizează creșterea motivației elevilor prin utilizarea metodelor de predare interactive și a noilor tehnologii, tehnicile de autocunoaștere, de gestionare și autocontrol a propriilor emoții, implementarea soluțiilor moderne de management eficient al clasei de elevi.

În activitățile organizate de Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești au fost cuprinși elevi din toate nivelurile de învățământ – primar, gimnazial și liceal – din școala noastră, dar și din școlile din localitățile Mogoșești-Siret, Mircești și Răchiteni (peste 60 de elevi de clasa a VIII-a), cu toții încântați de posibilitățile oferite de utilizarea la clasă a noilor tehnologii. Au participat toate cadrele didactice din unitate, reprezentanți ai comunității locale, profesori din școlile din localitățile limitrofe, din județul Iași sau chiar din toată zona Moldovei, în cazul Cercului pedagogic al profesorilor de religie din Dieceza Romano - Catolică de Iași.

Informațiile au fost amplu prezentate pe site-ul proiectului și primele numere ale revistei "*Repere cultural-educaționale*", precum și în Ghidul metodologic "*Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient – Școala - o șansă pentru un viitor mai bun*".

Paginile bilingve, română și engleză, ale site-ului oficial al proiectului, <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, a pus la dispoziția celor interesați, informații detaliate, actualizate permanent, despre inițierea, proiectarea, planificarea, derularea și evaluarea proiectului, contorizând în statisticile de trafic peste 1000 de vizitatori unici și peste 100 000 de accesări.

În cadrul proiectului, au apărut și primele două numere ale revistei școlii, intitulată "*Repere cultural-educaționale*", publicată la Editura Pim - Iași, în câte 100 de exemplare. Primul număr, publicat în februarie 2019, conține 166 de pagini, cu un număr de 21 de studii și articole, structurate pe șase secțiuni, în cuprinsul cărora se regăsesc informații despre activitățile derulate în cadrul primelor două mobilități, dar și materiale cu conținut științific, psiho-pedagogic, creații ale elevilor, evocări etc.

Cel de-al doilea număr al revistei a apărut în iunie 2019 și cuprinde 39 de articole și studii, însumează 234 de pagini și oferă cititorilor informații detaliate despre mobilitățile din Konstanz și Stockholm. Revista s-a bucurat de o bună primire în rândul cadrelor didactice, al elevilor, al comunității locale, ceea ce a condus la ideea de continuare a demersului publicistic, dovedindu-și astfel necesitatea, dar și sustenabilitatea.

Ghidul metodologic "*Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient – Școala - o șansă pentru un viitor mai*

bun" - coordonatori Iulian Ghercă, Lidia - Mihaela Neculăeș și Neculai Juncă - a apărut în 100 de exemplare la Editura PIM – Iași, cu Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României și are în cuprins 238 de pagini. Conține o colecție de 29 de studii, articole, tutoriale, experiențe didactice și interculturale, semnate de cei 16 profesori participanți în cadrul proiectului și poate fi accesat și în varianta electronică pe site-ul proiectului și al școlii la adresa: <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/materiale/ghid.pdf> .

În paginile Ghidului metodologic elaborat în urma experienței dobândite de cadrele didactice participante în cadrul proiectului, au fost publicate:

- patru studii comparative ale unor sisteme de învățământ europene, realizate pe baza experiențelor acumulate din interacțiunea cu profesori, directori, formatori - peste 100 de reprezentanți ai peste 15 sisteme educaționale diferite ale unor state membre ale Uniunii Europene;
- peste 10 articole cu problemele, viziunea, soluțiile și provocările cu care se confruntă societatea educațională în secolulul al XXI-lea;
- două studii privind impactul utilizării noilor tehnologii asupra profesorilor și elevilor;
- un ghid al celor mai utilizate aplicații Web 2.0 Tools (peste 20 de aplicații);
- un tutorial de utilizare a platformei Kahoot!;
- proiecte didactice
- modele psiho-pedagogice de utilizare a noilor tehnologii și a aplicațiilor *Web 2.0 Tools*;
- articole dedicate experiențelor culturale și interculturale.

Activitățile Proiectului Erasmus+ KA 101 „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun” au fost amplu reflectate de presa locală, prin intermediul comunicatelor de presă, cititorii – elevi, părinți, cadre didactice - având posibilitatea de a urmări pas cu pas etapele de implementare și desfășurare ale acestuia, precum și rezultatele obținute.

Echipa de proiect a desfășurat peste 30 de activități de diseminare a experienței, a impresiilor și a informațiilor dobândite în urma participării la cursurile de formare, prin intermediul prezentărilor tematice și organizarea unor dezbateri în cadrul ședințelor consiliului profesoral și cele ale consiliului de administrație, în cadrul întâlnirilor periodice ale participanților la proiect, în cadrul comisiilor metodice și al ședințelor cu părinții, în cadrul întâlnirilor cu reprezentanți ai comunității locale.

În etapa de implementare a proiectului, fiecare participant a realizat lecții și activități demonstrative în care au fost utilizate metode moderne și conceptul de predare interactivă, folosind noile tehnologii, pentru creșterea

motivației elevilor. Pe baza experienței dobândite, profesorii participanți au creat numeroase quiz-uri și jocuri educaționale pentru diferite discipline de studiu: limba română, matematică, istorie, științe, geografie, care au contribuit la dezvoltarea bazelor de date comune de pe fiecare platformă, în beneficiul tuturor utilizatorilor și implicit al tuturor instituțiilor educative.

La activitățile organizate în cadrul cercurilor metodice al învățătorilor, al profesorilor de religie, al consilierilor educativi, al profesorilor-bibliotecari, al profesorilor de matematică și al profesorilor de fizică, desfășurate în școala noastră au participat peste 120 de cadre didactice de la școlile și liceele din județ și din zona Moldovei, care au avut prilejul de a afla informații despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților din proiect, a noutăților privind managementul clasei de elevi, precum și psihologia socială, motivarea elevilor și învățarea interactivă prin intermediul jocului didactic și al platformelor *Web 2.0 Tools*. Au interacționat direct cu astfel de aplicații și s-au familiarizat cu modul de lucru, cu avantajele utilizării noilor tehnologii în procesul didactic, mai ales acum, în contextul desfășurării on-line a cursurilor.

Prin intermediul Proiectului Erasmus+ KA 101 „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun” Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* se înscrie pe linia adoptării și utilizării în procesul instructiv-educativ a standardelor europene, urmărindu-se asigurarea egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirea rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului și eliminarea abandonului școlar, creșterea calității actului didactic și a atractivității ofertei educaționale.

*Profesia didactică are o dimensiune umană extrem de puternică. Un profesor nu înseamnă doar competențe[...] pedagogice, de comunicare și relaționare, psiho-sociale, tehnice și tehnologice, de management al carierei și de evaluare [...], ci și atitudini, valori, etos, o conștiință profesională.*¹

¹ Neculai Juncă, Ghidul metodologic "Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient – Școala - o șansă pentru un viitor mai bun", pag. 238

An Anticipatory Didactic Approach

The period between the 2nd of July 2018 and the 1st of August 2019 will remain in the memory of teachers and students from the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool, Hălăucești - Iași County, as a special, effervescent one, marked by the Erasmus + KA 101 Teacher Mobility Project Key Action 1 - School education, number 2018-1-RO01-KA101-048356, “School - a chance for a better future”.

With a budget of 38,260 Euros, as we find on its dedicated website, <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, the project offered through scheduled training courses, important opportunities for personal development and professional improvement and development to those 16 participating teachers: 4 teachers for primary education, 5 teachers from the Language and Communication Curricular Area, 4 teachers from the field of Mathematics and Sciences and 3 teachers from the Man and Society Curricular Area, covering all 3 levels of education - primary, secondary and highschool.

In the context generated by the coronavirus pandemic, the Project “School - a chance for a better future” carried out between the 2nd of July 2018 and the 1st of August 2019, at the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool, Hălăucești - Iași County proved to be an anticipatory didactic approach, very useful, with immediate effects, to the online transition of teaching activity, with long and medium term benefits, which has contributed and will contribute in the coming school years to increase the quality of teaching in our unit.

DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA ȘCOLII**Hălăuceștiul sub pastorația franciscană.
Moment aniversar – 125 de ani de la înființarea
Provinciei „Sf. Iosif” din România**

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Este indiscutabil faptul că viața fiecăruia dintre noi și evoluția noastră este influențată de familie, educație, mediul social, dar și de întâlnirea unor persoane, participarea la unele evenimente sau situații care își pun în mod direct amprenta pe devenirea și creșterea noastră. Și în cazul unor comunități umane, de la cele mai mici la cele mai mari (state, chiar și construcții internaționale) se poate accepta ideea că istoria și dezvoltarea lor este în strânsă legătură, marcată uneori, de personalități puternice, evenimente majore, precum și situații excepționale care își pun amprenta pe aceste comunități sau instituții. Este și cazul comunității din Hălăucești a cărei devoltare și evoluție „stă sub semnul întâlnirii providențiale” cu preoții franciscani, cu pastorația franciscană a comunității din Hălăucești, mai mult ca în cazul altor comunități catolice din România, datorită activității intense nu doar eclesiastice, ci și educaționale, culturale, caritabile desfășurate în această localitate în trecut, dar și în prezent. La ceas aniversar, este o bucurie și o datorie pentru comunitate să salute activitatea Provinciei Franciscane „Sf. Iosif”, din cei 125 de ani de la înființarea sa.

Ordinul Fraților Minori Conventuali este religiunea întemeiată de Sfântul Francisc din Assisi sub numele de Frații Minori, nume căruia i s-a adăugat, aproape de la începuturi, și acela de Conventuali; membrii Ordinului se numesc Frații Minori Conventuali.

În anul 1622, la 14 ianuarie, Papa Grigore al XV-lea a înființat Congregația *De Propaganda Fide*, care avea să înființeze prima ei misiune pe 25 aprilie 1623, încredințată Franciscanilor Conventuali, sub titlul Misiunea Fraților Minori Conventuali din Moldova și Valahia.

Prefecții Misiunii, care între 1623–1650 aveau reședința la Constantinopol, deoarece erau și Miniștrii provinciali de Orient și Vicari Patriarhali Latini, aveau să fie prezenți în Misiune începând cu anul 1650.

Aceștia, de cele mai multe ori, inclusiv până în secolul al XIX-lea, aveau și titlul de Vicari apostolici sau chiar de Episcopi și Vizitatori apostolici.

Prefectul Misiunii Franciscane Conventuale din Moldova, Nicolaus Iosephus Camilli, a fost numit Vizitator apostolic pentru Moldova la 16 septembrie 1881, iar la 4 decembrie 1881 a fost consacrat cu titlul de Episcop de Mosynopolis. După înființarea Arhiepiscopiei de București de către Papa Leon al XIII-lea, la 27 aprilie 1883, prin bula „Quae in christiani nominis incrementum”, avea să fie întemeiată și Episcopia de Iași, la 27 iunie 1884, fiind numit titular episcopul franciscan conventual Nicolaus Iosephus Camilli.

La 2 iulie 1895, misionarul franciscan conventual Daniel Pietrobono, Vicar general, a convocat la Bacău pe toți misionarii franciscani din zonă, pentru a decide împreună înființarea unei provincii în Moldova, iar episcopul franciscan de Iași, Dominic Jaquet, a cerut Congregației *De Propaganda Fide* înființarea unei Provincii regulate. Drept rezultat, la 26 iulie 1895, Sacra Congregație a hotărât înființarea Provinciei „Sf. Iosif – Soțul Preasfintei Fecioare Maria”, a Fraților Franciscani Minori Conventuali din Moldova, al cărei prim Ministru provincial a fost Pr. Daniel Pietrobono (1895-1899).

Prezența catolică în satul Hălăucești a fost semnalată în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, când este ridicată și o biserică catolică în localitate¹. Există mai multe relatări cu privire la comunitatea catolică din Hălăucești realizate de misionari franciscani care au activat în Moldova. Prima relatare de acest tip datează din 1762 și aparține misionarului Giovanni Crisostomo Di Giovanni, prefect al Misiunii din Moldova între anii 1760-1763. Conform acestuia, la data menționată, existau 31 de familii cu 233 de suflete care frecventau prima biserică construită din lemn în anul 1759, care era închinată Sfintei Fecioare Maria².

Centrul parohial Hălăucești a luat ființă în anul 1780, până la acea dată satul era filială a parohiei Săbăoani. Primul paroh a fost misionarul Bartolomeo Montaldi numit în această funcție în anul 1780 de prefectul Giuseppe Maria Martinetti. Parohia Hălăucești avea la acea dată și următoarele filiale: Talpa, Mogoșești, Cozmești, Tomești, Zapodia, Bârgăuani, Barticești, Tețcani, Valea Albă, Oniceni, Șcheia, Fărcășeni și Cotnari³. Până în 1800, la conducerea parohiei au fost 16 parohi.

¹ I. Gabor, *Dicționarul comunităților catolice din Moldova*, Bacău, 1996, 127.

² Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 123.

³ *Ibidem*, 127.

La începutul secolului al XIX-lea, prefectul Misiunii, V. Gatt, a realizat o vizită canonică în parohia Hălăucești în urma căreia consemnat că în localitate se aflau aproximativ 463 de familii și 1499 de suflete (24 februarie 1800). Un an mai târziu, în cadrul unei alte vizite canonice, se consemna existența a unui număr de 492 de familii și 1887 suflete, ceea ce a însemnat o creștere substanțială a populației catolice. Cu o asemenea creștere a populației catolice Hălăucești era în anul 1820 cea mai vastă parohie catolică din Moldova, parohul fiind sprijinit în activitatea pastorală de un vicar sau un vice-paroh.

În secolul al XX-lea, parohia din Hălăucești a cunoscut o dezvoltare și evoluție fără precedent. Acest lucru se datorează și parohului Giuseppe Corradini (1895-1907) care a ridicat la Hălăucești clădirea Seminarului Franciscan (actuala clădire a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești). Pe lângă Seminarul Franciscan a funcționat la Hălăucești și o școală de dascăli, instituții ce au făcut să crească însemnatatea și prestigiul comunității. Pe parcursul secolului al XX-lea, au activat ca parohi următorii preoți: Alfons Weber, Felix Raffaeli, Francisc Mattas, Celestin Vaes, Alois Herciu, Francisc Cojocă, Bernardin Romila, Bonaventura Romila, Mihai Francisc Dămoc, Iacob Frent, Dumitru Pătrașcu, Johann Proschinger, Iosif Sabău, Alexandru Suceu.

Instituții educaționale în Hălăucești:

- **Școala de dascăli**

Proiectul de înființare a unei școli de dascăli la Hălăucești datează din 1897-1898, când s-au purtat discuții între Episcopia de Iași, prin reprezentantul său, episcopul D. Jaquet, și Guvernul României, reprezentat de primul-ministru D. A. Sturdza, în vederea recunoașterii și finanțării școlii⁴. Prin circulara emisă de episcopul Jaquet în 4 septembrie 1898, se aducea la cunoștința tuturor parohilor din Moldova inițiativa deschiderii unei școli de dascăli în Hălăucești. În această scrisoare se prezenta inclusiv cele necesare elevilor care doreau să frecventeze școala de dascăli⁵.

Principiile generale de organizare și funcționare a școlii au fost stabilite, în primă etapă, în cadrul convenției din 22 octombrie 1898, de la Iași, dintre episcopul D. Jaquet și ministrul provincial OFMConv. Pr. Daniele Pietrobono. Conform prevederilor convenției școala trebuia să-și desfășoare activitatea într-un spațiu propriu, format din două camere și bucătărie. Episcopul urma să

⁴ AERC Iași, dosar 1/1868, f. 10.

⁵ „Lucrurile trebuincioase unui elev din Școala dascălilor din Hălăucești: 6 cămeși, 4 perechi de ȋtari, 1 cojoc, 1 suman, 1 pieptar, 1 pereche de ciubote, etc”, *Ibidem*, dosar 15/1877-1959, f. 255-256.

numească profesorii și directorul școlii dintre membrii ordinului franciscanilor minori conventuali, cu acordul ministrului provincial. Episcopul stabilea programa de învățământ, disciplinele de studiu și regulamentul de ordine interioară⁶. La aceeași dată, a fost adoptat și primul *Regulament general pentru Școala de dascăli*, compus din 12 articole.

La data de 1 iulie 1900, Guvernul român a emis autorizația de funcționare a Școlii de dascăli din Hălăucești⁷. Ulterior, în anul 1904 pr. Malinowski, în calitate de administrator apostolic al Diecezei de Iași, a adoptat Programa de studii pentru școala de dascăli din Hălăucești, formată din următoarele materii: religia, ceremoniile, muzica, limba latină, limba română, istoria, geografia, aritmetica, științele naturale, caligrafia și desenul⁸.

În perioada cât a funcționat, Școala de dascăli din Hălăucești a avut următorii directori: Nazareno Cipolloni (1898-1902), Alfons Weber (1902-1907), Nicola Pasini (1907-1908), Francisc Mattas (1908-1911), Benvenut Vineri (1911-1916)⁹. Școala a funcționat până în anul 1916, când a fost închisă din cauza Primului Război Mondial. Pe perioada războiului, clădirea școlii a fost rechiziționată de armata română, care a amenajat un spital militar. După încheierea războiului, localul a fost donat Orfelinatlui catolic deschis la Hălăucești, în anul 1919.

• Seminarul franciscan din Hălăucești

Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea reprezintă perioada de formare a unui cler catolic în România, a unui cler autohton (format până la acel moment în școlile din Occident). Un rol important în această privință l-a avut Provincia Fraților Minori Conventuali „Sf. Iosif” din România. Inclusiv în decretul de înființare a Provinciei se preciza că aceasta va avea un „noviciat propriu”¹⁰. Astfel au fost înființate mai multe instituții particulare de învățământ care urmăreau formarea tinerilor și îndrumarea lor către viața franciscană: Seminarul Franciscan din Hălăucești, Noviciatul de la Săboani, Seminarul Teologic „Sf. Bonaventura” din Luizi-Călugăra.

⁶ *Ibidem*, dosar 2/1898-1903, f. 2, vezi și Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 229.

⁷ Dănuț Doboș, „Școala de dascăli din Hălăucești” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 218.

⁸ Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 230.

⁹ Dănuț Doboș, „Școala de dascăli din Hălăucești” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 220-227.

¹⁰ Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 139.

După numeroase discuții, dezbateri și consultări, episcopul D. Jaquet a hotărât înființarea Seminarului franciscan la Hălăucești, beneficiind de aprobarea papei Leon al XIII-lea și fiind sfătuit de ministrul provincial D. Pietobono și mai mulți parohi franciscani¹¹.

Alegerea locației s-a făcut în contextul în care parohul de Hălăucești G. Corradini a oferit suma de 25 000 lei pentru construirea clădirii Seminarului¹². Oferind această sumă, care acoperea în mare parte valoarea construcției, parohul de Hălăucești a solicitat ca Seminarul să fie construit în localitatea unde era el paroh („cuiba să fie la minel!”¹³). Iată cum se susține proverbul „omul sfințește locul” și în cazul pr. Corradini, care prin contribuția sa a schimbat fără doar și poate evoluția comunității din Hălăucești, prin construirea Seminarului franciscan în localitate. Astfel episcopul D. Jaquet, beneficiind și de munca voluntară a credincioșilor din Hălăucești, a reușit să construiască până în 1898 clădirea Seminarului franciscan din Hălăucești¹⁴.

În anul 1898, a fost inaugurată clădirea Seminarului Franciscan din Hălăucești în cadrul unei ceremonii solemne. Primul rector al instituției a fost pr. Ulderico Cipolloni (această funcție a fost deținută de acesta până în 1914). În anul 1899, erau înscriși la seminar un număr de zece elevi, dintre aceștia patru au fost trimiși la Roma pentru completarea studiilor de filosofie și teologie¹⁵.

Prin convenția stabilită între episcopul de Iași și Guvernul României se prevedea autorizarea Seminarilor din Iași și Hălăucești, a Școlii de dascăli din Hălăucești, precum și alocarea unor subvenții anuale pentru aceste instituții de învățământ. Școlile erau obligate să respecte următoarele clauze: limba de predare să fie româna; filosofia și teologia urmau să fie predate în limba latină; limba maghiară era exclusă din programele școlare; urmau să fie admiși doar cetățeni români; nu puteau fi primite alte subvenții de la guverne străine; guvernul român avea dreptul de control privitor la limba de predare româna; regimul moral al elevilor revenea exclusiv autorității bisericești¹⁶.

¹¹ Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 140.

¹² Fabian Doboș, „Din activitatea episcopului Domiquet Jaquet” în *Buletin istoric*, nr. 5, 2004, p. 87. Suma era primită de pr. Corradini de la Guvernul italian.

¹³ I. Gabor, *op. cit.*, p. 128.

¹⁴ Dănuț Doboș, „Seminarul Franciscan din Hălăucești (1897-1948)” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 190.

¹⁵ P. Tocănel, *op. cit.*, p. 781.

¹⁶ AERC, dosar 44/1903-1904, f. 50.

Autoritatea școlară asupra Seminarului a aparținut în permanență superiorului Provinciei Franciscane „Sf. Iosif” din România, buna funcționare a acestuia fiind protejată de Legea Cultelor, Concordatul încheiat de statul român și Vatican, precum și de prevederile Dreptului canonic bisericesc. Numărul elevilor a crescut de la 11 în 1903, la 32 în 1925, 52 în 1926. În perioada 1989-1941, au frecventat cursurile Seminarului franciscan din Hălăucești un număr de 306 elevi, iar 62 au fost sfințiți preoți¹⁷.

Seminarul franciscan din Hălăucești a fost desființat de autoritățile comuniste în anul 1948, iar clădirea instituției a fost confiscată în mod abuziv și ilegal. Astăzi Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești își desfășoară activitatea în fosta clădire a Seminarului Franciscan.

- **Gimnaziul franciscan din Hălăucești**

După închiderea în 1901 a Institutului Cipariu din Iași, fondat de episcopul Jaquet, Biserica Catolică din Moldova a rămas fără o școală secundară de băieți prin care să ofere posibilitatea multor tineri catolici să se formeze, iar superiorul Provinciei franciscane „Sf. Iosif”, pr. Iosif Petru M. Pal, a avut inițiativa înființării în 1935 a unui gimnaziu-liceu franciscan la Hălăucești¹⁸. Astfel, în toamna anului 1935, pr. Iosif P. M. Pal a înaintat un memoriu Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice prin care solicita aprobarea înființării unui gimnaziu franciscan la Hălăucești. În susținerea și motivarea solicitării, pr. Pal aducea argumente de ordin național, economic și religios precum: școlarizarea tinerilor catolici din Moldova în gimnaziul din Hălăucești era o soluție pentru ca aceștia să nu fie nevoiți să se înscrie la școlile maghiare din Ardeal¹⁹; din cauza situației materiale această instituție ar fi reprezentat o șansă pentru majoritatea elevilor care nu aveau posibilitatea să se înscrie la gimnaziile din orașe; cursurile s-ar fi desfășurat în clădirea Seminarului până la construirea unui local propriu; corpul profesoral ar fi fost alcătuit din preoți franciscani care nu ar fi trebuit renumerați de stat.

La 26 septembrie 1936, prin decizia nr. 102182, Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice a aprobat înființarea Gimnaziului Teoretic Particular de la Hălăucești, sub titulatura de „Gimnaziul Franciscan”, având drept director pe pr. Mihai Dămoc²⁰. Aprobarea a fost inițial pentru un an de zile, la finele căruia a avut loc o evaluare din partea Ministerului, care a constatat că majoritatea

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 149.

¹⁹ Iosif Pal, *Originea catolicilor din Moldova și franciscanii, păstorii lor de veacuri*, Săbăoani-Roman, 1942, p. 227.

²⁰ Dănuț Doboș, „Gimnaziul Franciscan” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 254.

elevilor au promovat examenul, menținând în această situație autorizația de funcționare acordată.

La întâlnirea Consiliului Suprem al Provinciei „Sf. Iosif” din data de 17 mai 1937, la Hălăucești, superiorul acesteia, pr. I.P.M. Pal, a susținut necesitatea și importanța educației și instrucției școlare pentru copiii catolici și, astfel, importanța construirii unui local propriu pentru Gimnaziu Franciscan. I.P.M. Pal considera că școala avea menirea de a contribui la formarea unei intelectualități catolice atașate de biserică și patrie. Un argument suplimentar al oportunității susținerii Gimnaziului a fost faptul că din rândul elevilor săi erau selectați viitorii seminariști. Propunerile sale au fost aprobate în cadrul Consiliului, identificându-se mai multe soluții privind strângerea fondurilor și demararea lucrărilor de construcție a noului local pentru Gimnaziu Franciscan din Hălăucești²¹.

În cadrul unei solemnități, desfășurată la data de 29 iunie 1938, episcopul M Robu a sfințit piatra de temelie a noii clădiri; la ceremonie au participat preoți, seminariști, elevi, săteni, precum și oficialitățile comunale și județene²². Clădirea a fost inaugurată în anul 1939²³ și cuprindea un internat și mai multe săli de clasă, având o suprafață de 689 mp. Printre cei care au sprijinit financiar construirea noi clădiri a Gimnaziului Franciscan de la Hălăucești, s-au numărat și nuntii apostolic în România, Andrea Cassulo și Papa Pius al XI-lea²⁴.

Gimnaziul se afla sub conducerea și responsabilitatea preoților franciscani, însă nu era considerat o școală confesională, fiind școlarizați și elevi de alte religii. Instituția se bucura de recunoașterea deplină din partea statului și oferea posibilitatea, în schimbul unei taxe modice, elevilor din satele catolice din Moldova, și nu numai, de a beneficia de o învățătură solidă și o educație aleasă (elevii cu rezultate foarte bune beneficiau de o reducere a taxelor de școlarizare). Existau două centre de înscriere la Hălăucești și Bacău, însă se primeau cereri de înscriere și din alte județe ale țării²⁵.

Conducerea Gimnaziului a dus o campanie în întreaga perioadă interbelică, mai ales prin articolele din revista *Viața*, de conștientizare a importanței învățământului și educației. Preoții au explicat necesitatea trimiterii copiilor la școlile secundare-gimnaziale și au încurajat credicioșii să depășească anumite prejudecăți precum: gimnaziul era văzut ca un lux destinat orășenilor;

²¹ Antonel-Aurel Ilieș, *op. cit.*, p. 151.

²² Iosif Pal, *op. cit.*, p. 230.

²³ AERC Iași, dosar 1/1939, f. 39.

²⁴ Dănuț Doboș, „Gimnaziul Franciscan” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 257.

²⁵ Dănuț Doboș, „Gimnaziul Franciscan” în Dănuț Doboș, Silviu Văcaru, *op. cit.*, p. 258.

nu înțelegeau beneficiile unei astfel de educații, fiind reticenti la plata taxelor; uneori, considerau școlile secundare un pericol pentru educația religioasă a copiilor lor etc.²⁶.

Hălăuceștiul, datorită OFMConv. și activităților desfășurate în această localitate, a reprezentat un centru educațional și cultural pe care îl cunoșteau cele mai înalte autorități eclesiastice din țară și străinătate (inclusiv Înalțul Pontif), dar în egală măsură și reprezentanții statului la cel mai înalt nivel: regele, primul-ministru, ministrul Cultelor și a Instrucțiunii Publice de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

²⁶ „Trebuie să mărturisim că astfel de temeri sunt cauza faptului că sătenii noștri catolici din Moldova sunt lipsiți aproape cu totul de o pătură cultă ieșită din mijlocul lor. Faptul este anormal și trebuie să dea de gândit celor care au o răspundere în conducerea poporului catolic” în *Viața*, nr. 7-8, 1940, p. 114-115.

**Hălăucești under the Franciscan Pastoral Care
Anniversary moment - 125 Years since the Establishment of the “St.
Joseph” Province from Romania**

It is indisputable that the life of each of us and our evolution is influenced by family, education, social environment but also by meeting people, participating in some events or situations that directly affect our development and growth. And in the case of human communities, from the smallest to the largest (states, even international constructions) one can accept the idea that their history and development is closely related, sometimes marked by strong personalities, major events and situations as well as exceptional factors that make their mark on these communities or institutions. This is also the case of the community from Hălăucești whose development and evolution “is under the sign of providential meeting” with Franciscan priests, with the Franciscan pastoral care of the community from Hălăucești, more than in the case of other Catholic communities in Romania, due to intense not only ecclesiastical activity but also educational, cultural, charitable activities carried out in this locality in the past, but also in the present. At the anniversary hour, it is a joy and a duty for the community to greet the activity of the Franciscan Province “St. Joseph”, for the 125 years since its establishment.

Hălăucești, thanks to OFMConv and activities in this locality, was an educational and cultural center known to the highest ecclesiastical authorities in the country and abroad (including the High Pontiff), but also the representatives of the state at the highest level: the king, the Prime Minister, the Minister of Cults and Public Instruction from the end of the 19th century and the beginning of the 20th century.

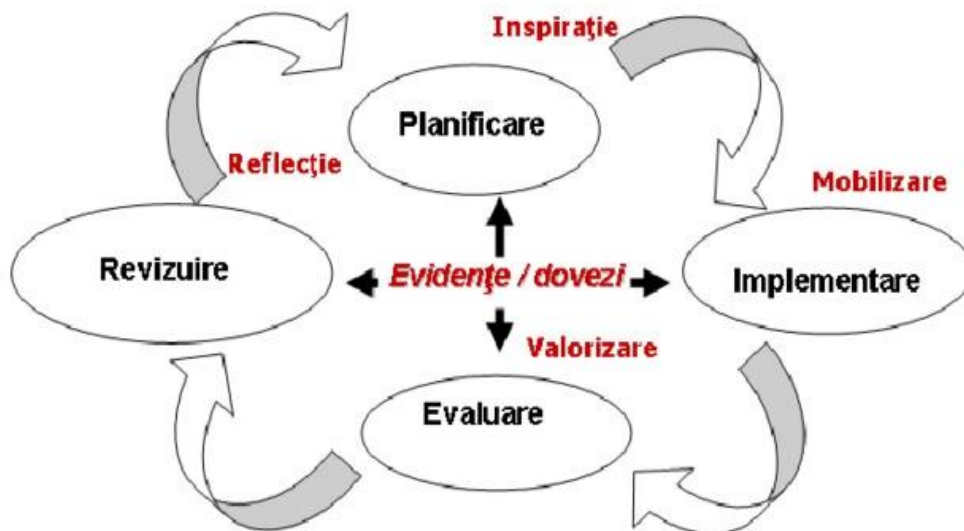
Activități de evaluare și îmbunătățite a calității educației în școlar 2019-2020

Prof. Paiu Ana –Maria
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În anul școlar 2019-2020, echipa managerială a liceului a asigurat permanența și coerența autoevaluării activității școlii prin Comisia pentru Evaluare și Asigurare a Calității și prin crearea unui cadru formal în care să se desfășoare acțiunile de autoevaluare.

Calitate - Cercul lui Deming

Comisia pentru Evaluare și Asigurare a Calității are un principal obiectiv evaluarea calității educației de către școală prin activitățile desfășurate și, prin măsurile propuse, urmărește să asigure condițiile optime pentru realizarea acesteia.

În cadrul liceului nostru, în anul școlar 2019-2020, au avut loc următoarele activități de îmbunătățire:

➤ *cunoașterea stilurilor de învățare ale elevilor din clasele a V-a și a IX-a (1.11.2019 - 30.11.2019)*, având ca obiective cunoașterea stilurile de învățare ale tuturor elevilor din clasele a V-a și a IX-a și adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la aceste stiluri de către cadrele didactice;

➤ *revizuirea documentației CEAC în funcție de recomandări (15.10.2019 – 31.08.2020)*, având ca obiectiv revizuirea și îmbunătățirea procedurilor și a documentelor CEAC în funcție de situațiile noi ce pot apărea;

➤ *îmbunătățirea rezultatelor școlare le examenele naționale (31.01.2020 - 12.06.2020)*, având ca obiectiv creșterea procentului de promovabilitate la examenele naționale.

Menționăm și următoarele activități de evaluare ce s-au desfășurat:

➤ *monitorizarea aplicării evaluării inițiale a elevilor, analiza rezultatelor și întocmirea unui plan remediabil (15.10.2019 - 31.10.2019)*, având ca obiective evaluarea inițială a elevilor și întocmirea unui plan remedial;

➤ *evaluarea impactului implementării proiectului ROSE în anul școlar 2019-2020 (11.05.2020 - 11.06.2020)* - obiective, alcătuirea unei baze de date care să urmărească programa de examen, identificarea elevilor cu dificultăți în aprofundarea materiei și tratarea lor diferențiată.

Toate activitățile propuse în cadrul comisiei CEAC pe anul școlar 2019-2020 s-au finalizat conform planificărilor și toți responsabilii și-au îndeplinit sarcinile stabilite.

Pentru anul școlar 2020-2021 s-au planificat următoarele activități:

- creșterea numărului de cadre didactice care participă la cursuri de formare specifice învățământului online (activitate de îmbunătățire);
- modul de implementare a platformei G Suite (activitate de evaluare).

Activities to Evaluate and Improve the Quality of Education in the 2019-2020 School Year

The Commission for Evaluation and Quality Assurance has a main objective the evaluation of the quality of education by the school through the activities carried out and, through the proposed measures, aims to ensure the optimal conditions for its realization.

Within our highschool, in the 2019-2020 school year, the following improvement and evaluation activities took place:

- *knowledge of learning styles of students in the 5th and 9th grades;*
- *revision of CEAC documentation according to recommendations;*
- *improving school results in national exams;*
- *monitoring the application of the students' initial assessment, analyzing the results and drawing up a remedial plan;*
- *evaluation of the impact of the implementation of the ROSE project in the 2019-2020 school year.*

The following activities have been planned for the 2020-2021 school year:

- *increasing the number of teachers who participate in training courses specific to online education (improvement activity);*
- *how to implement the G Suite platform (evaluation activity).*

Valorificarea potențialului activităților educative prin intermediul resurselor și instrumentelor online – provocări și limite

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Trecerea în prima parte a anului 2020 la învățământul online părea o soluție temporară. Aflată într-o situație nemaîntâlnită, școala a fost transferată în mediul virtual, iar elevii și profesorii s-au văzut nevoiți să facă un efort uriaș pentru a se adapta din mers la noua situație. Dacă instruirea școlară a elevilor este organizată după un curriculum clar stabilit de Ministerul Educației și Cercetării, ce se întâmplă cu educația extrașcolară, acea parte a educației care completează profilul absolventului de învățământ preuniversitar?

Fără nici o îndoială, educația extrașcolară trebuie să continue să reprezinte acel „mijloc de dezvoltare personală a fiecărui elev”. Cum se poate ea însă organiza și desfășura în actualul context?

Sunt necesare utilizarea tuturor resurselor care pot mijloci activitățile extrașcolare ce nu implică punerea în pericol a vieții celor care participă. Paleta activităților extrașcolare este extrem de variată (culturale, civice, artistice, tehnice, aplicative, științifice, sportive, turistice, de educație rutieră, antreprenoriale, pentru protecție civilă, de educație pentru sănătate și de voluntariat). Din fericire, sunt multe activități educative extrașcolare care pot fi desfășurate prin utilizarea platformelor online și a mediului virtual.

Spre exemplu, activitățile culturale sunt printre cele care permit cel mai mult utilizarea resurselor online. Și în perioadele obișnuite tehnologia era un mijloc didactic folosit pentru desfășurarea lor. Vizionarea de filme și documentare educative, tururile virtuale, sunt tipuri de activități care pot fi desfășurate cu elevii și pe perioada școlii online. Cercurile școlare tehnice și științifice, artistice și de creație sunt, de asemenea, tipuri de activități ce se pot organiza și desfășura în mediul online. Dezbaterile și conferințele sunt și ele tipuri de activități extrașcolare care pot avea impact asupra elevilor. Prin intermediul parteneriatelor școlare pot fi realizate activități de informare, de prevenire și combatere a consumului de droguri și alcool, activități de educație rutieră și pentru protecție civilă. Educația online presupune un parteneriat solid școală-părinte. Experiența „Școlii altfel de acasă” din anul școlar precedent a scos la iveală acest aspect. Și acest fapt reprezintă un lucru bun. Dar elevii au

nevoie să iasă din mediul familial și să-și creeze o independență și o capacitate de a se manifesta în alt mediu.

Da, activitatea extrașcolară poate fi mutată în mediul online. Internetul poate să ofere resurse nelimitate. Și, totuși, activitățile extrașcolare desfășurate exclusiv în mediul virtual au limitele lor. Cel mai frustrant lucru în activitatea extrașcolară, ca și în cea școlară, de altfel, este lipsa interacțiunii umane. Nu pot fi organizate activități care presupun socializare, vizite și excursii, activități sportive de echipă. Omul este o ființă socială care are nevoie de contact direct cu alți indivizi. Un alt neajuns al educației extrașcolare online îl reprezintă faptul că nu toți elevii au acces la acest tip de educație. Nu trebuie omise la capitolul limite creșterea resurselor de timp din partea organizatorilor, a profesorilor. Tot la capitolul limite ale educației extrașcolare se regăsește dependența de calculator, tabletă sau orice alt dispozitiv care asigură accesul la internet.

Cu toate aceste limite, educația extrașcolară trebuie să continue să se desfășoare și să-și îndeplinească misiunea de a constitui un suport pentru latura emoțională a tuturor factorilor implicați în procesul educativ-instructiv. În condițiile actuale, când educația extrașcolară trebuie să se realizeze aproape exclusiv în mediul virtual, aceasta trebuie neapărat să ofere mediul pentru conturarea unui profil intelectual și civic cât mai complet a reprezentanților tinerei generații.

Turning to account the potential of educational activities through online resources and tools - challenges and limits

In the current context caused by the transfer of school activity in the online environment, extracurricular educational activity needs an adaptation to the new educational climate. The extracurricular education carried out in the virtual environment must further contribute to the educational and emotional support of the students and to the personal development of the young generation. To this end, it is a challenge for the entire teaching staff to find and use the best resources and methods that online media can provide in achieving non-formal education.

Exemple de bună practică
Site-ul Proiectului Erasmus+
„Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

„De învățat înveți multe și de la toți.

Dar profesor nu e decât cel care te învață să înveți.“¹

Implementarea la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, în perioada **02.07.2018 - 01.08.2019**, a Proiectului Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, „*Școala - o șansă pentru un viitor mai bun*“ a constituit o bună oportunitate de perfecționare a stilului și a competențelor didactice, un bun prilej de familiarizare cu noile tendințe europene din domeniul educației, nu doar pentru profesorii participanți, ci pentru toate cadrele didactice din unitate, dar în același timp s-a dovedit un preambul al școlii on-line.

Pe tot parcursul derulării sale, Proiectul a beneficiat de sprijinul logistic al unui site modern, bilingv <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>, o oglindă fidelă, care a transpus în plan virtual toate demersurile echipei de proiect, condusă competent de domnul profesor doctor Iulian Ghercă, care și-a asumat rolul de vizionar al școlii noastre.

Deși conceput ca un site de nișă, site-ul Proiectului s-a bucurat și se bucură în continuare de numeroase accesări. La ora scrierii prezentului articol au fost contorizate în statisticile de trafic nu mai puțin de 101 363 de vizite, expresie a interesului reprezentat în rândul cadrelor didactice, nu doar din țara noastră, ci și din țările partenere - Grecia, Cehia, Spania, Ungaria, Suedia, Germania, Italia - și chiar accesări din China, Canada și S.U.A. conferind vizibilitate unității noastre în mediul on-line, și contribuind la creșterea gradului de internaționalizare a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești.

Concepută într-o manieră prietenoasă, pagina principală a site-ului poate fi accesată și de pe pagina web a liceului nostru și pune la dispoziția vizitatorilor informații transparente privind anunțarea proiectului, criteriile de selecție a

¹Constantin Noica - *Carte de înțelepciune, Îndrumător pentru tineri* (1993)

candidaților, rezultatele selecției, planul de evaluare și un meniu intuitiv, cu link-uri care deschid pagini cu multe exemple de bună practică privind inițierea, derularea, diseminarea și valorificarea a rezultatelor proiectului.

În cuprinsul paginii *Despre noi* au fost selectate informații relevante despre scopul pe care l-a avut proiectul, respectiv formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.

Tot aici sunt prezentate principalele obiective ale proiectului constând în dezvoltarea tehnicilor de autocunoaștere și de gestionare și autocontrol a propriilor emoții, dezvoltarea abilităților de management al clasei de elevi vizând diminuarea absenteismului cu un procent de 5% și creșterea interesului pentru școala și educație, dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor de predare interactive și a noii tehnologii și utilizarea de către profesori a metodelor moderne centrate pe elev și dobândirea unor cunoștințe despre sistemele și standardele educaționale europene, avându-se în vedere raportarea școlii noastre la aceste standarde și implementarea unor metode și strategii manageriale europene în instituție (adaptate la realitățile sistemului românesc și la specificul școlii) care să ducă la îndeplinirea planului de școlarizare și la păstrarea nivelului liceal.

O pagină specială este consacrată prezentării echipei de proiect, cu date importante din C.V.-ul fiecărui membru, precum și a modului de distribuire a responsabilităților în cadrul proiectului.

Cea mai spectaculoasă pagină este cea consacrată celor patru mobilități și tematicilor acestora:

1. Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students desfășurat în perioada 15.10.2018 - 20.10. 2018 la Barcelona, Spania;

2. Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies desfășurat în perioada 03.12.2018 - 08.12 2018 la Florența, Italia;

3. Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation desfășurat în perioada 04.02.2019 - 08.02.2019 la Konstanz, Germania;

4. Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden" desfășurat în perioada 24.03.2019 - 30.03 2019 la Stockholm, Suedia.

Accesând una din cele patru imagini reprezentative pentru fiecare locație, vizitatorul virtual are posibilitatea de a lectura comunicatele de presă ale echipei de proiect și ample prezentări ale activităților desfășurate în cadrul mobilităților. Tot aici sunt prezentate o serie de galerii foto, care cuprind imagini reprezentative din cadrul fiecărui flux.

Tab-ul *Activități* pune la dispoziția celor interesați Planul de monitorizare a Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356, "*Școala - o șansă pentru un viitor mai bun*" dar și ample prezentări ale activităților desfășurate de echipele de profesori participanți după fiecare mobilitate, pentru popularizarea rezultatelor proiectului, pentru promovarea experiențelor acumulate în utilizarea noilor tehnologii, pentru diseminarea proiectului.

Cea mai accesată pagină a site-ului este cea dedicată revistei *Repere cultural-educaționale*, revistă născută în zilele fierbinți ale proiectului, din inițiativa și sub conducerea aceluiași inimos coordonator al proiectului, domnul profesor doctor Iulian Ghercă, director adjunct al liceului nostru. Ajunsă la cel de-al cincilea număr, revista se bucură de numeroase aprecieri, fiecare număr fiind deschis de gânduri emoționante de susținere a demersului publicistic semnate de directorul liceului, prof. Lidia Mihaela Neculăeș, prof. univ. dr. habil. Daniela - Tatiana (Gîrleanu) Șoitu, Departamentul de Sociologie și Asistență Socială, Facultatea de Filosofie și Științe Social - Politice, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, fostă elevă a școlii noastre, Preot Paroh, preot Ion Ciuraru, parohia Hălăucești, conf. univ. dr. Ionuț Nistor.

În cuprinsul sutelor de pagini ale celor patru numere, cititorii au avut posibilitatea de a citi numeroase articole și studii semnate de profesori din școala noastră, dar și din alte școli, dornici de a împărtăși din experiența didactică acumulată, dar și din exemplele de bună practică din cadrul proiectului. Tot aici poate fi accesat și ghidul metodologic „*Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient - Școala – o șansă pentru un viitor mai bun*“ valorifică experiența acumulată de participanții la Proiectul Erasmus+ „*Școala – o șansă pentru un viitor mai bun*“.

Site-ul a promovat constant *Universul Web 2.0 Tools*, a prezentat o selecție a celor mai importante aplicații, care pot face lecțiile mai interesante, mai atractive. În funcție de creativitatea și inspirația fiecărui cadru didactic, ele pot fi integrate în orice moment al lecției, sunt foarte apreciate de elevi și nu sunt cronofage.

Web 2.0 Tools reprezintă o colecție de aplicații și instrumente software necesare în cadrul activității didactice on-line, bazată pe dezvoltarea unor baze de date, care devin tot mai bogate, cu cât sunt folosite de mai mulți oameni,

prin contribuția personală a fiecărui utilizator, prin remixarea datelor din mai multe surse și crearea efectelor de rețea concretizate într-o "arhitectură de participare"² deschizând noi orizonturi și trecerea la un nou nivel, un up-grade al aplicațiilor, *Web 3.0*.

„Oamenii mă întrebă ce este *Web 3.0*. Cred că dacă adaugi grafică vectorială, tot conținutul să fie dinamic, interactiv și atrăgător, peste *Web 2.0*, și oferi acces la web semantic peste un spațiu enorm de date, obții acces la o resursă de date incredibilă” De asemenea, el definește web-ul semantic drept „o componentă a *Web 3.0*, o rețea de date care pot fi procesate în mod direct și indirect de calculatoare.”³

Prin intermediul platformelor *Web 3.0 Tools* și a noilor tehnologii, cadrul didactic poate pregăti și realiza materiale didactice atractive, care favorizează învățarea interactivă, evaluarea rapidă și analiza evoluției elevilor. Aplicațiile au interfețe grafice intuitive, plăcute, programabile, încurajează participarea activă a elevilor, permit interacțiunea facilă între utilizatori.

Instrumentele *Web 3.0* sunt softuri uimitoare, extrem de atractive pentru elevii de toate vârstele. Sunt disponibile online și permit utilizatorilor:

- > să creeze în manieră interactivă prezentări ale unor conținuturi;
- > să realizeze proiecte și activități de învățare prin cooperare;
- > să editeze material multimedia (fotografii și materiale video);
- > să păstreze pe o perioadă limitată de timp și să arhiveze date.

Ele se concretizează în aplicații de tip bookmark colaborativ (social bookmarking), multilinks, *Liquid Information* (crearea și asocierea de linkuri multiple pentru orice cuvânt din text, prin conceptul hyperwords) wiki semantic: wiki opensource în care fiecare cuvânt poate fi editat colaborativ pentru a reprezenta linkuri spre noțiuni interne sau externe wiki-ului, pentru realizarea de asociații mentale, seturi de formate opensource, bazate pe standarde actuale extensii web semantic pentru Firefox: *Semantic Radar*, *Tabulator*, comunicarea în timp real, la distanță, prin intermediul internetului și al comunicațiilor mobile, cu diferite dispozitive care au integrată tehnologia NFC: automobile, smartphones, puncte de plată prin unde radio fără contact etc.

Există numeroase aplicații a căror utilizare în mediul didactic permite adaptarea demersului didactic, apropierea elevilor de materiile pe care le predăm, asimilarea rapidă a conținuturilor predate într-o manieră plăcută și

²Tim O'Reilly, *What is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*, Online at <http://mpira.ub.uni-muenchen.de/4578/MPRA Paper No. 4578>, posted 07. November 2007, p.17

³ idem

formarea de competențe reale, atât la nivelul disciplinei, cât și la nivel interdisciplinar.

Site-ul se dovedește a fi un promotor al educației moderne, al activității didactice centrate pe elev, al utilizării noilor tehnologii în procesul instructiv educativ. Principalii beneficiari ai proiectului au fost și vor fi elevii noștri, cei care, prin lecțiile și activitățile demonstrative organizate au luat contact cu abordări moderne ale actului de predare, cu noi modalități de învățare, menite să le stimuleze interesul și să-i motiveze să învețe, chiar și în condițiile vitrege, impuse actualmente de pandemia de Covid 19.

Examples of Good Practice

Erasmus + Project “School - A Chance for a Better Future” website

Basic component of the Erasmus + Project KA 101 “School - a chance for a better future” the official website of the project can be accessed at <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm>.

Through it, the project team made available to the teachers in the institution, but also to all those interested in, a summary of the project, the composition of the project team, transparent information on project announcement, candidate selection criteria, selection results, evaluation plan and so on.

In the Mobility section there were presented in detail the four flows, the participating teachers, information contained in a series of Power Point presentations and summaries with psycho-pedagogical and cultural aspects of the courses, on pages dedicated to each flow.

14 photo albums containing more than 500 images were published, posted on the page dedicated to the each mobility.

In the Magazine section there can be accessed, in electronic format, the four issues of the magazine “Cultural-educational landmarks” accompanied by the opinions of readers. Also here, but on the main page of the site too, is the Methodological Guide European experience in support of implementing effective educational management – “School - a chance for a better future”, totaling hundreds of pages, with dozens of studies and articles.

Comoara din bibliotecă

Prof. bibl. *Agnesa Leahu*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În perioada ianuarie-martie, împreună cu elevii claselor II - XII, am organizat mai multe activități literare.

1. *„Ion Creangă- leagănul Amintirilor din Humulești”*

La această activitate au participat elevii claselor II - XII împreună cu profesorii și învațătorii, în biblioteca Liceului Hălăucești. S-a jucat o scenetă intitulată „Moș Chiorpec Ciubotarul” și s-au citit fragmente din „Amintiri din copilărie”, care descriau școala de altă dată.

2. *„Mihai Eminescu- străjer al viselor lumii contemporane”*

La această activitatea au participat elevii claselor III-VIII; un grup vocal a susținut un recital format dintr-un grup de poezii scrise de Mihai Eminescu, puse pe note: „O, rămâi”, „Sara pe deal”, „Somnoroase păsărele”, „O, mamă”. S-au recitat câteva fragmente din „Geniu Pustiu”, pentru a scoate în evidență asemănarea dintre personajul principal al acestei opere și marele poet și prozator- Mihai Eminescu.

Programul s-a finalizat cu recitarea câtorva strofe din capodopera literară a poetului, „Luceafărul”.

3. *„24 Ianuarie- moment de întregire a neamului”*

La această activitate au luat parte elevii tuturor claselor, împreună cu doamnele profesoare de *Limba Română* și *Istorie*, care au vorbit despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie, când a avut loc Unirea Principatelor Române.

S-a jucat sceneta „Moș Ion Roată și Unirea” și, de asemenea, s-au recitat mai multe poezii cu această temă.

4. *„De vorbă cu Alecsandri la poale de luncă hibernală”- Vizită la Casa Memorială „Vasile Alecsandri”*

S-a efectuat o excursie la Casa Memorială „Vasile Alecsandri” din Mircești și, cu această ocazie, ghidul le-a împărtășit elevilor amănunte interesante despre viața și activitatea literară a Bardului.

După această excursie, elevii s-au reunit în incinta bibliotecii pentru a citi poezii- creații proprii ale acestora, urmând a fi premiați.

5. **„Mărțișorul de vis- credință și eternitate”**- activitate literară în cinstea zilei de 1 Martie

La această activitate au participat elevii claselor II-XII, împreună cu domniile învățători și profesori, la biblioteca Liceului Hălăucești. S-au recitat poezii despre primăvară și s-au citit legendele mărțișorului. Doamna bibliotecară a împărțit elevilor mărțișoare efectuate de dânsa, împreună cu grupul de copii „Mâini de aur”, pe care îl conduce.

6. **„O, mamă, dulce mamă”** – 8 Martie

Pentru această activitate s-au lucrat coșulete cu flori din diferite materiale: hârtie, flori, crenguțe de brad și tuia, spice de grâu, ghindă colorată etc. Aceste cadouri foarte originale au fost oferite mamelor.

S-au recitat poezii despre mamă și despre sacrificiul zilnic al acestei ființe dragi, copiii exprimându-și sentimentele de dragoste și prețuire în strofe - creații proprii. Grupul vocal a cântat mai multe cântece dedicate mamelor.

7. **„Martie- Pași spre Postul Mare”**

Activitatea religioasă și literară a fost organizată la biblioteca Liceului Hălăucești, împreună cu profesorii de *Religie*. Aceștia au ținut o prelegere despre importanța Postului Mare, marcată prin întrebări despre acest moment important al anului, ca o pregătire pentru venirea sărbătorii Paștelui.

8. **Concursul „Cine a citit?”**

Concursul a fost organizat la bibliotecă și au participat elevii claselor V-VIII. Elevii participanți au fost invitați să identifice titlurile poeziilor și poveștilor care se citeau, urmând a fi premiați. Premiile au constat în două cărți „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă și „Poezii” de Mihai Eminescu.

School Library

During January and March 2020, several literary activities were organized at the school library, in which students from the 2nd to 12th grades participated:

1. “Ion Creangă- the cradle of Memories from Humulești”
2. “Mihai Eminescu - guardian of the dreams of the contemporary world”
3. “January 24th - moment of unification of the nation”
4. “Talking to Alecsandri at the foot of a winter meadow”
5. “The Dreamlike Mărțișor – Faith and Eternity”
6. “*O, mamă, dulce mamă*” – 8th of March
7. “March - Steps to Lent”
8. The Contest “Who has read it?”

Adolescența – perioada marilor provocări

Ana-Maria Sandu, profesor consilier școlar
CJRAE Iași / Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Adolescența este o perioadă unică, având o importanță majoră pentru dezvoltarea armonioasă a personalității și nu este nici pe departe atât de banală precum pare prin ochii adulților. Ea este o perioadă din ce în ce mai dificilă și aduce cu sine un pachet vast de tulburări de ordin psihologic cu care copiii riscă să se confrunte, de cele mai multe ori în liniște, fără ca părinții să poată realiza ce se întâmplă înainte să ajungă într-un moment critic. În societatea actuală întâlnim tot mai frecvent tulburări de ordin psihologic la adolescenți, cu un impact negativ, atât la nivel personal și familial, cât și la nivel social.

Adolescența – scurtă prezentare

Adolescența este o etapă de viață, situată între copilărie și tinerețe, ce se caracterizează prin intensificarea proceselor de creștere și maturizare, aducând cu sine schimbări și provocări importante pentru individ. În această etapă au loc schimbări de ordin fizic, cognitiv, cât și emoțional și social.

- **Pe plan fizic**, organismul tânărului trece printr-o serie de transformări care îl conduc spre adoptarea unei conformații apropiate cu cea a adulților. Schimbările fizice și modificările bruște ale înfățișării afectează conceptul de sine și personalitatea.

- **Pe plan cognitiv**, apare capacitatea de a raționa logic asupra unor probleme abstracte. Deși a fost depășit egocentrismul specific copilului mai mic, adolescentul manifestă totuși anumite tendințe egocentrice, care se manifestă în relațiile cu autoritatea, în centrarea excesivă pe sine, în conștientizarea foarte „acută” a propriei persoane.

- **Pe plan psihologic și social**, transformările sunt extrem de rapide și de spectaculoase și conduc spre generarea de noi conduite și modalități de relaționare cu cei din jur. Această perioadă poate fi una extrem de tensionată, cu multe frământări interne, cu adoptarea unei atitudini uneori nonconformiste. Una dintre sarcinile majore ale adolescenței o reprezintă formarea unei identități personale. Dacă există o discrepanță prea mare între conceptul de sine și sinele ideal, pot ușor apărea anxietatea și hipersensibilitatea. Anxietățile

legate de viitor pot duce la diverse strategii de autoapărare: izolare emoțională, negarea realității, visarea cu ochii deschiși. Prietenii devin mult mai strânse, presiunile grupului de prieteni sunt foarte puternice și, în cazuri extreme, duc la acte antisociale.

Fiecare adolescent dorește să atragă atenția asupra sa, se consideră un fel de „centru al universului” în jurul căruia trebuie să se petreacă evenimentele, prin diferite modalități: vestimentația, fizicul, caracterul etc. Uneori își supraevaluează puterile, se consideră superior celor din jur, aspect ce derivă dintr-o insuficientă cunoaștere de sine, și care poate avea consecințe grave.

În această perioadă, adolescenții au nevoie de o *îndrumare discretă*, trebuie sprijiniți să-și formuleze idealul de viață, să-și perfecționeze judecățile morale și să-și ridice nivelul conștiinței și al conduitei morale.

Adolescența atipică

Există o serie de indicatori ai faptului că un adolescent a trecut de limitele uzualei „crize” a vârstei și intră deja în tipare atipice, problematice:

- Scăderea spectaculoasă în performanța școlară;
- Crize de furie, agresivitate verbală;
- Apartenența la o „gașcă” necorespunzătoare;
- Pierderea interesului pentru activități care îi produceau plăcere;
- Probleme cu legea;
- Depresie, izolare;
- Tentative de manipulare a adulților;
- Minciuni frecvente, lipsă de onestitate;
- Promiscuitate sexuală;
- Consum curent sau doar „experimental” de alcool și droguri.

Familia și rolul acesteia în dezvoltarea normală și anormală a copilului

Indiferent de perioada istorică și contextul socio-cultural, regăsim același rol pe care îl au părinții, și anume de a asigura dezvoltarea copiilor, astfel încât să devină adulți competenți și responsabili și să fie adaptați social. Îndeplinirea cu succes a acestui rol depinde de o multitudine de factori, printre care cei care țin de structura și funcționarea familiei, mediul socio-cultural, respectiv nevoile de bază și cele particulare ale fiecărui copil. Bradley și Corwin (2005) au identificat șase sarcini reglatorii elementare pe care le au părinții în îndeplinirea rolului lor: primele trei derivă din nevoile umane de bază, **(1) întreținerea/siguranța**, **(2) stimularea informațională** și orientarea pozitivă spre scopuri și **(3) sprijinul** în sensul de a înțelege și răspunde nevoilor emoționale ale copiilor

și de a-i ghida spre o bună funcționare și adaptare la mediu; următoarele trei, (4) **structurarea informațiilor** în funcție de posibilitățile și nevoile copilului, (5) **supravegherea mediului** și activităților copilului pentru a-l proteja de unele influențe negative și (6) **integrarea socială**, se adresează individualității și complexității copilului. Părinții își îndeplinesc aceste roluri mai mult sau mai puțin eficient.

Pentru o dezvoltare armonioasă a copilului este importantă familia completă și funcțională. În cazul familiilor monoparentale, reconstituite, separate, consensuale, cu părinți plecați la muncă în străinătate, copilului îi lipsesc atât unele modele, cât și condițiile pentru a-și contura armonios propria personalitate și de a depăși sentimentul de inferioritate general.

Pe de altă parte, pot apărea complicații în educarea copilului datorită unor atitudini și acțiuni ale părinților: cerințe exagerate, exprimarea nemulțumirii părinților față de potențialul copilului și a imaturității acestuia, neluarea în serios, tratarea copilului ca o jucărie, ridiculizarea, batjocura, privirea copilului ca un bun ce trebuie păstrat sau dimpotrivă, ca o povară, răceala afectivă, iritare, autoritate exagerată. Aceștia sunt doar o parte din multitudinea factorilor familiari cu rol psihopatogen pentru dezvoltarea copilului. Ei se pot întâlni, de cele mai multe ori, în asociere, ceea ce agravează situația.

Adolescentul - să-l iubim și atunci când greșește

Tipuri de greșeli

- *Neîmplinirea așteptărilor noastre*: dacă obiectivul propus e nerealist, atunci eșecul e inevitabil. Locul 2 nu este un eșec, înseamnă că adolescentul a fost mai bun decât 28 de participanți. Dacă îl forțăm să se orienteze spre domenii pentru care nu are nicio atracție, sigur va ajunge la eșec.
- *Greșelile morale*: sunt devastatoare, atât pentru părinte, cât și pentru adolescent.

Răscumpărarea eșecurilor morale ale adolescentului:

- *Nu vă acuzați singuri*: dacă vă asumați întreaga vină, se șterge complet vinovăția adolescentului. Însă știm că fiecare este responsabil pentru propriile eșecuri.
- *Nu-i țineți predici*: când greșește, adolescentul are de înfruntat propria vinovăție și ultimul lucru de care are nevoie este să îl condamnăm și noi.
- *Nu încercați să-l scutiți de consecințe*: în acest fel, el nu va învăța lecții de viață și nu se va maturiza. Va ști că mereu e cineva acolo să îi țină spatele.
- *Iubiți-l necondiționat*: asigurați-l că-l iubiți, indiferent de greșelile pe care le face. Altfel, copleșit de vinovăție, adolescentul se va îndepărta de părinți.
- *Ascultați-l cu empatie*: înțelegeți-i sentimentele, de ce a greșit și ce simte legat de asta.

- *Acordați-i sprijin afectiv*: asigurați-l că veți fi alături de el când va avea de suportat consecințele.
- *Îndrumați-l oricând e nevoie*: doar pentru că a greșit, nu înseamnă că părinții trebuie să hotărască în locul lui. Nu îi vom spune ce gândim, ci îl vom ajuta să-și limpezească gândurile și deciziile. El nu are nevoie de comenzi, ci de îndrumare. Un părinte responsabil este cel care îl ajută pe adolescent să învețe din greșelile sale.

*„Cel mai dificil lucru în adolescență este că totul ți se pare prea mare. Nu poți
ține seama de
context sau perspectivă,...durere și plăcere fără limită. Nimeni nu poate trăi
așa la nesfârșit, așa
că, în final, experiența te salvează. Ajungem astfel să știm ceea ce putem îndura
și în același
timp, aflăm că nimic nu durează o veșnicie.”*

(Sara Paretsky, *Bleeding Kansas*)

Bibliografie:

- Băban, A., *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2011.
- Marcu, R., *Factorii familiari și tulburarea de conduită la adolescent din perspectiva psihologiei adleriene*, Revista de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România - Vol. 16 – Nr. 1, Martie 2013.
- *Supraviețuind anilor adolescenței. Ghid pentru părinți*, Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Proiect POSDRU/153/1.1/S/137881.

Adolescence - The Period of Great Challenges

Adolescence is a unique period, having a major importance for the harmonious development of personality and is not nearly as commonplace as it seems through the eyes of adults. It is an increasingly difficult time and brings with it a vast package of psychological disorders that children risk facing, often in peace, without parents being able to realize what happens before they arrive at a critical juncture. In today's society we encounter more and more psychological disorders in adolescents, with a negative impact, both on a personal and family level, as well as on a social level.

Dezvoltarea profesională, învățare pe tot parcursul vieții (II)

prof. învă. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Aprofundarea și dezvoltarea competențelor necesare unei cariere didactice se impune în domeniul educațional prin învățarea pe tot parcursul vieții. Atingerea unor anumite standarde ajută cadrele didactice să-și structureze și să-și planifice dezvoltarea lor profesională continuă pentru calificarea la nivel superior.

„Actualele exigențe, determinate de schimbările rapide ale societății, care se exercită asupra cadrelor didactice, constituie surse ale dezbatărilor legate de politicile educaționale ale țărilor europene. Eficientizarea procesului de formare a cadrelor didactice este parte integrantă a hotărârii Consiliului Europei de a considera profesorii ca actori-cheie ai strategiilor de stimulare a dezvoltării sociale și economice a oricărei țări.”¹

Așa cum reiese și de pe site-ul Ministerului Educației Naționale, conform art. 242, alin (1) din Legea Educației Naționale nr. 1/1011, cu modificările și completările ulterioare, formarea continuă a cadrelor didactice cuprinde dezvoltarea profesională și evoluția în carieră. Aceasta „se realizează prin gradul didactic II și gradul didactic I, examene de certificare a diferitelor niveluri de competență didactică. Formarea continuă reprezintă atât un DREPT, cât și o OBLIGAȚIE, potrivit legislației în vigoare.

Principalele modalități de realizare a formării continue:

1. programe și activități de perfecționare a pregătirii științifice și psihopedagogice și didactice;
2. programe de formare în domeniile conducerii, îndrumării și evaluării învățământului;
3. cursuri de pregătire și susținerea examenelor de obținere a gradelor didactice II și I;
4. programe de conversie profesională;
5. studii corespunzătoare unei specializări în domeniul licenței.”²

¹ Laura Șerbănescu - *Formarea profesională a cadrelor didactice - repere pentru managementul carierei*, Editura Printech, București, 2011, pag. 6

² <https://www.edu.ro/formare-continua>

„Obiectivele activității de perfecționare a cadrelor didactice pot fi definite la nivel general și specific, fiind exprimate în termeni de formare continuă, domeniu în care există un anumit consens în cadrul sistemelor de învățământ din țările dezvoltate.

Taxonomia rezultată include trei obiective generale:

1) dezvoltarea personală și socioprofesională a cadrului didactic având ca obiective specifice:

a) actualizarea competențelor de bază (pedagogice, de specialitate);
b) însușirea de noi competențe;
c) aplicarea competențelor de bază la nivelul didacticii specialității / specialităților;

d) inițierea în utilizarea unor noi strategii, metode, mijloace de predare-învățare-evaluare);

2) ameliorarea sistemului de formare continuă/instituții, oferta de cursuri, practici pedagogice având ca obiective specifice:

a) favorizarea interdisciplinarității pe fondul valorificării conceptelor de bază;

b) stimularea cercetării pedagogice/inovației la nivel individual și în grup/echipă;

c) aplicarea paradigmatelor educaționale la nivelul școlii și al clasei (vezi teoria curriculumului, managementul educației);

d) dezvoltarea comportamentelor psihosociale necesare managementului resurselor umane);

3) cunoașterea mediului pedagogic și social având ca obiective specifice:

a) favorizarea relațiilor școlii cu diferiți agenți sociali, economici, comunitari, culturali, politici, etc.;

b) raportarea sistemului de învățământ la problematica socio-economică;

c) adaptarea la schimbările socio-culturale specifice societății postindustriale/informatizate;

d) studierea factorilor psihosociale care influențează comportamentele elevilor.³

Dezvoltarea profesională a fost și pentru cadre didactice de la Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești o preocupare constantă. Astfel în anul școlar 2019 - 2020 au fost trei profesori care au terminat cu diplomă de licență încă o specializare în domeniul educației, o colegă ce a obținut gradul al II-lea

³ <https://www.eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/noi-solutii-pentru-perfectionarea-cadrelor-didactice>

și s-a înscris la gradul I și încă o colegă ce a avut ultima inspecție specială pentru obținerea gradului I.

Fiind și o obligativitate impusă de acumularea a 90 de credite profesionale transferabile, perfecționarea reprezintă o preocupare constantă a personalul didactic, precum și celui de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar, care participă constant la cursurile furnizorilor de formare.

De un real interes s-a bucurat programul „CRED - Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți”.

Bibliografie:

1. Marin, Călin - *Procesul instructiv-educativ. Instruirea școlară (analiza multireferențială)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995;
2. Șerbănescu, Laura - *Formarea profesională a cadrelor didactice - repere pentru managementul carierei*, Editura Printech, București, 2011;
3. <https://www.edu.ro/formare-continua>
4. <https://www.edufarm.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/noi-solutii-pentru-perfectionarea-cadrelor-didactice>

Professional development - lifelong learning

The continuous training of teachers aims at improving and capitalizing on alternative models that allow the consolidation of new knowledge in their own situations of the pedagogical process. Thus, self-education becomes an “expression of the innovative transformations promoted in the educational process, of the pedagogical research completed at the level of didactic practice, of the social norms that establish a true culture of pedagogical autonomy in the school.”⁴

⁴ Călin Marin, 1995, “Procesul instructiv-educativ” Instruirea școlară (analiza multireferențială), Editura Didactică și Pedagogică, București.

Junior Achievement România – al doilea an în școala noastră

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Necesitatea racordării actului educațional la realitățile și schimbările societății este un element primordial pentru cadrele didactice și pentru elevi. Noile realități dau naștere la alte nevoi de pregătire pentru elevii noștri în vederea formării lor pentru societate și pentru viață.

În această idee, am considerat oportun stabilirea unui parteneriat cu Junior Achievement România, o instituție care oferă soluții pentru actualizare actului educațional și numeroase programe, proiecte și resurse pentru elevii și profesorii din întreaga lume. Din dorința noastră, a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, de a oferi elevilor o educație cât mai înaltă, utilă și în concordanță cu situația actuală din societate, am considerat oportun implementarea în instituție a unor programe internaționale oferite de JA România.

Junior Achievement România, organizație non-profit, a fost fondată în anul 1993 și este parte a Junior Achievement Worldwide ® și Junior Achievement Europe. Junior Achievement este cea mai mare și cea mai dinamică organizație internațională de educație economică și antreprenorială, programele JA fiind urmate în 39 de țări din Europa și 123 din întreaga lume. În România, mai mult de 250 000 de tineri, din peste 1 800 de instituții de învățământ preuniversitar și superior, sunt beneficiari ai programelor JA de tip „learning by doing”, desfășurate în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale, instituțiile de învățământ și comunitatea de afaceri¹.

Misiunea Junior Achievement România inspiră și pregătește tânăra generație pentru a reuși în carieră și în viață prin încurajarea inițiativei, profesionalismului și dezvoltării unor competențe esențiale pentru viața personală și profesională.

În parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și cu sprijinul financiar al comunității de afaceri, Junior Achievement România pune gratuit la dispoziția școlilor și universităților programe de tip learning by doing pentru învățământul primar, gimnazial, liceal, universitar, adăugând cursurilor existente module

¹ <https://jaromania.org/uploads/factbook-2018.pdf>.

practice, cu activități similare celor din economia reală, cu rol în dezvoltarea competențelor necesare tinerilor în profesie și în viață. Categoriile de programe: Educație antreprenorială, Educație STEM, Educație financiară, Educație pentru orientare profesională, Dezvoltarea abilităților pentru viață, Educație pentru sănătate.

Programele implementate la noi în școala încă din anul școlar anterior sunt din tematica educației financiare și a orientării profesionale. La nivelul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești s-au implementat așadar două programe JA în anul școlar 2019-2020, sub formă de CDS/Opțional/CDL, predate de profesor Iulian Ghercă:

- *Succesul profesional* – Clasa a XII-a;

- *Mini-compania* – Clasa a XI-a.

La aceste cursuri participă 55 de elevi de clasa a XII-a și 24 de elevi de clasa a XI-a.

- **Educație financiară**

Există module pentru clasele gimnaziale (a VII-a) și liceale (clasele IX-XII).

Programul dezvoltă cultura financiară a tinerilor, abilitățile lor, le oferă încredere și îi inspiră să adopte un comportament responsabil. Coordonați de profesori și de consultanți voluntari din mediul de afaceri, tinerii descoperă instrumente financiare de bază ce pot contribui la un trai mai sigur și mai productiv. Predarea se face în format blended learning – lecții susținute în format clasic la care se adaugă cursuri și activități practice online.

- **Mini-compania**

Curriculumul pentru această disciplină opțională răspunde cerințelor de strategie și finalitate ale procesului educațional formulate în Legea Educației, dar în primul rând cerințelor de educație economică în condițiile sprijinirii tinerei generații în vederea adaptării cât mai rapide la principiile economiei de piață.

Deși a fost structurat pe componente practice, *Mini-compania* nu a provocat elevilor un interes major deoarece am constatat că acestora le-au lipsit noțiunile de bază ale educației financiare și, deși au fost interesați de acest program, nu au reușit să se apropie foarte mult de scopul lui, acela de a crea o companie pilot la nivelul clasei care să-și desfășoare activitatea pe parcursul întregului an.

Pe cale de consecință, în anul școlar 2020-2021 am propus un program de educație financiară care să răspundă unor nevoi imediate ale elevilor și care să-i ajute în viața de zi cu zi.

- **Finanțe personale și servicii financiare**

Programul se adresează elevilor clasei a XI-a care vor învăța despre planificarea financiară responsabilă în toate etapele vieții, economisire, investiții, credite și folosirea eficientă a instrumentelor financiare, având la îndemână resurse educaționale moderne și utilizând mijloace și metode moderne, activ-participative, centrate în mod clar pe elevi. Acest program este completat de noțiuni din alt program de educație financiară și anume *ABCdar bancar*.

- **ABCdar bancar**

Creează contexte educaționale prin intermediul cărora liceenii își dezvoltă cunoștințe și abilități necesare pentru o viață independentă financiar. Modulul are ca obiectiv facilitarea înțelegerii, în manieră practică, a unor noțiuni și principii financiare de bază: elementele unui buget personal adecvat vârstei, principiile economisirii, ale investițiilor și creditării. Din 2018, modulul este oferit la clasă atât în format tipărit, cât și digital, prin cursuri online, pe platforma JA Inspire.

- **Educație pentru orientare profesională**

Există module pentru clasele gimnaziale (a VIII-a) și liceale (a IX-a, a XI-a și a XII-a).

Programul îi ajută pe tineri să înțeleagă importanța continuării studiilor și să-și descopere valorile și pasiunile pentru a-și alege viitoarea carieră. Prin activități learning by doing, dezbateri, job shadow și sesiuni de consultanță cu profesioniști din mediul de business, programul sprijină tinerii să-și însușească o serie de competențe și să găsească mai ușor răspuns unor întrebări precum: „Ce vreau să devin după ce termin școala?”, „Unde vreau să lucrez?”, „Care este cel mai potrivit loc de muncă pentru mine?”.

- **Succesul profesional**

Furnizează tinerilor informațiile necesare pentru a-și putea forma un mod de viață sănătos, pentru a deveni consumatori educați și pentru a avea informații reale și cunoștințe temeinice cu privire la modalitatea de alegere a unei universități sau cariere.

Programul *Succesul profesional* derulat pe parcursul anului școlar 2019-2020 la clasele a XII-a A și B a oferit elevilor posibilitatea de a se cunoaște mai bine, de a-și descoperi abilitățile și calitățile personale, de a descoperi punctele forte și cele slabe ale personalității lor, de a face pași importanți în vederea alegerii privind cariera viitoare, a studiilor pe care le vor urma la finele clasei a

XII-a. De asemenea, au fost îndrumați și ajutați în pregătirea unui CV European necesar pentru angajare etc. Modalitatea de desfășurare a orelor, tematica inedită, concretă și utilă, ancorată în realitatea imediată, provocările lansate și conectarea la viața de zi cu zi a elevilor în cadrul programului, cât și perspectiva asupra viitorului imediat, au făcut ca elevii să participe cu plăcere și interes la activitățile desfășurate și să fie de un real folos pentru evoluția lor.

Având această experiență am propus și vom implementa și pe parcursul acestui an școlar, 2020-2021, la clasele a XII-a A și a XII-a B, acest program extrem de practic și util elevilor în vederea alegerii drumului de urmat la finalizarea studiilor liceale, fie că este vorba de alegerea continuării studiilor universitare sau postliceale sau alegerea unui loc de muncă.

II. Junior Achievement Romania - The Second Year in Our School

The need to connect the educational act to the realities and changes of society is a key element for teachers and students. The new realities give rise to other training needs for our students in order to train them for society and for life.

According to this idea, we have considered it appropriate to establish a partnership with Junior Achievement Romania, an institution that offers solutions for updating the educational act as well as numerous programs, projects and resources for students and teachers around the world. It has been our desire, the desire of the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool from Hălăucești, to offer students a high education, useful and in accordance with the current situation in society, and we have considered it opportune to implement some international programs offered by JA Romania in our institution.

„ROSE”- viitorul se poate construi prin educație

Prof. Alina Cășuneanu
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

În anii școlari 2018 - 2022, în unitatea noastră de învățământ, Liceul Teoretic Bogdan Vodă, se desfășoară **PROIECTUL PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR – ROSE.**

Rose este un proiect care își propune să contribuie la reducerea abandonului în învățământul secundar și terțiar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat. Echipa de elaborare a proiectului, a analizat necesitățile educaționale ale elevilor din clasele liceale și a întocmit un plan de activități care să vină în sprijinul lor, sub forma de ore remediale la materii precum limba și literatura română, matematică, geografie, socio-umane, biologie, dar și activități de consiliere și orientare și activități extracurriculare, sub forma de excursii tematice și workshop-uri, având ca scop dezvoltarea abilităților cognitive de analiză, sinteză și sistematizare, precum și creșterea capacității elevilor de a face față stresului inerent unui examen.

De asemenea, s-a încercat identificarea cauzelor care au determinat în anumiți ani o rată scăzută de promovabilitate la examenul de Bacalaureat:

- nivelul deficitar de cunoștințe pe care unii elevi îl dețin după finalizarea ciclului gimnazial;
- interesul scăzut, al unor elevi, de a-și continua studiile după finalizarea liceului;
- dezinteresul unor elevi față de examenul de bacalaureat, lipsindu-le motivația;
- neimplicarea părinților în viața școlii și a copiilor;
- neîncrederea în forțele proprii ale elevilor cumulată cu teama de insucces .

Programul de remediere

Activitatea își propune să favorizeze formarea și perfecționarea competențelor solicitate de programele școlare și de programele de bacalaureat, pentru a reduce situațiile de eșec școlar, care favorizează absentismul și promovabilitatea redusă la finalul anilor școlari și la examenul național de Bacalaureat.

Activitatea remedială se va realiza pe durata celor patru ani ai proiectului, realizându-se cu grupe reduse numeric (10 , max. 15 elevi). Fiecare grupă va fi coordonată de un profesor. Activitatea se va realiza implicând și elevii care au performante școlare mai bune, în logica învățării “peer to peer” (între egali). Beneficiarii acestor activități vor fi elevii care au rezultate școlare nesatisfăcătoare

Beneficiarii sunt 85 de elevi ai liceului nostru, identificați ca aflându-se în situație de risc și care nu pot obține succes școlar și reușită la examenul național de Bacalaureat în lipsa intervenției remediale. Acești elevi sunt selectați în funcție de rezultatele școlare, de frecvența școlară și de riscul de abandon.

Activități remediale /suplimentare la *Limba și literatura română*

Activitatea remedială de la această disciplină, la clasele a IX-a , a X-a, a XI-a, a XII-a, își propune să formeze abilități de lectură și gândire critică urmărindu-se totodată și creșterea interesului pentru lectură, având ca scop stimularea interesului elevilor pentru lectură, remedierea unor lacune identificate, dar și creșterea rezultatelor școlare.

Se propun următoarele tipuri de activități :

- rezolvarea unor fișe de lucru privind cunoștințele de fonetică și vocabular;
- aplicații care conțin itemi referitori la tipurile de texte și stilurile funcționale;
- fișe care conțin etapele de alcătuire ale unui eseu structurat;
- aplicații care conțin variante tip Bacalaureat, care au ca scop aprofundarea programei.

Activități remediale /suplimentare la *Matematică*

Activitatea remedială de la această disciplină, la clasele a IX-a , a X-a, a XI-a, a XII-a, își propune să faciliteze asimilarea cunoștințelor, să completeze unele lacune, să ofere încredere elevilor participanți, să motiveze elevii să participe la examenul de bacalaureat, fapt care va duce implicit la îmbunătățirea rezultatelor școlare.

Se propun următoarele tipuri de activități:

- rezolvarea unor fișe de lucru pentru sistematizarea și fixarea cunoștințelor;
- aplicații care conțin variante tip bacalaureat;
- rezolvare unor variante după modelul celor de la examenul de bacalaureat;
- rezolvarea unor subiecte care au fost date în anii anteriori.

Activități remediale la *Biologie*

Activitatea are ca grup țintă elevii clasei a XII-a, profilul Științe și își propune creșterea interesului elevilor înscriși la profilul Științe față de această disciplină, dar și motivarea elevilor de a susține examenul de Bacalaureat la această disciplină.

Activitățile remediale la această disciplină presupun :

- sistematizarea noțiunilor acumulate;
- reluarea noțiunilor neînțelese sau insuficient înțelese;
- realizarea unor fișe de lucru, după modelul variantelor de Bacalaureat, pe care elevii le vor rezolva;
- rezolvarea unor variante propuse pentru examenul de Bacalaureat, dar și a unor subiecte din anii anteriori.

Activități remediale la *Istorie*

Activitatea remedială desfășurată în cadrul *Proiectului Rose* privind pregătirea pentru examenul de Bacalaureat a elevilor de clasa a XII-a, la disciplina istorie, are ca obiective :

- îndrumarea elevilor pentru analiza unor surse istorice;
- utilizarea corectă a limbajului de specialitate în redactarea /formularea unor răspunsuri;
- argumentarea/formularea unui punct de vedere pe baza unei surse istoric ;
- deprinderea unor pași în realizarea unui eseu structurat la disciplina istorie.

Activități remediale la *Geografie*

Activitatea își propune motivarea elevilor de a participa în cadrul acestor activități remediale la disciplina geografie, fapt ce va duce implicit la rezultate școlare mai bune, dar și la dezvoltarea competențelor specifice acestei discipline.

Activitățile remediale la această disciplină își propun:

- structurarea informațiilor sub formă schematică, pornind de la un suport statistic,grafic, cartografic;
- explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local, regional și global;
- realizarea unor fișe de lucru pentru fixarea noțiunilor din fiecare capitol;
- interpretarea materialelor grafice și cartografice, pentru a rezolva cu ușurință subiectele de Bacalaureat;
- rezolvarea variantelor model propuse de Ministerul Educației și Cercetării pentru examenul de Bacalaureat.

Activități remediale *Consiliere*

Prin activitățile de consiliere ne propunem să investigăm reprezentările partenerilor educaționali cu privire la finalitatea procesului instructiv-educativ din liceu, să dezvoltăm abilitățile socio-emoționale ale elevilor, să facilităm cunoașterea și conștientizarea de către elevi a situațiilor de risc și a efectelor acestora asupra succesului școlar, să identificăm stilurile de învățare și să promovăm tehnicile de învățare activă, să realizăm sesiuni de planificare a carierei, să implicăm în activitățile de consiliere profesorii diriginți, dar și profesorii care predau discipline școlare care influențează semnificativ promovabilitatea și frecvența școlară.

Începând din acest an școlar, datorită situației generate de pandemia de SARS-Co-V-2, s-a luat hotărârea intensificării programului de pregătire remedială, astfel la clasela a XII-a se vor desfășura săptămânal ședințe de pregătire la disciplinele matematică, biologie, istorie și geografie. Programul de pregătire se desfășoară pe componenta cea mai importantă de formare a competențelor cheie de bacalaureat, după un orar stabilit la nivelul unității școlare, după orele de curs, pe tot parcursul anului școlar.

“ROSE” - The Future Can Be Built Through Education

This article describes the remedial activities that take place within the “ROSE” project. It is a project that aims to help reduce dropout in secondary and tertiary education and increase the pass rate for the baccalaureate exam. The project development team analyzed the educational needs of highschool students and prepared a plan of activities to support them, in the form of remedial classes in subjects such as Romanian language and literature, mathematics, geography, socio-human, biology, but also counseling and guidance activities and extracurricular activities, in the form of thematic excursions and workshops, aimed at developing cognitive skills of analysis, synthesis and systematization, as well as increasing students’ ability to cope with the inherent stress in an exam.

Să ne cunoaștem prin intermediul proiectelor educaționale europene și internaționale

Prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Educația este, în primul rând, o activitate de transmitere a culturii. Mulțumită acestui fapt, cultura trece de la o generație la alta, îmbogățindu-se și diversificându-se continuu. A concepe educația din punctul de vedere al receptării valorilor culturale poate conduce la atenuarea conflictelor, eradicarea violenței prin formarea și dezvoltarea abilității de comunicare, toleranță față de părerea celuilalt, luarea deciziilor în mod democratic, abilitatea de a rezolva problemele interpersonale, de evitare a conflictelor.

Competența interculturală este un termen folosit pentru abilitatea unei persoane, aparținând unei anume culturi, de a înțelege, comunica și furniza servicii utile unei persoane dintr-un alt univers cultural. O persoană competentă din punct de vedere intercultural, într-o comunicare cu oameni aparținând unei culturi străine, înțelege modul acestora de percepție, de a gândi, simți și acționa. Educabilii au nevoie să conștientizeze aspectul intercultural pentru a putea anticipa problemele de comunicare, influența procesul comunicării și interacțiunii când identitatea culturală este percepută de către interlocutorii lor.

Proiectele educaționale europene și internaționale derulate în instituția noastră au umărit dezvoltarea culturii generale și a deprinderilor de comunicare într-o limbă străină, a competențelor digitale, de socializare, de lucru în grup, redactarea de texte prin intermediul cărora elevii pot cunoaște interesele, dorințele, visele, atitudinile către viață și situațiile zilnice de viață ale partenerilor, dobândirea de informații despre culturi noi și stabilirea relațiilor de prietenie între elevii implicați în proiect. Participarea la aceste proiecte a oferit tuturor elevilor implicați motivare pentru învățarea limbii engleze, dezvoltarea competenței interculturale, posibilitatea de a cunoaște oameni din altă țară și modul lor de viață și a sistemului de învățământ, de a descoperi asemănări și deosebiri între stilurile de viață ale lor și ale altor elevi. Totodată s-a avut în vedere dezvoltarea personală a elevilor și anume: cunoașterea de sine, imaginea de sine, a valorilor morale, a abilităților personale de comunicare, relaționarea interpersonală armonioasă. În același timp s-a urmărit promovarea creativității în școală, a ideii de parteneriat între mai multe unități de învățământ, utilizarea elementelor de folclor, tradiții și obiceiuri locale în educația pentru valori, a

proiectelor ca instrument în procesul de predare-învățare, dezvoltarea schimbului de idei inovatoare, materiale și experiență între școlile partenere

Din activitățile derulate amintim doar câteva, și anume: redactarea de scrisori de prezentare, de compuneri despre țara natală, familie, școală, interese, prezentarea culturii și a tradițiilor trecutului, schimb de informații despre tradițiile culinare, modul în care se sărbătoresc anotimpurile în cadrul activităților școlare și extrașcolare, prezentarea principalelor obiective culturale aparținând patrimoniului cultural mondial și patrimoniului cultural românesc, principalele surse de poluare la nivel mondial, sursele poluante cu cel mai mare impact asupra mediului natural și antropoc la nivel mondial și multe altele. Participând la realizarea lor, elevii și-au dezvoltat motivația, gândirea critică, încrederea în sine, abilitățile de utilizare a diverse metode de lucru în mod creativ, de comunicare, sociale, competențele digitale. Au avut posibilitatea de a schimba informații despre zona și comunitatea din care provin, au învățat despre istoria, geografia, folclorul, tradițiile, obiceiurile, modul de viață și situația socială a partenerilor, dezvoltându-și toleranța și capacitatea de înțelegere a celuilalt, valori esențiale în lupta împotriva xenofobiei. Instrumentele de lucru au fost e-mail, PowerPoint Presentations, video, fotografii, desene, Twinspace, întâlniri video Skype, etc. Disciplinele de studiu vizate sunt: geografia, istoria, disciplinele socio-umane, limba și literatura română, limba engleză, educație plastică, informatică, etc.

Varietatea țărilor ce au alcătuit parteneriatele, alături de așezarea geografică, este un factor-cheie în motivarea cunoașterii celuilalt, în dezvoltarea cunoștințelor despre bogăția și diversitatea culturală europeană, conștientizarea valorilor morale, valorizarea relațiilor interpersonale receptivitate la emoțiile celorlalți. De asemenea, activitățile desfășurate în cadrul proiectelor au promovat în rândul elevilor sentimentul european, stimulând o atitudine de cunoaștere continuă și curiozitate față de mediul lor și celelalte țări și culturi europene. Fiecare țară are identitate națională: o istorie colectivă, limbă, obiceiuri și cultură. Dar în Europa fiecare persoană este și cetățean european. Cetățenia europeană nu este posibilă fără toate identitățile naționale.

Obiectivele finale au fost formarea unor elevi responsabili, implicați activ în viața școlii, un plus de calitate în pregătirea pentru viitoarea profesie, achiziții lingvistice într-o limbă de circulație internațională, oportunitatea de a evolua, o certificare a faptului că a învăța nu înseamnă doar a acumula cunoștințe, ci și un prilej de a le certifica utilitatea în situații practice. Alte aspecte urmărite în cadrul activităților desfășurate împreună cu partenerii au fost: consolidarea dimensiunii europene prin compararea sistemului de învățământ din țările partenere și a cunoștințelor despre alte situații culturale și

sociale, realizarea schimbului de strategii și practici educaționale și pedagogice, de materiale didactice și experiențe, dobândirea și dezvoltarea de abilități și competențe pentru o cetățenie europeană activă, reflectarea asupra modurilor diferite de a exprima aceleași valori, respectarea identității naționale și modului de viață ale partenerilor.

Let's Get to Know Each Other Through Educational European and International Projects

European and international educational projects carried out in our school have shown the development of general culture and communication skills in a foreign language, digital skills, group work, writing texts through which students can know the interests, desires, dreams, attitudes to life and daily life situations of the partners, acquiring information about new cultures and establishing friendships between students involved in the project. At the same time, the personal development of the students was taken into account, namely: self-knowledge, self-image, moral values, personal communication skills, harmonious interpersonal relationship. It also aimed to promote creativity in school, the idea of partnership between several schools, the use of elements of folklore, traditions and local customs in education for values, projects as a tool in the teaching-learning process, the development of innovative ideas, materials and experience between partner schools.

UNIVERSAL CITIZEN

Ciobanu Nadia, clasa a X-a B

Universal citizen este primul proiect extrașcolar la care particip. Am avut o oarecare rețineră atunci când m-am înscris, pentru că nu explorasem încă acest tip de activitate.

Am primit un e-mail de la Diana, organizatoarea proiectului, în care ne-a trimis un mic joc pentru a înțelege mai bine prima întâlnire. Dintre mai multe poze, trebuia să alegem una și să ne organizăm propria călătorie, răspunzând la următoarele întrebări:

1. Dacă este o zonă sigură pentru călătorii?
2. Care sunt condițiile de călătorie în acea țară?
3. Care este moneda de plată? Ce curs valutar există? Unde poți schimba bani?
4. În ce condiții se fac plățile? (cash, card, este cardul tău compatibil acolo)
5. Cu ce sumă de bani pleci la tine și în ce monede?
6. Cu ce plătești în aeroport?
7. Cum preîntâmpini pierderea bagajului și ce faci în caz de pierdere?
8. Cum ajungi de la Aeroport la locul de cazare? (atenție după ora 22,00)
9. Care sunt Instituțiile și numerele de urgență pe care e bine să le ai în permanență la tine?
10. Există internet la destinație? Operatorul tău de voce și date funcționează acolo?
11. Ce limbă se vorbește la destinație? Cum te vei înțelege cu localnicii în cazul în care nu cunoașteti nicio limbă comună cu ei?
12. Ce faci în condiții de boală?
13. Ce faci în condiții de accident?
14. Ce faci în condiții de cataclism?
15. Ce faci în condiții de criză socială?
16. Câți bani îți păstrezi pentru drumul de înărcere?
17. Cu ce posibile situații de criză te poți confrunța pe drumul de înărcere?
18. Cum poți să eviți orice situație de criză în drumurile tur - retur călătorie?

Am rezolvat cerința și am așteptat primul apel al activității. În acea zi de sâmbătă, am descoperit oameni inteligenți și deschiși care ne-au învățat enorm de multe lucruri: să nu avem grijă de bagajul altuia pentru că niciodată nu poți ști ce are în el, să avem grijă unde schimbăm bani într-o țară străină, să avem grijă ca escaleta să fie de cel puțin 2 ore.

Până acum am avut ca invitați pe Consulul MAE, o doamnă avocat, două doamne de la Ambasada României în Canada, Ambasadorul Indiei, Ambasada României în Singapore și încă mulți alți invitați care ne răspund la întrebări și ne ajută să fim cetățeni mai buni aici, dar și în străinătate.

- **Cu ce se ocupă Universal citizen?**

Universal citizen vrea să dezvolte educația socială în România și să educe tinerii care sunt viitorul. Vrea ca atunci când mergem într-o țară străină, pentru a studia sau a munci, să fim conștienți de drepturile și obligațiile pe care le avem. Vrea ca atunci când mergem într-o călătorie să fim mai în siguranță și cu mai puține griji pentru a ne bucura de călătorie.

- **Unde poți găsi mai multe informații despre acest subiect?**

Universal citizen este unul din proiectele TOP Minds și îl poți găsi pe:

-Facebook: Olimpicii României;

-Instagram: @topminds.ro

-Pe site: www.topminds.ro

Vino și tu în proiect! Mult succes!

Simți...?

Ciobanu Nadia Petronela, clasa a X-a B

Simți...?

Răcoare în suflet, căldură afară.
Te minți că n-o să mai doară,
Că mâine vei fi mai bine ca ieri,
Taci și zaci și speri.

Simți...?

Brumă în suflet, căldură afară.
Răni vechi care nu vor să moară,
Vânt rece amplifică senzația.
Acum vezi numai complicația.

Simți...?

Ninsoare în suflet, căldură afară.
Încet, încet devii o povară,
Ca florile răpuse de gerul sălbatic
Îngheți și devii tot mai apatic.

Simți...?

Căldură în suflet, răcoare afară,
Tot ce a fost n-o să mai doară.
Porți flori în suflet iară,
Căci e din nou vară, vară...

Pandemie

Ghiuzan Denisia Maria, clasa a IX-a B

Ce tristă-i omenirea
Și viața s-a schimbat.
Lipsește bucuria
De când ne-am izolat.

S-a dus și armonia
Speranța moare-ndată,
Rămâne nostalgia
Vremurilor de altă dată.

Ultimul cuvânt

Chicet Paul, clasa a XI-a A

Ne-am despărțit acum și tot nu aș putea,
chiar dac-aș vrea, să te scot din inima mea.
Spuneai că mă vrei pentru toată viața,
dar acum ai plecat și mi-ai luat speranța.

Îmi spuneai că știi ce vrei, că voiai să fie serios,
dar tu nu făceai decât să bagi cuțitul adânc în os.
Eu am luat-o pe un alt drum
să mă mai privești acum... nu ai cum.

Fata perfectă

Chicet Paul, clasa a XI-a A

Fata perfectă poate nu există,
Dar, de fiecare dată,
Ea se regăsește în viața noastră.
Poate voi nu credeți că există în a voastră.

Cel puțin pentru mine,
Așa că și pentru tine,
Acea persoană îmi respectă gândurile
Și îmi prețuiește sentimentele.

Se spune că ochii verzi
Nu trebuie să îi crezi,
Dar îmi pun toată speranța
În ființa aceasta.

Părul blond, ochii verzi
În care câteodată te pierzi
Cu gândul sau cu privirea
Și, câteodată, cu toată firea.

De ce să te apuci de citit cărți de dezvoltare personală? Chiar te ajută... sau e pierdere de timp?

Paraschiv Iulian Denis, clasa a XI-a A

"A venit TOAMNA, acoperă-mi inima cu ceva, cu umbra unui copac sau mai bine"...amintește-ți să-ți pui masca! Da, a venit toamna, și poate că ți-ai propus să faci o mulțime de lucruri, să explorezi locuri noi, să evadezi, să te reconectezi cu tine, însă suntem nevoiți să renunțăm la multe și să rămânem doar la stadiul de vis.

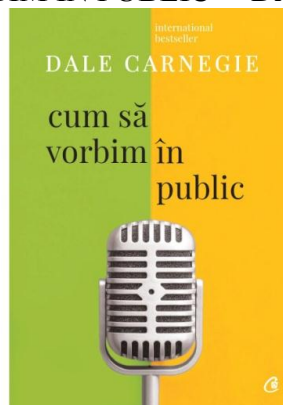
Mie, unul, îmi place să citesc și să intru într-o lume a mea pentru câteva minute în fiecare zi! Poate te gândești că citesc S.F., romane sau beletristică de specialitate, ei bine...nu prea, ci cărți de dezvoltare personală!

Acesta este subiectul pe care îl voi dezvolta în rândurile de mai jos: CĂRȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ, care poate nu îți vor schimba viața, dar cu siguranță te vor face să devii o persoană mai ambițioasă, hotărâtă sau mai curajoasă!

Oare la ce se referă acest termen de "dezvoltare personală"? Ei bine, aceste cărți te învață, te educă, te dezvoltă ca persoană! Îți prezintă informații pe care nu le înveți la școală și nu ți le prezintă nimeni! Da, te ajută să te cunoști, să te valorifici, să îți înfrunți fricile sau să acționezi spre ceea ce te face fericit!

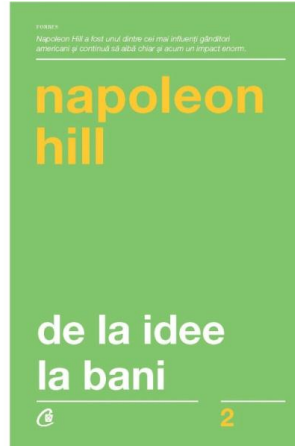
Vreau să fac un top al cărților de dezvoltare personală, care, din punctul meu de vedere, te ajută să devii un om de valoare.

1. "CUM SĂ VORBIM ÎN PUBLIC" - DALE CARNEGIE.

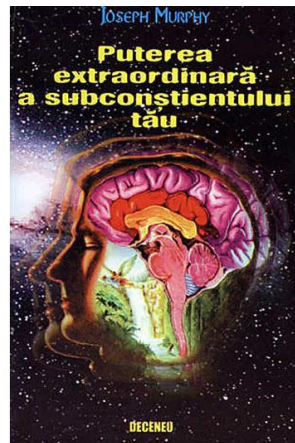
Una dintre cele mai mari frici ale oamenilor este frica de a vorbi în public. Poate cã și tu te confrunți cu această frică și ai dificultăți în a comunica chiar și atunci când ești într-un grup de prieteni, dar în această carte vei găsi informațiile necesare pentru a porni cu dreptul și pentru a face o performanță în a îndrăzni să vorbești în public, chiar dacã în fața unui public mai restrâns!

2. "DE LA IDEE LA BANI " - NAPOLEON HILL

Îți recomand cu mare drag această carte extrem de valoroasă, fie cã faci ceva acum, fie cã îți dorești să faci ceva în viitor, de pe urma căruia să câștigi bani, fie cã ai doar o idee, e cartea ideală pentru a te valorifica, pentru a te pune în balanță și a începe să câștigi chiar și bani. Câteva cuvinte le am și acum în minte din această carte: "Dă tot ce ai mai bun, vei fi apreciat la adevărata ta valoare!".

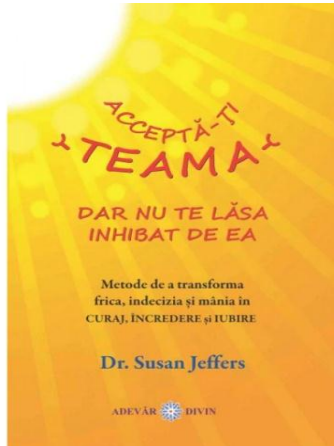
3."PUTEREA EXTRAORDINARĂ A SUBCONȘTIENȚULUI TĂU" - JOSEPH MURPHY

Probabil cã și tu, ca și mine, te confrunți zilnic cu mii și mii de gânduri (majoritatea fiind negative, distructive). Această carte te învață cum să renunți la a mai gândi negativ și cum să începi să gândești pozitiv și să lucrezi pentru tine, să renunți la a te mai plânge, să obții controlul asupra subconștientului tău, să îl ții în frâu! Dacă poți face asta, succesul tău va fi garantat! Învață să îți accesezi pozitiv SUBCONȘTIENTUL!

Aceste trei cărți sunt cel mai important pas în a începe să te schimbi și să pășești în lumea dezvoltării personale. Dar, nu mă voi opri aici, hai să continuăm seria:

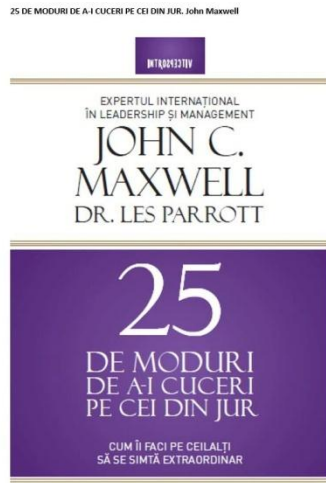
4."ACCEPTA-ȚI TEAMA, DAR NU TE LĂSA ÎNHIBAT DE EA" - SUSAN JEFFERS

Avem frici, mai mici sau mai mari, pe unele le arățam și vorbim despre ele, iar pe altele le păstrăm doar pentru noi. Dr. Susan Jeffers te va conduce într-o călătorie în care vei învăța să îți accepți temerile, să le înfrunți, să nu le lași să te domine.

5. "25 DE MODURI DE A-I CUCERI PE CEI DIN JUR" - JOHN MAXWELL ȘI DR LES PARROTT

Cred cã este o carte care trebuie citită atât de introverți, cât și de extroverți, mai exact de toată lumea. Cu toții ne dorim să lăsăm o impresie bună, să fim acceptați în diverse grupuri, lăudați pentru ceea ce suntem și să avem o mulțime de prieteni. Aceste lucruri nu se obțin ușor și chiar dacã ai avea foarte mulți bani și lucruri scumpe, poate fi în zadar. Adevăratul succes constă în caracter și în modul în care îi tratezi pe cei din jur. Aici, vei avea parte de toate informațiile necesare pentru a începe să îți schimbi comportamentul și să fii în primul rând TU, un om mai bun!

Aceasta a fost lista pe care am vrut să v-o prezint! Pe mine, m-au ajutat foarte mult: de la tipul dubios, am devenit omul care poate ține un discurs în fața unui public; de la băiețelul inadptabil, am ajuns băiatul care ușor, ușor se integrează; de la fricosul care plângea când vedea "grupul" de gâște, acum sunt curajosul care trece pe lângă ele, salutându-le!

Am scris aceste rânduri, destul de multe, din dorința de a te face și pe tine măcar puțin curios să începi să citești cărți de dezvoltare personală! Începe cu prima, dacă nu îți place, doneaz-o altcuiva! Și, hei, nu uita, schimbarea vine în timp, dar totul pornește din dorință!

Încă un lucru: va fi totul bine! Ai grijă de tine și nu renunța la visul tău!

Gânduri despre pandemie

Ciobanu Nadia Petronela, clasa a X-a B

În data de 10 martie, am fost anunțați că se vor suspenda cursurile pentru puțin timp și noi, clasa a IX-a B pe atunci, ne-am bucurat că vom putea “respira” în minivacanța impusă de guvern. Acea zi a fost pentru noi foarte plictisitoare și parcă timpul stătea în loc, limbile ceasului păreau în protest, nedorindu-si afișarea orei 14. Atunci nu ne-am dat seama că avea să fie ultima noastră zi normală, ultima zi în care ne puteam atinge și ne puteam vedea zâmbetele.

La început ni s-a spus că vom sta acasă două săptămâni. După aceea, s-a instaurat starea de urgență și ne-a fost clar: ne vedem după vacanța de Paști. Și ne-am văzut... pe Meet.

Perioada “primului val” pandemic a fost groaznică. Stăteam doar în casă și o dată pe săptămână ieșeam pentru a face cumpărături. Îmi vedeam colegii și profesorii pe un monitor și îmi părea rău că m-am bucurat la început de închiderea școlii.

În acea perioadă am învățat că nu contează dacă nu ai 10 pe linie sau nu ești bun la o anumită materie. Important e să fii în clasă și să lași orgoliul deoparte pentru că nu știi când ne vom vedea din nou pe Meet.

Noi, clasa a X-a B, ne bucurăm de clipele petrecute împreună pentru că suntem conștienți că mai devreme sau mai târziu o să intrăm în online. Chiar dacă acum ne deranjează masca și că trebuie să păstrăm distanța, respectăm regulile de protecție împotriva Coronavirusului pentru că ne pasă de noi și de cei din jurul nostru, pentru că nu vrem să ne uităm pe un ecran pentru a ne vedea colegii și profesorii.

Dacă vrem ca MĂINE să fie bine trebuie să avem grijă de AZI!

Clasa a X-a B te roagă să respecti măsurile de protecție împotriva virusului Covid-19, pentru că ne dorim ca totul să fie bine!

Dacă tu crezi că virusul nu există, ne pare rău, dar pentru noi faci parte din cei care cred că Pământul e plat.

Pr. Bonaventura Morariu

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Părintele Bonaventura Morariu s-a născut în Hălăuțești, la 18 mai 1886, studiind în localitatea natală și Roma. A fost sfințit preot la Roma la 18 decembrie 1908. După întoarcerea în țară, a fost numit profesor și director al Seminarului Franciscan din Hălăuțești. A condus și casa de noviciat de la Assisi (Italia) până după cel de-al doilea război mondial¹.

Pr. Bonaventura Morariu este autorul a mai multor articole de istorie și de spiritualitate franciscană, publicate cu precădere în publicațiile catolice din perioada respectivă.

Debutul îl constituie publicarea în „Almanahul Viața” a unui material dedicat jubileului de 25 de ani de la înființarea Provinciei Franciscane în România². Studiile sale monografice, deși de dimensiuni modeste, au la bază cercetarea arhivelor parohiale despre care a scris și reprezintă schițe istorice ale unor viitoare monografii dedicate comunităților catolice în cauză³.

O perioadă importantă a vieții sale a fost cea petrecută la Roma, unde a întreprins cercetări istorice ample în arhivele Congregației „De Propaganda Fide”, care s-au finalizat cu publicarea mai multor articole și lucrări de istorie⁴.

¹ Dănuț Doboș, *Figuri ilustre. Pr. Bonaventura Morariu*, în „Lumina creștinului”, august 2006, p. 11.

² În aceeași revistă a mai publicat două articole monografice, primul despre satul și parohia Hălăuțești (1925), iar al doilea dedicat parohiei Huși, publicat în 1927. Seria articolelor monografice o încheie în 1930, prin publicarea în „Curierul parohiei catolice din Galați”, a unui material referitor la Biserica din Galați.

³ Dănuț Doboș, *Figuri ilustre. Pr. Bonaventura Morariu*, în „Lumina creștinului”, august 2006, p. 11.

⁴ Dintre studiile și lucrările publicate la Roma amintim: *Missionis in Moldavia et Valachia durante sec. XVII et XVIII, Series chronologica episcoporum ac praefectorum apostolicorum in*

Studiile au fost publicate în reviste precum: „Miscellanea francescana”, „Acta historica”, a Societății Academice Dacoromana etc.

Pr. Bonaventura Morariu a fost un reprezentant marcant al programului cultural al Școlii Române din Roma, bazat pe ample investigații în arhivele romane, în special cele ale Congregației „De Propaganda Fide” și ale Curiei Generale a OFMConv.

A murit la 10 mai 1967 la Roma.

Father Bonaventura Morariu

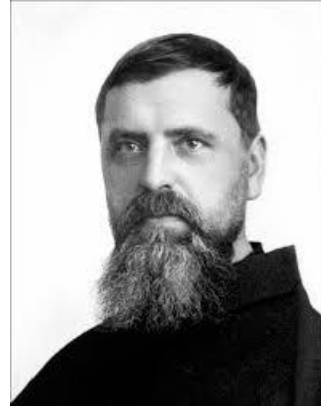
Father Bonaventura Morariu was born in Hălăucești, on 18th of May 1886, studying in his hometown and Rome. He was ordained a priest on 18th of December 1908 in Rome. After returning to the country, he was appointed professor and principal of the Franciscan Seminary in Hălăucești. He also led the novitiate house in Assisi (Italy) until after the Second World War.

He died on 10th of May 1967 in Rome.

Hălăucești: Jertfa martirilor - sămânță pentru credința noastră

prof. Lidia Petrescu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești Iași

Este cunoscut faptul că, în perioada comunismului, Biserica lui Cristos a avut de suferit grele încercări, mai ales în persoana preoților ce au urmat Regula Sfântului Francisc de Assisi. Floarea aleasă a martiriului a încununat multe suflete, formând grădini mari de flori parfumate, plăcute lui Dumnezeu, ce știe să-i răsplătească pe sfinții săi în cer. Noi avem în ei un exemplu demn de urmat, pentru faptele lor de credință nestrămutată și pentru curajul de care au dat dovadă în apărarea credinței.

Un astfel de model ne-a lăsat Dumnezeu în persoana părintelui Anton Bișoc, frate franciscan, preot, profesor și ministru provincial al Provinciei "Sfântul Iosif" din România. Anul acesta, în ziua de 15 iulie, s-au împlinit 60 de ani de la trecerea părintelui la cele veșnice.

În acest sens, pr. Fabian Doboș, profesor de istorie la Facultatea de Teologie Romano-Catolică din Iași, a adunat informații și ne prezintă într-o carte frânturi din viața părintelui Anton Bișoc, bazate pe documente de arhivă și mărturii ale aceluia care l-au cunoscut pe pr. Anton direct sau indirect.

Cartea Părintele Anton Benedict Bișoc, OFMConv. Preot, profesor, provincial și martir a fost lansată duminică, 20 septembrie 2020, într-un cadru liturgic festiv organizat în Parohia din Hălăucești, prezenți fiind PS Petru Gherghel, episcop emerit, care a și prezidat Sfânta Liturghie, părintele Damian Gheorghe Pătrașcu, ministru provincial, cât și alți preoți.

Pr. Anton Bișoc s-a născut la Hălăucești în anul 1888, în ziua de 15 august, din părinții Maria și Anton. După terminarea cursurilor Seminarului Franciscan din satul natal, în anul 1905 a fost trimis la Roma la Colegiul

"Seraphicum" pentru a continua studiile teologice. S-a specializat în studiile biblice, la renumitul Institut "Biblicum" și a fost sfințit preot la 15 aprilie 1911.

Între anii 1911-1949 a fost profesor și păstor în comunitățile: Hălăucești, Fărăoani, Adjudeni, Săbăoani, Pildești, Corhana, Traian, Huși. Pentru calitățile sale de excepție pr. Anton Bișoc a fost ales în două rânduri ministru provincial al fraților franciscani din Moldova.

Martirul pr. Anton Bișoc a început la 3 iunie 1949, când a fost arestat în tren, de securiști, în timp ce se îndrepta spre Iași. A fost judecat împreună cu întregul lot al franciscanilor de Tribunalul Militar din Galați și condamnat, în cele din urmă, la 10 ani de temniță grea pentru "crimă de uneltire" și pentru că "a făcut parte dintr-o organizație subversivă, a cotizat și a luat parte la ședințe". A executat pedeapsa în mai multe închisori: Galați, Ocnele Mari, Aiud, Caransebeș, Gherla, neavând dreptul să primească nici măcar o scrisoare în tot timpul detenției sale.

În aprilie 1959 a ieșit din închisoare, dar a fost trimis cu domiciliu obligatoriu la Fundata, județul Ialomița. Cât a stat aici, a purtat legătura cu ep. Ioan Duma și alți preoți, având dreptul să fie vizitat de membri ai familiei. Despre el, Mons. Ioan Duma, auzind de moartea acestui vrednic frate franciscan conventual și slujitor al tainelor cerești, în scrisoarea trimisă ministrului general al Ordinului scria: "Noi suntem bine, dar foarte îndurerățți, din cauză că l-am pierdut pe cel mai doct și sfânt preot din România, pe preaiubitul nostru confrate, pe Preacucernicul Părinte Anton Bișoc, fost profesor emerit de teologie morală la Roma, fost Ministru provincial al Provinciei din Moldova, mort la Fundata în ziua de 15 iulie 1960, în adevărată faimă de sfințenie. Iubitul nostru Părinte a fost o perfectă imagine a Sfântului Francisc, așa cum Seraficul Patriarh a fost o perfectă imagine a lui Isus cel Răstignit".

Osemintele părintelui Bișoc au fost aduse în satul natal Hălăucești, la 28 mai 1968, de pr. Iacob Ferent.

Totodată, la acest ceas de sărbătoare, ne-am amintit și de Jubileul de 125 de ani de la înființarea Provinciei franciscane "Sfântul Iosif" din România, moment pentru care suntem profund recunoscători înaintașilor noștri pentru tot ce au făcut pentru Provincia franciscană, pentru Biserica locală, dar și pentru sacrificiile lor și exemplul de viață oferit nouă tuturor.

Jertfa martiriului este sãmânță pentru credința noastră, iar pr. Anton Bișoc este sãmânță pentru credința noastră, căci ne-a fost dat spre luminarea și asumarea credinței noastre fără compromisuri. Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dat acest exemplu de urmat în persoana unui fiu al satului nostru, a cărei amintire o cinștim. Fie ca el să mijlocească pentru noi, ca să putem face alegeri drepte în viața noastră, după "norma Sfintei Evanghelii", asemenea lui!

The Sacrifice of the Martyrs - The seed for our faith

In a festive liturgical setting, organized in the parish of Halaucesti, Iasi County, on 20th September 2020, it was launched the book “Părintele Anton Bișoc, OMFConv. Preot, profesor, provincial și martir”, written by Father Fabian Doboș, professor of history at the Faculty of Roman Catholic Theology in Iasi. In this book we find out that Father Anton Bișoc was born in Halaucesti on 15th August 1888, and died in June 1960 in true fame of holiness. Following the rule sf. Francis of Assisi, he was ordained a priest on 15th August 1911. The martyrdom of Father Anton began on 3rd June 1949 when he was arrested by communist security guards and sentenced to 10 years in prison. The sacrifice of the martyr Fr. Anton Bișoc is the seed for our faith because it was given to us to enlighten and assume our faith without compromise. We thank God for giving us this example to follow in the person of a son of our village, whose memory we honor. May he intercede for us, so that we can make the right choices in our lives, according to the “norm of the Holy Gospel”, like him!

Eșecurile încercării de creare a Comunității Europene de Apărare și a Comunității Politice Europene (I)

Director adj. prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Riscurile de securitate și amenințările asimetrice de la începutul secolului al XXI-lea a readus pe agenda europeană chestiunea unei colaborări eficiente în domeniul militar, în vederea aplicării unei strategii coerente de apărare a Europei. Această chestiune a amintit de o încercare de la mijlocul secolului precedent, de constituire a unei armate europene.

La sfârșitul celui de-al doilea război mondial, Europa era un continent distrus. Deși războiul a fost mai lung în alte teritorii, bilanțul uman a fost catastrofal pe „vechiul continent”, iar din punct de vedere material vechile legături economice erau rupte și industria grea și de primă necesitate era în mare parte distrusă¹. Toate aceste elemente au dus la manifestarea unui puternic curent care milita pentru unitatea europeană. Unul din exponenții acestuia a fost, incontestabil, Winston Churchill, care în data de 16 septembrie 1946, după numai câteva luni de la discursul făcut la Fulton (Missouri), când atrăgea atenția asupra „cortinei de fier” ce se coborâse peste Europa², face la Zürich apel la reconcilierea franco-germană și la unitatea continentului³.

În perioada 1945-1947 existau numeroase organizații și asociații paneuropene, însă puternic divizate, între federaliști și uniuniști. S-a ajuns la realizarea unor întâlniri comune, începând cu cea de la Haga din mai 1948 și culminând cu cea de la Londra din mai 1949, când se pun bazele Consiliului Europei⁴. Cu toții erau însă de acord că o căutare a unității Europei Occidentale trebuia să pornească de la reglementarea raporturilor franco-germane. Fondarea Comunității Europene de Cărbune și Oțel (CECA), ca urmare a propunerii

¹ Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, vol. V, trad. Monica Timu, ed. îngrijită, note și comentarii de Doina Barcan Sterpu, Iași, Institutul European, 1998, p. 215-221.

² Ioan Ciupercă, Lucian Leuștean, *Istoria ideii de Europa și a integrării europene după 1945*, curs nepublicat realizat la tipografia Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2004, p.3.

³ Pascal Fontaine, *Construcția europeană de la 1945 până în zilele noastre*, trad. Mihaela Gafițescu, Iași, Institutul European, 1998, p. 5.

⁴ Serge Berstein, Pierre Milza (coord.), *Istoria secolului XX*, vol. II, trad. Marius Stan, București, Ed. All. 1998, p. 46.

Schuman-Monnet, venea în această direcție și trebuia să stea la baza unei renașteri europene. Impunerea unui control unic asupra producției oțelului (importantă ca materie primă) și a cărbunelui (sursă de energie) anihila posibilitatea unui nou război franco-german.

Succesul CECA a oferit satisfacție susținătorilor unei uniuni europene și a canalizat eforturile către discuțiile referitoare la unificarea politico-militară, mai ales că edificarea europeană a fost puternic marcată de realitățile de după sfârșitul celui de-al doilea război mondial – declanșarea războiului rece. Bipolarizarea lumii, doctrina Truman, planul Marshall, crearea Cominformului, lovitură de la Praga, constituirea NATO, toate acestea au influențat dezideratele în primii ani de unificare europeană.

În cele ce urmează, dorim să reconstituim o pagină din istoria unificării europene în anii de debut ai acesteia și ne vom referi la disputa din jurul constituirii unei armate europene, care trebuia să asigure securitatea continentului în condițiile amenințării comuniste.

Concomitent cu negocierile pentru semnarea tratatului de constituire a CECO, desfășurarea războiului rece va aduce pe tapet problema constituirii unei Comunități Europene de Apărare și, ca o consecință directă a acesteia, încercarea de organizare a unei comunități politice.

În urma unui raport efectuat de G. Kennan, președintele Truman elabora, în 1947, doctrina îndiguirii expansiunii sovietice. În virtutea acesteia, SUA ajutaseră Grecia și Turcia și inițiaseră negocierile care urmau să ducă la formarea Organizației Tratatului Atlanticului de Nord⁵. Însă, acceptarea de către Congresul SUA a punerii în practică a Doctrinei Truman, nu se făcuse decât după ce instaurarea comunismului în Cehoslovacia și blocada Berlinului sensibilizează opinia publică americană la pericolul reprezentat de sovietici (fie că aceasta a fost supraestimat sau nu).

Spre sfârșitul războiului, Truman spunea: „*Dacă vedem că învinge Germania, noi trebuie să ajutăm Rusia, iar dacă Rusia este cea care câștigă, trebuie să ajutăm Germania*”⁶. Se pune, deci, problema stabilirii unui echilibru pe continentul european și evitarea unui final în care învinșii să suporte satisfacerea unor revendicări prea mari din partea învingătorilor. Neînțelegerile dintre foștii aliați au dus la declanșarea Războiului Rece. Lansarea planului Marshall a fost văzut dinspre Uniunea Sovietică drept un atentat la zona sa de

⁵ Stuart Miller, *Modern European History*, Macmillan Press, London, 1997, pp. 424-425.

⁶ Cf. Henry Kissinger, *Diplomația*, ed. a III-a, trad. Miruna Ștefănescu și Radu Paraschivescu, București, Ed. All, 2002, p. 374.

influență, iar reacția imediată a fost strângerea rândurilor și constituirea Cominformului⁷, la inițiativa lui Andrei Jdanov⁸.

În 1948, relațiile dintre foștii aliați din Coaliția Națiunilor Unite deveneau din ce în ce mai încordate. Instituirea blocadei Berlinului de către sovietici a dus la prima criză a acestui oraș (1948-1949)⁹. În anul ce urmează, reușita podului aerian realizat deasupra Berlinului și conștientizarea faptului că sovieticii nu vor lăsa Germania să se reunifice au dus la constituirea Republicii Federale Germania în partea occidentală, lucru urmat la scurt timp de crearea Republicii Democrate Germania în partea răsăriteană. În același an, în luna aprilie, sunt puse bazele NATO, organizație care trebuia să lupte împotriva amenințării comuniste. Testarea cu succes a primei bombe nucleare de către sovietici anulează superioritatea atomică occidentală, ceea ce făcea ca orice confruntare, convențională ori nu, să fie deosebit de periculoasă.

Toate acestea au atras atenția că Germania devenea o miză importantă a războiului rece. Crearea Republicii Federale Germania însemna recunoașterea existenței unei probleme germane de rezolvat, ci faptul că apăruse un posibil partener, lucru demonstrat de propunerea lui Churchill de a invita RFG în Consiliul Europei, invitație acceptată în iunie 1950¹⁰.

Pentru americani, apărarea Europei, de care depindea și securitatea lor, era falimentară fără o participare a tuturor statelor europene occidentale. Pentru a avea o siguranță mărită în zonă, ei erau de părere că RFG, aflată în zona de contact cu forțele sovietice, trebuia urgent înarmată și chiar integrată urgent în NATO. Deși existau temeri serioase față de URSS, ideea unei reînarmări a Germaniei era o idee foarte nepopulară în Europa Occidentală, în Franța, Marea Britanie, ba chiar și în Germania, datorită amintirilor dureroase ale războiului, rămase încă în conștiința opiniei publice¹¹. Francezii visau la o Germanie slabă și divizată; pentru ei Germania reprezenta cel mai mare pericol, frica resurecției

⁷ Cominformul este constituit în septembrie 1947 de Andrei Jdanov, considerat la acea dată unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai lui Stalin. Această organizație înlocuia vechiul Comintern, reunind partidele comuniste din Uniunea Sovietică, Polonia, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, România, Ungaria, Cehoslovacia, Italia și Franța, partidele din ultimele două țări aderând la organism pentru a protesta contra planului Marshall.

⁸ Jean-Baptiste Duroselle, André Kaspi, *Histoire des relations internationales des 1945 à nos jours*, tome 2, 12e édition, Paris, Armand Colin, 2001, p. 60.

⁹ În opinia lui Martin McCauley, acesta este primul moment când a apărut posibilitatea unui război între Statele Unite și Uniunea Sovietică (Martin McCauley, *Rusia, America și războiul rece, 1949-1991*, trad. Mihaela Barbă, studiu introductiv de Ioan Ciupercă, Iași, Polirom, 1999, p. 47).

¹⁰ Jean-Baptiste Duroselle, André Kaspi, *op. cit.*, p. 73.

¹¹ Vasile Vese, Adrian Ivan, *Istoria integrării europene*, Cluj-Napoca, PUC, 2001, p. 65.

acesteia fiind împărtășită și de opinia publică din celelalte state din zonă¹². În schimb, pentru americani, a apăra Germania era sinonim cu a apăra Europa¹³.

Evenimente asemănătoare se vor petrece în 1950. La 25 iunie, două corpuri de armată nord-coreene invadează Coreea de Sud, declanșând astfel un război ce se va face remarcat și prin numărul mare de morți și răniți. Războiul din Coreea va determina o apoteoză a anticomunismului în SUA; pe plan militar-strategic, el va sili America să mobilizeze toate statele occidentale din sfera ei de influență să-și tripleze cheltuielile de apărare. Datorită acestui fapt, politicienilor americani le apare ca fiind din ce în ce mai evidentă necesitatea unei reînarmării a Germaniei, pentru a putea participa la apărarea Occidentului¹⁴. Începutul războiului din Coreea a inspirat fiori de temă în direcția extinderii conflictului. O primă reacție este cea a lui Winston Churchill, care propune la a V-a sesiune a Adunării Consultative a Consiliului Europei de la Strasbourg, din 11 august 1950, crearea imediată a unei armate europene unite, supuse unui control democratic european și care să colaboreze cu Statele Unite și Canada, Germania urmând să primească asigurări privitoare la siguranța și independența sa¹⁵, propunere respinsă însă de Comitetul de miniștri. Totodată, demersurile Statelor Unite asupra membrilor Tratatului Atlanticului de Nord de acceptare a integrării economice, politice și militare a statului german într-o Europă unită devin veritabile presiuni. Aceasta culminează în septembrie 1950, în momentul când membrii NATO au refuzat să își mărească cheltuielile pentru asigurarea apărării Europei de Vest, cu pretextul că aveau economii prea slabe pentru un asemenea efort, cu sugestia oficială a Statelor Unite că o apărare eficientă ar fi posibilă doar prin reînarmarea Germaniei și încorporarea ei în NATO¹⁶.

Încă din 26 iunie 1950, secretarul de stat Dean Acheson declara în fața unei comisii a Senatului SUA că trebuia să fie mobilizate de urgență forțele europene. În acest context, la 11 august, Adunarea Europeană de la Strassbourg adoptă o rezoluție propusă de W. Churchill, care propunea alcătuirea unei

¹² Eric Hobsbawm, *O istorie a secolului XX. Era extremelor. 1914-1991*, trad. Liliana Ionescu, Chișinău, Ed. Cartier, 1999, p. 253-254.

¹³ Renate Fritish, *Germania și apărarea Europei*, în Raoul Girardet (coord.), *Apărarea Europei*, pref. Sebastian Chirilă, trad. Bogdan Geangalău și Irinel Antoniu, Iași, Institutul European, 2005, p. 104.

¹⁴ Henry Kissinger, *Diplomația*, Ed. All, București, 1998, p. 443.

¹⁵ *Discours de Winston Churchill devant le Conseil de l'Europe (Strasbourg, 11 août)*, disponibil la www.ena.lu (<http://www.ena.lu?lang=1&doc=16904>)

¹⁶ Urwin Derek, *Dicționar de istorie și politică europeană 1945-1995*, trad. Areta Voroniuc, Iași, Institutul European, 2000, p. 134.

armate europene unificate. Ori, în conformitate cu punctul de vedere ce va fi formulat mai târziu de francezi, Churchill propusese la 16 martie, în fața Camerei Comunelor, crearea unui contingent german, în cadrul unei astfel de armate. Însă guvernul laburist nu-și însușise proiectul¹⁷.

Germania lui Konrad Adenauer, deși în căutare de câștigare a suveranității, nu cerea reînarmarea, idee de altfel agreată de foștii militari și de naționaliști, dar în același timp respinsă de socialiști și numeroși protestanți¹⁸. Cancelarul german anunțase încă din anul precedent că se va opune recreării unei armate naționale germane¹⁹, dar după lansarea apelului lui Churchill de creare a unei armate europene s-a arătat dispus să negocieze o remilitarizare în sensul unei participări la proiectata armată europeană²⁰.

Propunerea Statelor Unite de reînarmare a Germaniei a neliniștit multe state din Europa Occidentală, iar pentru francezi era absolut necesar să acționeze rapid. Ca și în cazul Comunității Europene de Cărbune și Oțel, tot Jean Monnet a venit cu o idee: extinderea sistemului de cooperare propus de el pentru cărbune și oțel în domeniul apărării europene²¹. El îi scria premierului francez René Pleven, cerându-i să renunțe la opoziția față de constituirea unei armate germane și să propună o soluție asemănătoare CECO pentru securitatea europeană în sensul creării unei armate europene unificate din punct de vedere al comandamentului, finanțării și echipamentului, în caz contrar Franța riscând să fie izolată pe scena internațională²². Prin acest proiect se urmărea înlăturarea temerilor ce le-ar fi provocat o restaurare a armatei germane și ancora reînarmarea Germaniei în proiectul construcției europene²³. Ideile lui Monnet veneau într-un moment critic, când francezii înregistrau înfrângeri dureroase în Indochina, punându-se problema solicitării unui ajutor american. Contrapunerea franceză de realizare a unei Comunități europene de apărare

¹⁷ Pascal Boniface, *op. cit.*, pp. 22-23.

¹⁸ Jean-Baptiste Duroselle, André Kaspi, *op. cit.*, p. 80.

¹⁹ Vasile Vese, Adrian Ivan, *op. cit.*, p. 65.

²⁰ *Memorandumul cancelarului german Konrad Adenauer din 29.08.1950 cu privire la protecția internă și externă a teritoriului federal german*, disponibil pe site-ul www.ena.lu (<http://www.ena.lu?lang=1&doc=1966>).

²¹ *La communauté européenne de défense*, articol disponibil pe site-ul www.arnees.com (<http://www.arnees.com/La-Communaute-europeenne-de.html?suite=0>).

²² Vasile Vese, Adrian Ivan, *op. cit.*, p. 66.

²³ Institutul European din România, *Politica europeană de securitate și apărare*, București, MasterPrint Super Offset, 2005, p. 5.

(CEA), cunoscută și sub numele de „planul Pleven”²⁴ a fost făcută publică de primul ministru francez în fața Adunării Naționale la 24 octombrie 1950.

Conform acestui plan, se crea o armată europeană comună, ale căror contingente urmau a fi oferite de statele membre și încorporate la nivelul cel mai mic de unitate posibil. Armata urma să fie plasată sub comanda unui ministru european al apărării, numit de guvernele naționale și asistat de un consiliu responsabil în fața Adunării europene, iar finanțarea trebuia să fie asigurată de un buget comun. De asemenea, preconizata armată europeană trebuia fi pusă la dispoziția statului major al NATO. La această propunere, Adunarea Națională franceză răspunde favorabil cu o majoritate detașată²⁵.

În cadrul Consiliului Atlantic, reunit pe 15 septembrie la New York, într-un climat de neliniște determinat de ostilitățile din Coreea, după alte discuții, la 26 septembrie 1950 este luată în considerare, la propunerea secretarului de stat american, posibilitatea unei contribuții a Germaniei Federale la apărarea occidentală. Ori, în viziunea europenilor, amplasarea unui dispozitiv atlantic avea, printre altele și avantajul de a exclude o reînarmare a Germaniei²⁶. La cererea lui Acheson de a se adopta o hotărâre concretă în privința reînarmării Germaniei, se formează un bloc împotriva poziției Franței, care era foarte reticentă în această chestiune, exprimând, prin reprezentantul său (R. Schumann), anxietatea franceză față de prioritatea pe care Pentagonul părea să o acorde Germaniei. Franța părea total izolată, după ce miniștrii de externe belgian și britanic s-au declarat de acord cu propunerea americană²⁷. Conducătorii francezi vor ieși din această situație lansând ideea unei transpuneri a planului Schumann în domeniul militar, încercând astfel o nouă punere în practică a integrării parțiale. Pe 24 octombrie 1950, președintele Consiliului de Miniștri al Franței, Rene Pleven, prezenta în fața Adunării Naționale o schiță a proiectului „Comunității Europene a Apărării”, pregătit de experți care au elaborat și Planul Schumann. Este vorba despre crearea unei armate europene comune, ale cărei contingente vor fi oferite de statele membre și încorporate la nivelul celei mai mici unități posibile. Această armată ar fi „atașată instituțiilor Europei unite”: ea ar fi plasată sub comanda unui ministru european al Apărării,

²⁴ Textul acestui plan poate fi consultat la adresele <http://www.answers.com/topic/pleven-plan> (versiunea în limba engleză) și <http://www.ena.lu?lang=1&doc=16904> (versiunea în limba franceză).

²⁵ Proiectul a fost aprobat cu 348 voturi „pentru” și 224 „împotriva” (Charles Zorgbibe, *Construcția europeană. Trecut, prezent, viitor*, trad. Speranța Dumitru, București, Ed. Trei, 1998, p. 33).

²⁶ Henry Kissinger, *op. cit.*, p. 446.

²⁷ Alfred Grosser, *op. cit.*, p. 174.

numit de guvernele naționale, asistat de un Consiliu de Miniștri responsabil în fața unei Adunări europene. Planul Pleven a fost inspirat de structura CECO, prevăzând o reînarmare limitată a RFG, recrutarea unităților naționale din armata europeană urmând a se face la nivel de formațiuni inferioare unui batalion²⁸. În ceea ce privește finanțarea acestui proiect, ea urma să fie suportată de statele membre pe baza unui buget comun. Planul Pleven a fost prezentat la 28 octombrie 1950 în Consiliul de Apărare al NATO. Atunci, s-au purtat discuții și asupra punctelor de vedere francez și american. Americanii doreau ca armata europeană să integreze divizii germane întregi, pe când francezii doreau unități naționale cât mai mici și nu admiteau construirea un stat-major german²⁹. Opiniile difereau și în ceea ce privea intenția americanilor de a oferi o posibilitate mai mare de afirmare a Germaniei occidentale, convinși că suveranitatea ei ar putea juca un rol important pentru securitatea Europei. Până la urmă, se ajunge la un compromis, afirmat la conferința de la Bruxelles din 18 decembrie 1950.

Cu 348 de voturi pentru și 224 de voturi împotriva, Adunarea franceză decide să aprobe proiectul, mandatând guvernul să înceapă negocierile. În realitate, potrivit generalului Stehlin, care reia atunci problema reînarmării germane în cabinetul ministrului apărării, Jules Moch, încă nu exista niciun plan și nici măcar un simplu proiect de organizare: „Noaptea, imediat după aprobarea dată de Adunarea Națională, ministrul apărării ne cere, brusc, să stabilim un plan pentru armata europeană; el are nevoie de această «hârtie» pentru reuniunea Consiliului Atlantic”³⁰.

De data aceasta, întâmpinarea făcută ideii de guvernele străine și de opinia publică e mai curând nefavorabilă. Pentru unii, este vorba despre o măsură dilatorie care încearcă să întârzie reînarmarea Germaniei: francezii considerau că vor putea asigura obiectivele politico-militare ale Occidentului, eliminând totodată riscul unei eventuale renașteri a militarismului german³¹.

Propunerea franceză generează o întrunire la Paris, începând cu 15 februarie 1951³². Reacțiile diplomatice occidentale sunt diverse. Statele Unite nu se raliază, pentru început, la planul Pleven privindu-l ca pe o măsură menită să întârzie reînarmarea Germaniei, în consecință, reprezentanții Washingtonului pretinzând înființarea imediată a două divizii germane. Însă diplomația franceză și ajutorul personalității lui Jean Monnet (care era foarte bine văzut în mediile

²⁸ Derek Urwin, *op. cit.*, p. 134.

²⁹ Vasile Vese, Adrian Ivan, *op. cit.*, p. 66.

³⁰ *Apud* Charles Zorgbibe, *op. cit.*, p. 33.

³¹ Dumitru Olaru, *op. cit.*, p. 47.

³² Pascal Fontaine, *op. cit.*, p. 13.

politice americane) reușesc în cele din urmă să-i convingă pe conducătorii de peste Atlantic de importanța ideii unei armate europene. În aprilie 1951, generalul Eisenhower devine comandant suprem al Forțelor Aliate din Europa, fiind deosebit de ostil proiectului francez. Însă, după numai o singură întrunire cu Monnet (la 21 iunie) acesta îl determină să-și schimbe părerea³³. Este admis astfel principiul a două negocieri simultane: prima se va desfășura între înalții comisari ai celor trei puteri occidentale ocupante și reprezentanții RFG urmând să stabilească condițiile participării militare ale acesteia la Alianța Nord-Atlantică și să fixeze garanțiile ce vor fi cerute; cea de-a doua își va desfășura lucrările la Paris, urmând să discute constituirea unei armate europene.

Failures to Attempt to Establish a European Defense Community and Of the European Political Community (I)

Security risks and asymmetric threats at the beginning of the 21st century have brought the issue of effective military cooperation back to the European agenda, with a view to implementing a coherent strategy to defend Europe. This issue was reminiscent of an attempt in the middle of the previous century to form a European army.

At the end of World War II, Europe was a destroyed continent. Although the war was longer in other territories, the human balance was catastrophic on the “old continent”, and from a material point of view the old economic ties were broken and heavy and basic industry was largely destroyed. All these elements led to the manifestation of a strong current that militated for European unity. One of his exponents was, unquestionably, Winston Churchill, who on 16th September 1946, in Zürich, only a few months after his speech in Fulton, Missouri, when he drew attention to the “iron curtain” that had descended over Europe, called for Franco-German reconciliation and the unity of the continent.

³³ Alfred Grosser, *op. cit.*, p. 175.

Considerații istorice privind populația comunei Hălăucești

Prof. Neculăeș Ana Maria Aissa
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Apariția și continuitatea populației și așezărilor pe teritoriul comunei Hălăucești

După afirmația prof. univ. V. Cucu, satele reprezintă „forme străvechi de organizare social-economică, a întregului teritoriu, deținut de acestea, cu cea mai mare răspândire”¹.

Formă veche de așezare omenească, cu rădăcini adânci în trecutul istoric și până astăzi, satul este în același timp și expresia concretă a relației om-mediul. Satul apare astfel, ca o expresie a legăturii multimilenare a locuitorilor cu natura teritoriului, pe care își duc existența, folosindu-i direct sursele naturale: păduri, pășuni, ape sau obținând prin diferite lucrări (îndiguiri, drenări, semănături etc) alte roade ale pământului. El mai reprezintă un adevărat păstrător al cântecului, jocului, portului, al tradițiilor și obiceiurilor străbune.

Sistemul de localități din spațiul actual al României a evoluat continuu, de la cele mai vechi forme de locuire permanentă – bordeiul, casa cu ocol întărit, amenajări gospodărești sezoniere (cramă, stână etc), la așezări compacte, cu gospodării bine organizate și amenajate. Așezările umane actuale sunt parte integrantă a peisajului geografic, fiind formate în urma diviziunii teritoriale a muncii, cu continuitate și dinamism în peisajul general al țării. Activitatea economică și politică a populației, susținută de dezvoltarea culturală, a transformat profund mediul înconjurător, dându-i o pecete umană.

Comuna Hălăucești nu a cunoscut o cercetare arheologică sistematică, de aceea și informațiile referitoare la existența activităților omenești până la începutul secolului al XV-lea sunt reduse. Vasile Chirica și Marcel Tănăsachi întocmind *Repertoriul arheologic al județului Iași*, în 1983, au descoperit pe teritoriul acestei comune mai multe puncte arheologice stabilind că primele manifestări ale locuirii în această zonă datează din neolitic. Cultura Cucuteni este bine reprezentată. În cimitirul ortodox al satului, cu prilejul săpării gropilor pentru morminte, au fost scoase la lumină mai multe resturi ceramice aparținând acestei culturi. Așezări cucuteniene au mai fost semnalate pe Dealul Crucii, în punctul "La Izvor" și la "Râpa lui Costache"².

¹ Cucu, V., *Geografia așezărilor rurale*, Edit. Domino, Târgoviște, 2000.

² Chirica, V., Tănăsachi, M., *Repertoriul arheologic al județului Iași*, I, 164.

Atestarea documentară a satului Hălăucești datează din 24 aprilie 1520³, când Ștefăniță Voievod, domnitorul Moldovei între anii 1517–1527, întărea moștenirea rămasă de la Cozma Șandrovici, membru al Sfatului Domnesc al lui Alexandru cel Bun, pentru urmașii acestuia. Astfel, pe parcursul Evului Mediu, de la prima atestare documentară și până la reforma agrară din timpul lui Alexandru Ioan Cuza, acest sat a fost proprietatea unor familii boierești. Evoluția satului are legătură cu stăpânii lui, unii dintre ei de o importanță majoră în istoria acelor vremuri: Șandru, menționat mai sus, urmat de Dumitrașco Ștefan, tatăl lui Gheorghe Ștefan, domn al Moldovei între [13 aprilie 1653–8 mai 1653](#) și [16 iulie 1653–13 martie 1658](#), apoi de paharnicul Constantin Sturza, de logofătul Mihail Sturza și mulți alții.

Denumirea de Hălăucești este singulară în toponimia românească, iar proveniența numelui satului este un subiect controversat. Există păreri conform cărora toponimul Hălăucești ar proveni din maghiarul „hălas”, care ar însemna iaz sau heleșteu⁴. Unii istorici sunt de părere că denumirea satului este legată de o persoană cu numele de Halavco, însă nu există informații în acest sens. Cele mai multe păreri înclină spre teoria conform căreia numele de Hălăucești este legat de practicarea pescuitului în această zonă cu un fel de plasă numită în vechime *hălău*.

Satul Luncași, singurul sat care mai face parte în prezent din comună, apare mult mai târziu în urma împrumutării din 1864. După origine, satul Hălăucești este o așezare de tip “răzășesc”, pe când satul Luncași se încadrează în categoria “sloboziilor”.

Satul Hălăucești a fost așezat, la început, în partea de jos, aproape de malul Siretului, dar numeroasele inundații și distrugerile suferite din cauza armatelor invadatoare au determinat populația să mute gospodăriile pe terasele înalte ale Siretului, respectiv pe actualul amplasament, care îi oferea protecție.

Inițial, populația satului Hălăucești era alcătuită din români ortodocși, dar în deceniul al șaselea al secolului al XVII-lea se așează alături de aceștia o numeroasă populație de confesiune catolică din Transilvania. Din punct de vedere al etniei, pe lângă români, vin și alte neamuri precum unguri, sași, secui sau polonezi. Aceste deplasări au fost determinate de represii sociale și religioase, dar și de foametea care a cuprins Transilvania în 1718 și de reorganizarea regimentelor de graniță a acestei provincii. În statisticile

³ Toate informațiile referitoare la istoricul comunei Hălăucești sunt luate din lucrarea Doboș, D., *Hălăucești. Sat de veche tradiție cultural-religioasă*, Iași, 2004, aceasta fiind singura care le oferă.

⁴ Jordan, I., *Toponimia românească*, București, 1963.

bisericești, catolicii din Hălăucești sunt menționați pentru prima dată în 9 aprilie 1762 de către preotul Giovanni Hrisostom dei Giovanni care susținea că satul avea, la acel moment, 31 de case cu 233 de credincioși. De asemenea, el face referire și la o primă biserică catolică ce exista deja din 1759. Ortodocșii vor continua să ocupe, până în prezent, partea de jos a satului, în timp ce noii veniți se vor așeza spre partea mai înaltă. Majoritatea străinilor erau bărbați singuri, iar prin căsătoriile cu femeile satului au fost asimilați de populația Hălăuceștiului, pierzându-și, cu timpul, identitatea etnică.

Documentele bisericești cunoscute până acum arată că în anul 1780 satul Hălăucești a devenit parohie de sine stătătoare, prin desprindere de Parohia Săbăoani. Biserica despre care vorbește misionarul Cambioli era construită din lemn, în apropierea locului unde se află actuala biserică. În anul 1842 a fost înlocuită cu o construcție de cărămidă, iar după 30 de ani, parohul Anselmus Buzzichi, bun prieten cu Vasile Alecsandri, îi adaugă două capele și o cupolă în stil roman. În anul 1895, episcopul de Iași, Dominic Jaquet a construit aici, alături de casa parohială, un edificiu pentru "Școala de Dascăli" pe care a încredințat-o părinților franciscani, păstorii sufletești ai parohiei. După doi ani, în 1897 s-a înființat "Seminarul Franciscan" pentru pregătirea la viața preoțească și călugărească a tinerilor chemați de Dumnezeu.

Primele informații referitoare la numărul locuitorilor din acest sat provin de la recensămintele întocmite de oameni ai Visteriei Moldovei începând cu anii 1772-1773, dar și de la recensămintele populației aparținătoare de biserică catolică. Conform acestora, în anul 1780, în Hălăucești existau 92 de familii cu 462 de suflete, în anul 1786 erau 124 de familii cu 293 de suflete, iar în 1816 erau 152 de familii cu 576 de suflete. Ocupațiile acestora erau diverse și specifice vieții rurale de atunci: vornic, vătăman, văcar, cârciumar, cojocar, plugar, tâlmaci, morar, cioban, lăcătuș etc. În anul 1832, un alt recensământ releva o populație din ce în ce mai numeroasă, cu 293 de familii și mai bine de 1000 de locuitori în Hălăucești, în timp ce în anul 1860 acesta avea 1871 de oameni, iar în 1900 existau 2178 de suflete.

După Primul Război Mondial, sătenii au fost împroprietăriți, însă producția agricolă a scăzut semnificativ din cauza lipsei mijloacelor necesare cultivării în condiții optime a terenurilor. Se cultivau cereale, lucernă, fasole, cartofi, in, floarea soarelui, soia și sfeclă de zahăr și se creștea un număr important de vite, oi și porci. Pentru susținerea comerțului local a fost deschis un târg în anul 1923, care de atunci și până în prezent se ține în fiecare zi de vineri a săptămânii. Tot în această perioadă, părinții franciscani au adus la Hălăucești o tipografie și au înființat "Editura Serafica". Deoarece biserică satului devenise neîncăpătoare, în anul 1926 preotul paroh Celestin Vaes, a

inițiat construirea unui nou lăcaș de cult ce avea să fie terminată și sfințită în anul 1940. Din toamna anului 1932 până în august 1933, s-a ridicat clădirea Primăriei.

Parohia Hălăucești are meritul de a fi fost sediul primului institut de învățământ cu drept de publicitate destinat copiilor de țărani catolici din Moldova. Este vorba de "Gimnaziul Franciscan" întemeiat în anul 1936 la inițiativa și cu imensele străduințe ale entuziastului și învățatului preot franciscan Mihai Dămoc (25 martie 1903 - 7 martie 1969). Clădirea Seminarului și cea a Gimnaziului se află încă în proprietatea comunei Hălăucești cu destinația de școală pentru o parte din fiii satului.

Cel de-al doilea Război Mondial afectează și această localitate, în special în 1944, când soldații ruși, trecând prin Hălăucești, adună provizii pentru front. De altfel, bărbații satului au luat parte la războaiele care au marcat istoria noastră modernă: războiul de independență (1877-1878), Primul Război Mondial (1916-1918) și al Doilea Război Mondial (1939-1945), fapt demonstrat de monumentele ridicate în cinstea eroilor acestei comune.

Din punct de vedere administrativ, comuna Hălăucești a făcut parte din plasa Moldova a județului Roman până în anul 1950, când a fost transferată către raionul Pașcani, din regiunea Iași. Conform Legii nr.2 din februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, comuna Hălăucești este parte componentă a județului Iași.

Profilul demografic al comunei Hălăucești

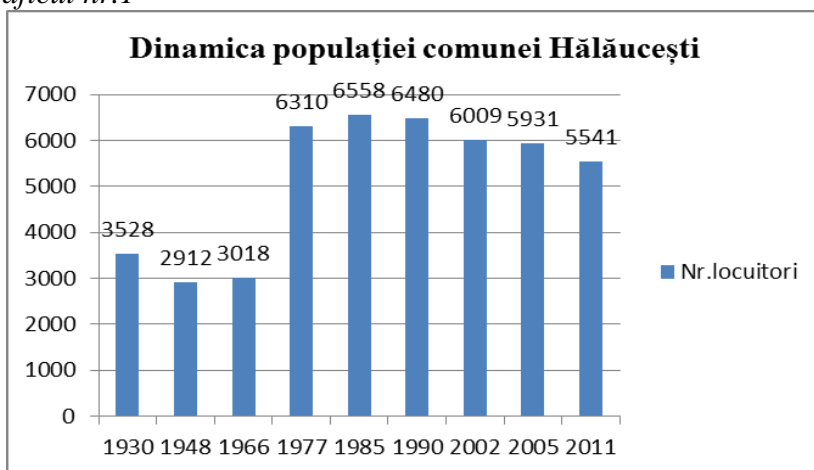
Statisticile din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și din secolul al XX-lea, precum și cele din epoca actuală, arată că populația din comuna Hălăucești a înregistrat o continuă creștere, datorită atât sporului natural, cât și migrației.

În ceea ce privește sporul natural, acesta este influențat de valorile înregistrate de natalitate și mortalitate. Până în 1932, natalitatea a avut valori de până la 40,5‰, în timp ce mortalitatea a fost de 26,3‰, ceea ce indică un spor natural de 14,2‰. După al Doilea Război Mondial natalitatea a scăzut puțin atingând valoarea de 25,8‰, dar sporul natural s-a menținut ridicat în condițiile scăderii mortalității de până la 7,6‰ valoarea acestuia ajungând în 1970 de 18,9‰, în condițiile în care media pe țară a fost de doar 11,6‰⁵. Ritmul de creștere natural s-a menținut relativ ridicat până în 1992, când a început să scadă datorită scăderii dramatice a natalității.

⁵ Ancuța, T., *Comuna Hălăucești. Caracterizare geografică complexă*, Hălăucești, 1988.

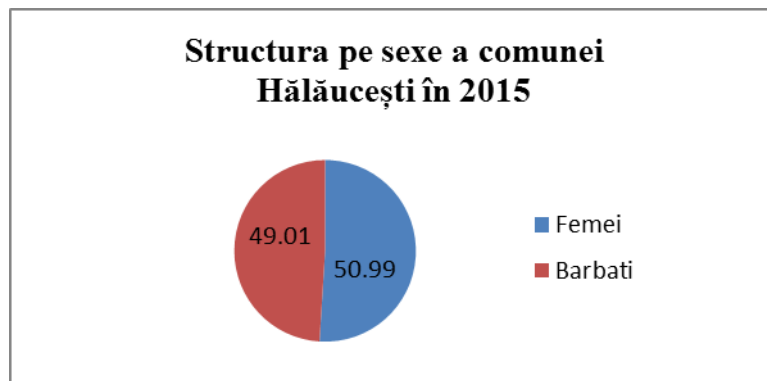
Populația comunei Hălăucești a cunoscut o evoluție ascendentă în a doua jumătate a secolului al XX-lea, datorită valorilor mari ale natalității, dar și a sporului migratoriu pozitiv, avându-se în vedere că mediul geografic oferea condiții optime amplasării habitatului uman. Populația scade în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru ca în perioada comunistă (1948 – 1990), aceasta aproape că se dublează. Se observă că populația zonei scade puțin după 1992, după care ea se menține relativ constantă. Această evoluție poate fi urmărită în Graficul nr.1.

Graficul nr.1

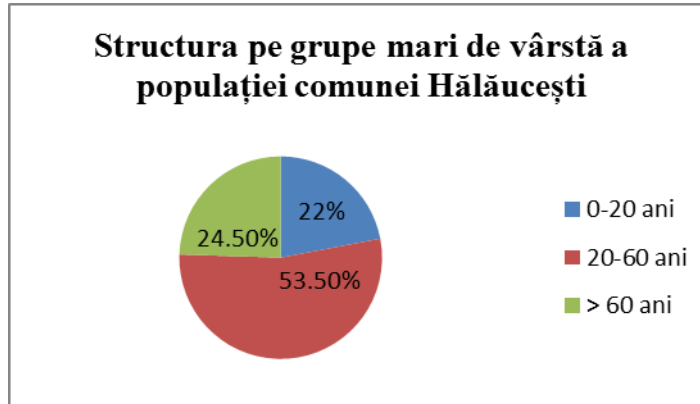
Structura pe sexe a populației comunei Hălăucești a fost întotdeauna echilibrată, cu o ușoară predominantă feminină, așa cum ne arată și diagrama de mai jos.

Graficul nr. 2

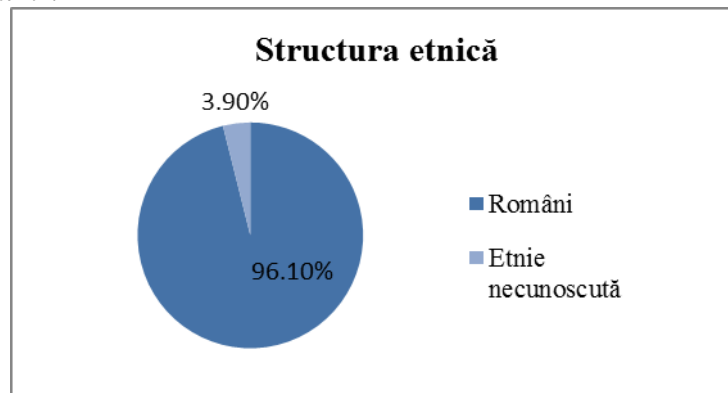
Analizând structura actuală pe grupe mari de vârste, se remarcă o pondere a populației tinere, între 0 – 20 ani, mică datorită scăderii natalității, în timp ce populația adultă, între 20 – 60 ani, prezintă valori ridicate, iar populația de peste 60 de ani are procente îngrijorătoare, evidențiind o îmbătrânire a populației comunei Hălăucești.

Graficul nr.3

La recensământul din 2011, structura etnică a comunei era foarte omogenă, cu o majoritate de 96,1% cetățeni de etnie română, pentru 3,9% din populație, apartenența etnică nefiind cunoscută. Aceleași proporții se respectă și în cazul structurii lingvistice a populației comunei.

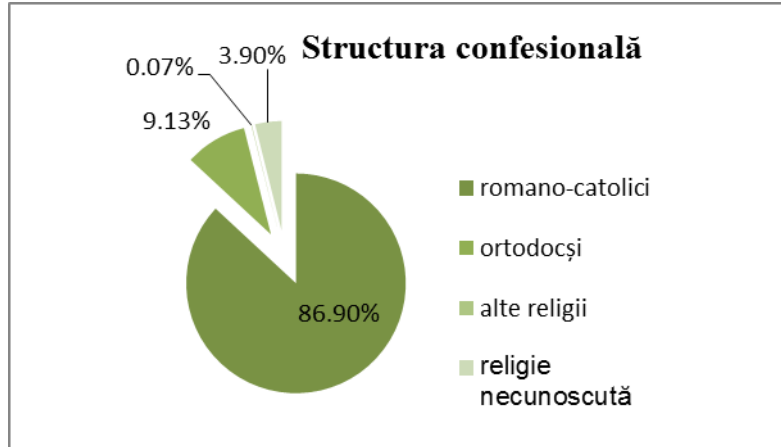
Graficul nr.4

Din punct de vedere confesional, potrivit datelor statistice de la recensământul din 2011, majoritatea locuitorilor comunei Hălăucești sunt romano-catolici (86,9%), cu o minoritate de ortodocși (9,13%) și alte religii (0,07%). Pentru 3,9% din populație, nu este cunoscută apartenența

confesională.

Graficul nr.5

Bibliografie:

1. Ancuța, T., *Comuna Hălăucești. Caracterizare geografică complexă*, Hălăucești, 1988.
2. Băican, *Populația din vestul Moldovei între anii 1788-1790*, în "Analele UAIC", Iași, 1984.
3. Cucu, V., *Geografia așezărilor rurale*, Edit. Domino, Târgoviște, 2000.
4. Doboș, D., Văcaru, S., *Hălăucești. Sat de veche tradiție cultural-religioasă*, Iași, 2004.
5. Gabor, I., *Hălăucești în Dicționarul comunităților catolice din Moldova*, Bacău, 1996.
6. Iordan, I., *Toponimia românească*, București, 1963.
7. Petru, I., Pal, M., *Originea catolicilor din Moldova și Franciscanii păstorii lor de veacuri*, Săbăoani, 1942.
8. *** *Recensământul populației județului Iași- 1992*, D.J.S., Iași
9. *** *Recensământul populației județului Iași- 2002*, D.J.S., Iași.
10. *** *Recensământul populației județului Iași- 2011*, D.J.S., Iași.

Historical Considerations Regarding the Population of Hălăucești Commune

Hălăucești commune did not know a systematic archeological research; therefore the information regarding the existence of human activities until the beginning of the 15th century is reduced. The documentary attestation of the village of Hălăucești dates from 24th of April 1520, and during the Middle Ages, from the first documentary attestation until the agrarian reform during the time of Alexandru Ioan Cuza, this village was the property of some boyar families. The village of Luncași, the only village that is still part of the commune, appears much later, following the ownership in 1864.

Initially, the population of the village of Hălăucești was made up of Romanian Orthodox, but in the sixth decade of the seventeenth century a large population of Catholic faith from Transylvania settled next to them.

The statistics from the second half of the 19th century and from the 20th century, as well as those from the current era, show that the population in Hălăucești commune registered a continuous increase, due to both the natural increase and the migration. The gender structure of the population of Hălăucești commune has always been balanced, but with a slight predominance of women. The current structure by large age groups reflects a share of the young population, between 0 - 20 years, small due to the decrease of the birth rate, while the adult population, between 20 - 60 years, has high values, and the population over 60 years has worrying percentages, highlighting an aging population of Hălăucești commune. At the 2011 census, the ethnic structure of the commune was very homogeneous, with a majority of 96.1% Romanian citizens, for 3.9% of the population, the ethnicity not being known. The same proportions are observed in the case of the linguistic structure of the commune population.

Prezentare de carte***Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924***

Director adj., prof. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Apariția în acest an a volumului de documente *Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924*, reprezintă cu siguranță o reușită și un pas înainte în încercarea de prezentare și analiză a situației și realităților privitoare la anii de început ai mișcării comuniste din România și a structurării și afilierei Partidului Comunist din România la Komintern. Până la evenimente din 1989, a existat o interdicție (mai puțin pentru unele persoane foarte apropiate partidului) asupra documentelor privind începuturile mișcării comuniste din România, mai cu seamă asupra acelor care ar fi putut pune într-o lumină defavorabilă imaginea patriotică și revoluționară creată.

Cercetările dedicate începuturilor Partidului Comunist sunt încă puține, iar documentația este în mare parte lacunară. Acest fapt se poate explica prin motive ușor de înțeles, pe care nu le vom menționa în această scurtă prezentare, care au concentrat atenția cercetătorilor, după 1989, asupra studierii perioadei de după cel de-al doilea război mondial, adică a celor patru decenii de guvernare comunistă în România. Începuturile mișcării comuniste și existența agitată a Partidului Comunist din România în perioada interbelică și în anii războiului au stârnit în mai mică măsură interesul istoricilor, constituind subiecte cumva secundare. Relativ târziu, în 2001 a apărut, sub egida Arhivelor Naționale ale României¹, un volum consistent de documente, extrase tot din arhiva Kominternului, privitoare la PCR care acoperă anii 1920-1939, intitulat sugestiv – *Copilăria comunismului românesc în arhiva Cominternului*,

¹ În anii 1991-1992 și 1994, o echipă de istorici și arhiviști români a avut ocazia să facă cercetări în Arhiva Kominternului și Kominformului, aflată la Centrul Rus pentru păstrarea și studierea documentelor istoriei recente din Moscova. Au depistat și microfilmă un număr considerabil de documente referitoare la comuniștii, mișcarea comunistă și Partidul Comunist din România. Acest material documentar încă n-a fost publicat sistematic (*Costin Feneșan, Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924, Editura Enciclopedică, București, 2011, p. 85*).

coordonat de A. Tudor-Pavelescu². O lucrare binevenită în istoriografia românească și de pionierat, care a scos la lumină și pus în valoare materiale microfilmate provenite din arhiva Centrului Rus pentru Păstrarea și Studiarea Documentelor de Istorie Contemporană. Facem însă precizarea că din perioada 1919-1924 au fost selectate pentru acel volum doar 19 documente, un motiv în plus, așa cum afirmă și autorul volumului *Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924*³, Costin Feneșan⁴, să realizeze această lucrare, pe care o vom prezenta în rândurile următoare.

Volumul editat de Costin Feneșan, cuprinde 246 de documente, provenite tot din arhiva Kominternului, referitoare la anii de început ai mișcării comuniste din România, începând cu anul 1919 (însă și cu informații despre evenimente și oameni din a doua jumătate a anului 1917 și până la sfârșitul celui următor) și încheindu-se cu 1924, când PCdR a fost scos în afara legii. Pe lângă aceste documente, lucrarea mai conține un *Cuvânt înainte* (p. 7-22) în care autorul oferă informații despre aspectele mai importante la care se referă documentele publicate însoțite de câteva observații preliminare, care au rolul de a înlesni și nuanța înțelegerea problemelor abordate. Astfel se evidențiază, încă din începutul prezentării faptul că “- atât prin numărul său de membri cât și prin activitatea sa - Partidul Comunist din România, aflat de multe ori în pragul disoluției încă din primii săi ani de existență, a fost de importanță secundară pentru conducerea Kominternului și a Federației Comuniste Balcanice. Comparat cu partidele frățești din Bulgaria, Ungaria, Iugoslavia și Cehoslovacia, cel din România se află în postura unei rudeni sărace, fiind de altfel și tratat ca

² *Copilăria comunismului românesc în arhiva Cominternului*, (coordonator A. Tudor-Pavelescu), București, 2001, 455 pagini.

³ Costin Feneșan, *Op. cit.*, p. 10.

⁴ Costin Feneșan s-a născut la Timișoara, în 1947, este absolvent al Facultății de Istorie a Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca. S-a specializat în domeniul istoriei medii a Transilvaniei și Banatului, cu accent special pe editarea izvoarelor medievale. Este doctor în istorie al Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (1977). Pentru volumul "Premisele răscoalei lui Horea 1772-1784" din Corpusul național de izvoare "Izvoarele răscoalei lui Horea" a primit premiul "Nicolae Balcescu" al Academiei Române (1982). A fost cercetător științific la Institutul de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca (1971-1978) și la Institutul de Istorie "Nicolae Iorga" din București (1988-1998); arhivist principal la Direcția generală a Arhivelor Statului din București (1978-1988), director general al Arhivelor Naționale ale României (1998-2002). În 2000 a fost decorat cu Ordinul Național "Steaua României" în grad de Ofițer. A publicat mult și a efectuat cercetări în arhivele din Austria, Germania și Ungaria (Ziarul de duminică Interviu).

atare”⁵. După *Cuvântul înainte* mai apare: o cronologie (a anilor 1917-1924, detaliată și utilă referitoare la mișcarea comunistă și PCdR și activitatea sa), o bibliografie selectivă (care ajută cititorul avizat, dar mai ales pe cei mai puțin avizați să se familiarizeze cu lucrările specifice acestui subiect), un dicționar biografic (care cuprinde informații importante, unele inedite, privitoare la personajele în discuție, multe dintre ele necunoscute sau puțin cunoscute publicului larg), anexe (în care sunt prezentate congresele și conferințele Internaționalei a III-a Comuniste, precum și conferințele Federației Comuniste Balcanice, inclusive cele 21 de condiții puse partidelor muncitorești pentru admiterea în Internaționala a III-a Comunistă), o notă asupra ediției (unde sunt oferite informații ce privesc fondurile arhivistice de unde provin documentele și modalitatea intrării acestora în posesia unor istorici și arhiviști din România), abrevieri, lista documentelor, documentele efectiv, iar, la final, anexe- fotografii (foarte interesante și utile pentru a avea și reprezentarea ca imagine a unor personajități ale mișcării comuniste, uneori asociate doar unor nume).

În volumul de față, se publică după microfilm documente păstrate în trei fonduri de maximă importanță pentru istoria comuniștilor și a Partidului Comunist din România (fondul 495 – Prezidiul, Comitetul Executiv și Secretariatul Komintern, 1919-1949; fondul 509 – Federația Comunistă Balcanică, 1920-1934; fondul 539 – MOPR- Ajutorul Roșu Internațional). Pentru perioada de timp și tema avută în vedere, precizează autorul, mai sunt de mare interes alte șapte fonduri, din care au fost microfilmate doar puține documente.

Cele 246 de documente (însoțite de un util ghid de lectură, cum am prezentat anterior) fac referire la momentele alăturării socialiștilor de stânga la Revoluția bolșevică din 1917, la frământările legate de afilierea Partidului Socialist din România la Komintern, în 1920, la transformarea acestuia în partid comunist, secție a Kominternului, la activitatea îndreptată împotriva intereselor naționale ale României, la dependența totală față de dictatul Comitetului Executiv al Kominternului, exercitat prin Federația Comunistă Balcanică⁶. Aceste prețioase izvoare istorice – multe redactate în limba germană (dar și franceză și desigur română) – includ rapoarte, adrese etc. trimise de comuniștii români, în principal către Comitetul Executiv al Kominternului. Multe sunt adevărate delatțiuni ce prefigurează profilul sectei politice numite PCR – care îmbina activitatea legală cu cea ilegală – definind cultura politică a comunismului românesc. Din alte materiale, rezultă preocuparea comunistă

⁵ Costin Feneșan, *Op. cit.*, p. 10.

⁶ Stelian Țurlea, *Începuturile comunismului românesc*, în „Ziarul de duminică”, 6 aprilie, 2011.

privind înregimentarea artiștilor (inclusiv a muzicanților și a lucrătorilor din teatre). Comuniștii deplângeau faptul că în anul 1924 această categorie de muncitori intelectuali (neafiliați vreunui sindicat prosovietic) atinge cifra de 15 000⁷. Cu greu se poate vorbi – pentru perioada interbelică și pentru anii celui de-al Doilea Război Mondial – despre o formulare coerentă a unor politici culturale din partea Partidului Comunist din România și a formațiunilor sub care s-a deghizat în anii ilegalității⁸.

Documentele mai surprind lipsa de coeziune internă și faptul că o parte însemnată dintre lideri nu au provenit din rândurile muncitorimii, ci din rândurile celor cu studii universitare sau măcar cu instruire postliceală. Se demonstrează că prin activitatea desfășurată în slujba revoluției mondiale, de fapt a Rusiei Sovietice, comuniștii și Partidul Comunist din România erau niște mercenari sub steag străin. *Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924* oferă un acces larg la vocea comuniștilor. Este un discurs ideologic radical, extremist, dar – editat în mod științific și pus în context – ne ajută să înțelegem condițiile în care a apărut și s-a dezvoltat mișcarea comunistă din România. O mișcare condusă în bună parte – așa cum precizează și Costin Feneșan⁹ – de intelectuali, de persoane care au urmat studii universitare temeinice. Prin aceste documente se creionează și o istorie a României în anii Primului Război Mondial, din perspectivă comunistă; previzibil, participarea românească în război este etichetată ca fiind una imperialistă, iar acest discurs se va prelungi în istoriografia oficială din anii 1947-1958¹⁰.

Cartea este importantă și pentru completarea biografiile unor lideri comuniști aflați în poziții însemnate și după 1945, dar mai ales pentru că este un alt demers spre completarea tabloului de documente referitor la Partidul Comunist. Documentele au fost editate în mod adecvat și au beneficiat de un comentariu avizat.

La întrebarea adresată autorului *Ce demonstrează în mod prioritar aceste documente?*, acesta a răspuns: “Înainte de toate, documentele date acum la iveală atestă cât se poate de limpede faptul că, încă de la început, Partidul Comunist din România (cum se intitula de altfel și oficial) n-a fost decât o secție a partidului comunist mondial și a centralei sale (Kominternul), în fapt a

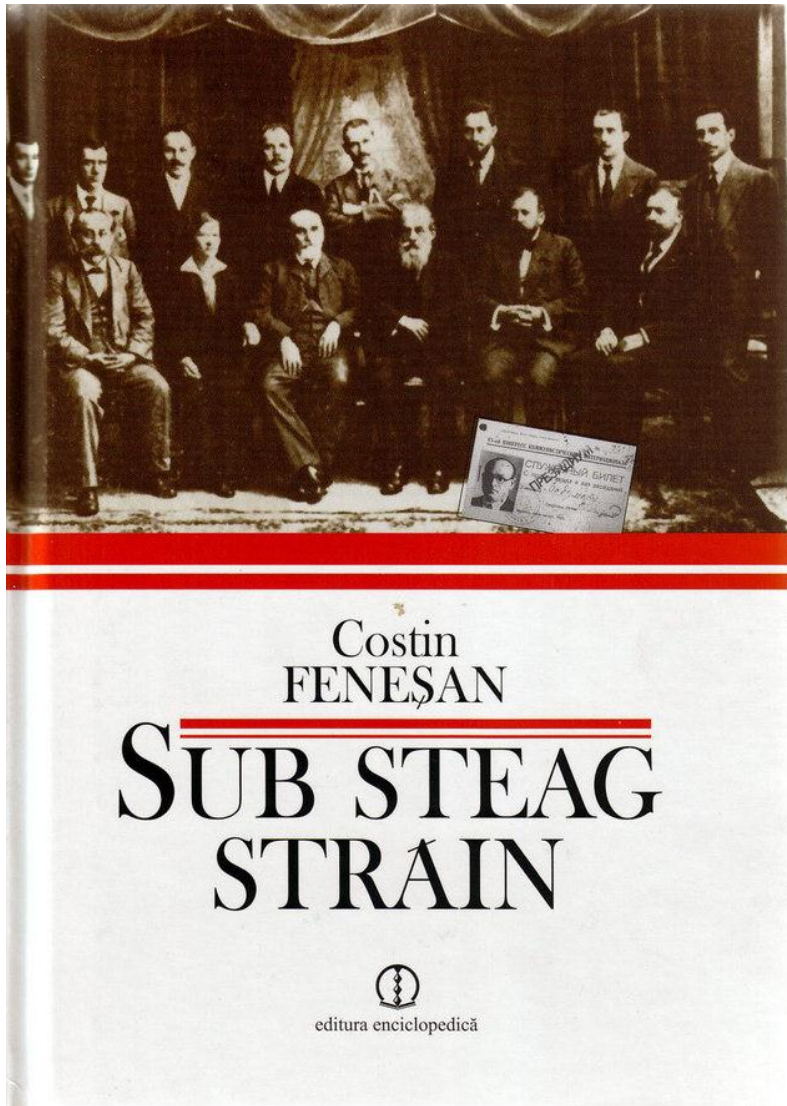
⁷ Costin Feneșan, *Op. cit.*, documentul nr. 131, p. 754.

⁸ Cristian Vasile, *Începuturile mișcării comuniste din România*, în „Apostrof”, anul XXII, nr. 8 (255), 2011.

⁹ Costin Feneșan, *Op. cit.*, p. 12.

¹⁰ Cristian Vasile, *Începuturile mișcării comuniste din România*, în „Apostrof”, anul XXII, nr. 8 (255), 2011.

Partidului bolșevic din Rusia. El n-a slujit interesele României, ci, sub drapelul așa-zisului "internaționalism proletar", a fost un veritabil mercenar al unei puteri străine. Pe de altă parte, documentele din volum atestă fără posibilitate de tăgadă faptul că, încă de la începuturile existenței sale, P.C.d.R. a fost zguduit de puternice convulsii interne care, nu o dată, l-au adus în pragul disoluției. Se mai poate constata dogmatismul obtuz din rândul membrilor de partid, în mod cu totul deosebit a conducerii, atitudine care a înăbușit orice tentativă, cât de timidă ar fi fost, de abatere de la "linia" dictată de centrala comunistă mondială. O deviere de la preceptele propovăduite de Moscova echivala cu sinuciderea partidului, care risca să-și piardă susținerea financiară generoasă venită din afară. În 1924, de pildă, P.C.d.R. a avut un buget anual de peste 21 000 \$, o sumă considerabilă pe atunci, bani proveniți în cea mai mare parte din

"sponsorizarea" externă. Documentele din volum mai pun în lumină o altă realitate, încă puțin cunoscută până în prezent: "diktatul" și controlul asupra P.C.d.R. nu era exercitat doar de centrala kominternistă, ci deopotrivă de o creație a acesteia - Federația Comunistă Balcanică, dominată de comuniștii bulgari. În acest fel este pus în evidență o dată mai mult statutul ancilar și de "rudenie săracă" a P.C.d.R., ceea ce a contribuit fără îndoială la slugărnicia și

obedița sa necondiționată față de stăpânul din afara țării și înregimentarea, fără rețineri, sub steag străin”¹¹.

Mediatizare și interesul provocat de apariția acestui volum consistent de documente, demonstrează o dată în plus importanța sa și a demersului întreprins de cercetătorul Costin Feneșan. Apariția acestei lucrări este una salutară și de o reală însemnătate.

Imaginea de pe copertă reprezintă participanții la cea de-a doua Conferință Socialistă Balcanică (București, 6-8 iulie 1915) - șezând: Ecaterina Arbore-Ralli (a doua din stânga), Constantin Dobrogeanu-Gherea (al treilea din stânga), Cristian Rakovski (al doilea din dreapta), Vasil Lolarov (primul din dreapta); în picioare: Alecu Constantinescu (al treilea din stânga), Gheorghe Cristescu (al patrulea din dreapta), Gheorghii Dimitrov (al treilea din dreapta).

Book review

The publication of the volume of documents “Sub steag străin: Comuniștii și Partidul Comunist din România în arhiva Kominternului, 1919-1924” is certainly a success and a step forward in trying to present and analyze the situation and realities of the early years of the communist movement in Romania and of the structuring and affiliation of the Communist Party of Romania to the Komintern. Until the events of 1989, there was a ban (except for some people very close to the party) on documents on the beginnings of the communist movement in Romania, especially on those that could have put in an unfavorable light the patriotic and revolutionary image created.

¹¹ Stelian Țurlea, *Interviu Costin Feneșan*, în „Ziarul de duminică”, 5 mai, 2011.

Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (II) „Azi noapte la Prut, războiul a-nceput“

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Pactul Ribbentrop - Molotov a căzut asupra întregii Europe ca „o lovitură de teatru“ ori ca „un trăsnet din senin“¹. Politicienii intuiau corect că cei doi parteneri, Germania nazistă și Uniunea Sovietică, dincolo de tratatul de neagresiune, s-au pus de acord și asupra împărțirii unor vaste teritorii europene, iar temerile aveau să devină crunte realități în foarte scurt timp.

„Documentul, cunoscut și ca *Pactul Comunazi* (asociere a termenilor „comunism“ și „nazism“), cuprinde trei clauze, respectiv împărțirea Finlandei și a celor trei state baltice (Lituania, Letonia, Estonia), o clauză privind Polonia, ce prevede inclusiv posibila ei dispariție ca stat independent, și una privind Basarabia“² în calea lupilor fiind situată, așadar, și țara noastră.

Interesant este faptul că, deși a reprezentat un document deosebit de important pentru evenimentele ulterioare, care au zguduit din temelii bătrânul continent, Pactul Ribbentrop-Molotov a fost făcut public abia după 80 de ani de la semnare. Uniunea Sovietică a recunoscut existența acestuia abia în 1989, sub președinția lui Mihail Gorbaciov. Istoricii occidentali, inclusiv cei germani, condamnă pactul considerând că Stalin, disperat să evite o confruntare cu mașina de război germană, a dat aripi celui de-al Treilea Reich să transforme în realitate *Mein Kampf*³, visul lui Adolf Hitler de a-și extinde „spațiul vital“.

Încurajat de bunăvoința Reichului, dar îngrijorat de posibila schimbare de atitudine a lui Hitler, Stalin a hotărât rapida rezolvare a litigiului cu România.⁴ Basarabia trebuia „să fie smulsă din mâinile tâlhărești ale României boierești“ principalul obiectivul fiind „rapida descompunere a armatei române, a demoraliza spatele (armatei) și, astfel, a ajuta comandamentul Armatei Roșii să obțină, în cel mai scurt timp și cu cele mai mici pierderi, victoria deplină“. La 26 iunie, Molotov a prezentat o notă ultimativă ministrului României la

¹ Din presa vremii

² <https://www.rfi.ro/politica-113776-pactul-ribbentrop-molotov-publicat-semnare-controverse>

³ Adolf Hitler, *Lupta mea*, traducere Iosua Calin, (Craiova, Editura Beladi, 1999)

⁴ Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014, p.371

Moscova, Gh. Davidescu, prin care cerea imperativ cedarea Basarabiei și a nordului Bucovinei, în caz contrar, amenințând cu recursul la forță.

Victoriile germane din Vest au schimbat complet contextul geostrategic de pe continent și, din păcate, România nu dispunea nici de garanția și sprijinul aliațiilor tradiționali, Franța și Anglia, nici de mijloacele militare de apărare necesare. Răspunsul guvernului român, care se declara dispus să discute revendicările sovietice, a fost considerat de către Stalin ca nesatisfăcător, astfel că o nouă notă ultimativă solicita evacuarea Basarabiei și a nordului Bucovinei în decurs de patru zile.

„Nu aveam aliați, nu aveam fortificații, nu aveam dotare, nu aveam muniție suficientă. La aviație, de exemplu, raportul era de 0 la 5. La unități de infanterie, România dispunea de 40 de divizii, comparativ cu cele 141 pe care le aveau Uniunea Sovietică, Ungaria și Bulgaria laolaltă, considerându-se că un conflict deschis cu vecinul de la răsărit va atrage și intervenția țărilor cu care România avea litigii teritoriale.”⁵

Retragerea trupelor române din Basarabia și nordul Bucovinei s-a dovedit extrem de anevoioasă. Devansați sau urmăriți îndeaproape de unitățile Armatei Roșii, militarii români au fost nevoiți să abandoneze tehnică militară, au fost insultați și chiar au fost atacați de elemente bolșeviste, în rândul cărora se aflau numeroși evrei, dar și o parte a țăranilor basarabeni nemulțumiți de corupția promovată de administrația românească din Basarabia și de rechiziționarea abuzivă a animalelor de către armata română.

Evacuarea în regim de urgență a trupelor române au generat o situație de-a dreptul dramatică, două elemente contribuind la haosul ce a urmat: lipsa totală de pregătire a operațiunii și comportamentul trupelor sovietice. „Acestea au traversat frontiera în noaptea de 27/28 iunie 1940, în cinci puncte, fără să aștepte răspunsul autorităților române, iar în cursul zilei următoare au fost ocupate orașele Cernăuți, Hotin, Bălți, Chișinău, Cetatea Albă. Folosind cu predilecție unități motorizate și de cavalerie, cu mare mobilitate, rușii au înaintat rapid spre Prut și au depășit coloanele române aflate în retragere.

Având în vedere această realitate, trupele sovietice au atins Prutul și Dunărea în ziua de 30 iunie, cu mult înainte de termenul convenit. Dincolo de atingerea rapidă a acestor obiective, sovieticii au adoptat o atitudine provocatoare la adresa trupelor române. De regulă, după ce erau depășite, detașamentele române erau oprite, sub pretextul înapoierii rechizițiilor făcute în teritoriile cedate. Armele trebuiau depuse pe o parte a drumului, în timp ce personalul era poziționat de cealaltă parte, separat trupa de ofițeri. Uneori grupe

⁵ <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/retragerea-armatei-romane-din-basarabia>

de localnici, sub protecția trupelor sovietice, jefuiau bunurile unității. Apoi marșul se relua, fără armament și materiale. Nu de puține ori întâlneau alt „punct de control” și procedura se relua. Ofițerii îndeosebi au fost insultați, epoleții rupți, bunurile personale confiscate, inclusiv piese din uniformă.”⁶

Prin ceea ce poate fi numit dictatul de la Moscova, România a pierdut un teritoriu de 50 762 km², cu o populație de 3,9 milioane de locuitori. Actul de forță al URSS a încurajat Ungaria și Bulgaria să dea și ele curs revendicărilor teritoriale.

Încă de la 19 august 1904, cu speranța că o atitudine concesivă față de Bulgaria va aduce României bunăvoința Germaniei în problema Transilvaniei, au început la Craiova negocieri româno-bulgare, încheiate la 7 septembrie prin semnarea unui tratat care prevedea cedarea Cadrilaterului (județele Durostor și Caliacra), un schimb de populație și plata de către Bulgaria a unei despăgubiri pentru bunurile abandonate de familiile românești. „Bietul Cadrilater - scria Mihail Manoilescu - a fost o jertfă mai mult - și încă o jertfă inutilă - pe altarul Transilvaniei”.

Eșecul negocierilor româno-maghiare asupra Transilvaniei, îl determină pe Hitler - care nu dorea un conflict militar între cele două state din sfera de influență a Germaniei - să impună României *Arbitrajul de la Viena*, în fapt un dictat samavolnic, prin care țara noastră a pierdut un vast teritoriu, de 43 492 km², cu 2 667 007 locuitori, majoritatea români (50,1%). După aflarea deciziei arbitrilor – reprezentării Germaniei și ai Italiei, Ribbentrop și Ciano - Mihail Manoilescu, ministrul de Externe al României, căruia nu i s-a permis să facă măcar o declarație, a leșinat.

În urma amputărilor teritoriale România Mare încetase să mai existe - ultimatumul sovietic de „retrocedare imediată a [Basarabiei](#) și a [Bucovinei de nord](#)” (26 iunie 1940) și a [Dictatului de la Viena](#) (30 august 1940) – au condus la pierderea unei treimi din țară, fără să fi tras un foc de armă.

Tragedia neamului românesc, a fost surprinsă de către Ion Fodoreanu, profesor de liceu din Turda, care făcea în jurnalul său o analiză sinceră și necruțătoare a cauzelor dispariției României Mari: „*Neamul românesc este sfârtecat de vecinii dușmani. Ni se pare o nedreptate strigătoare la cer, o crimă așa de mare contra umanității și a civilizației, încât am aștepta ca toată lumea să se revolte contra acestor barbari, toată lumea să ne ajute ca să ne salvăm ființa neamului sau să se înduioșeze cel puțin cineva de toate nenorocirile care ne-au ajuns. Totuși nimeni nu se mișcă, nimeni nu protestează, noi singuri ne*

⁶ <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/retragerea-armatei-romane-din-basarabia>

zbatem. Cei care ne-ar putea ușura suferințele printr-un gest, ne lasă să suferim până la capăt. De ce această izolare și această muțenie în jurul nostru? Nu din cauza împrejurărilor externe. Ci pentru că suntem nevrednici, pentru că ne merităm soarta, pentru că nu merităm nicio considerație din partea nici unui mare popor, pentru că suntem vinovați cu toții, până la ultimul, de nenorocirile noastre. Care este vina noastră? Este de căutat în chiar concepția noastră de viață. Scopul vieții noastre era huzureala, luxul, trândăvia, destrăbălarea. Cărările vieții noastre erau chiulul, șmecheria, învârteala, favoritismul, nepotismul, furtul. Am fost narcotizați, prin școală și propagandă națională, cu idei prea frumoase despre virtuțile neamului nostru, pe care le-am luat de bune și adevărate, le-am pus la căpătăiu, le-am atârnat la butonieră sau la pălărie, le-am fluturat în vânt cu ocazia sărbătorilor naționale, dar am continuat să trăim și să fim cu totul altfel decât ne afișăm. Și într-o zi minciuna în care-am trăit s-a răzbunat, iluziile s-au prăbușit și noi am rămas atâta cât eram, așa cum meritam: niște nemernici, uitați în voia soartei".

Așa s-a spulberat visul României Mari, trăit doar 22 de ani. „Am pierdut România Mare”, spunea regretatul academician Florin Constantiniu, „pentru că nu am fost vrednici de ea”.⁷

Clasa noastră politică, intrată în panică, s-a dovedit incapabilă să înțeleagă, cu atât mai puțin să gestioneze interesul Germaniei pentru petrolul românesc, o carte de joc deosebit de importantă, fundamentală am spune pentru acțiunile blitzkrieg-ului. În realitate, Reichul lui Hitler nu era interesat câtuși de puțin de dezmembrarea României și chiar a temperat „ardoarea” revizionistă a Ungariei și Bulgariei (la Viena, el a impus Ungariei o soluție, repetăm, sub minimum revendicărilor Budapestei). „Dacă România ar fi rezistat cu armele Uniunii Sovietice, Germania nu ar fi permis partenerului de la Moscova să treacă Prutul (s-a văzut că sudul Bucovinei ne-a fost salvat de Hitler!). Abandonarea, fără luptă, a teritoriului național a putut fi o soluție pragmatică, dar ea a rămas dezonorantă.”⁸

Strânsa cooperare dintre bolșevism și nazism era total nefirească, împotriva firii, împotriva doctrinelor, a celor două ideologii, și cei mai mulți politicieni erau convinși că ea va sfârși inevitabil într-un conflict. Printre ei și noul șef al statului român, generalul Ion Antonescu care așteptat și voia să se întâmple cât mai curând „Războiul cu rușii”. Și nu era singurul... Mihail Sturdza mărturisește, în memoriile sale, că atâta timp cât a fost ministru de

⁷ <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/retragerea-armatei-romane-din-basarabia>

⁸ Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014, p.371

Externe (septembrie-noiembrie/decembrie 1940) a urmărit să provoace un conflict militar între Germania și URSS.

Probabil că și cei doi actori principali, Hitler și Stalin simțeau acest lucru. Neîncrederea reciprocă, avea să aducă în vara anului 1941 la granița dintre cei doi coloși la masarea a numeroase trupe și a unor imense dipozitive militare. În cadrul pregătirilor pentru atac, Hitler a ordonat deplasarea a 3,2 milioane de soldați către frontiera sovietică.

Hitler - ca și Napoleon de altfel - vedea în Rusia „spada continentală a Angliei. Conform documentelor vremii, Stalin a purtat în secret negocieri cu Anglia și Franța privind necesitatea unei apărări colective împotriva Germaniei, însă incompatibilitățile ideologice au constituit obstacole greu de trecut.

După preluarea puterii în septembrie 1940, generalul Ion Antonescu a declarat fără echivoc: „*Noi ne-am așezat pe Axa Roma-Berlin. Mergem sută în sută și cu cea mai mare cinste în această direcție. Am pornit așa, nu ne mai uităm la dreapta sau la stânga.*” În cadrul tratativilor din 1941, Adolf Hitler i-a propus conducătorului statului român, să atace împreună Uniunea Sovietică și a promis restituirea teritoriilor românești ocupate în iunie 1940. Acesta a acceptat, fără să fi avut consimțământul elitei politice românești sau măcar pe cel al tânărului Rege Mihai I.

România se afla de facto în război cu Uniunea Sovietică, iar decizia sa era corectă: chiar dacă România nu ar fi intrat în război, sovieticii ar fi atacat teritoriul român - mai ales zona petroliferă - pentru a-i lovi pe germani. Generalul Antonescu a oferit din proprie inițiativă concursul militar al țării sale alături de trupele Axei „*din prima zi*” pentru că „*România nu va ierta niciodată generalului Antonescu, dacă el va lăsa ca armata română să stea cu arma la picior, în timp ce trupele germane mășăluiesc prin România împotriva rușilor*”.

România nu se putea împăca cu jaful teritorial, la care a fost supusă fără a avea posibilitatea de a se apăra, iar singura mare putere care părea să garanteze granițele României, era Germania, din păcate, aliata de până atunci a URSS, Ungariei și Bulgariei.

În zorii zilei de 22 iunie 1941 Germania nazistă declanșă Operațiunea Barbarossa (în germană *Unternehmen Barbarossa*) de invadare a Uniunii Sovietice. Conform versiunii sovieticilor, aceasta este data care marchează început oficial al celui de-al Doilea Război Mondial, deși URSS s-a folosit de pactul Ribbentrop-Molotov pentru a invada Finlanda în noiembrie 1939, pentru a ocupa Basarabia și a instala guverne marionetă în statele baltice, precum și pentru a ucide 22.000 de militari polonezi la Katyn între 1940 și 1941.

Germanii afirmău că se tem că Armata Roșie se pregătește să atace Germania și, din acest motiv, atacul asupra Uniunii Sovietice a fost justificat ca

război preventiv. „O estimare destul de exactă este aceea că aproximativ 2,6 milioane de soldați germani au intrat în acțiune pe 22 iunie și că aveau în fața lor un număr sensibil egal de soldați sovietici cantonați în districtele militare de graniță.”⁹

Rămasă singură în fața agresiunii statelor vecine, cu teritoriul amputat, România intră în război de partea Wehrmachtului, alături de Italia, Finlanda, Ungaria, precum și unități militare din Slovacia, Franța vichystă, Olanda, Belgia și Spania.

Națiunea și armata română suferiseră o traumă în vara anului 1940, odată cu cedările, fără luptă, ale teritoriului național. Epoleții militarilor erau, cum spunea Antonescu, acoperiți de rușine. Pentru a reface moralul poporului și al armatei române, era nevoie de o spălare a onoarei prin sânge și foc. Exact în aceiași termeni va raționa generalul de Gaulle în 1944, când se va strădui să organizeze forțe militare franceze capabile să lupte, alături de cele aliate, pentru eliberarea teritoriului național.

Ordinul generalului Antonescu este primit cu entuziasm în întreaga țară:

„V-am făgăduit, din prima zi a noii domnii și a luptei mele naționale, să vă duc la biruință! Să șterg pată de dezonoare din Cartea Neamului și umbra de umilire de pe fruntea și epoleții voștri! Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoșești și a bisericii, lupta pentru vetrele și altarele românești dintotdeauna!

Ostași,

Vă ordon: Treceți Prutul! Zdrobiți vrăjmașul din Răsărit și din Miazănoapte! Dezrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații voștri cotropiți! Reîmpliniți în trupul țării glia străbună a Basarabilor și codrii voievodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile voastre! Plecați pe drumul biruinței lui Ștefan cel Mare, că să cuprindeți cu jertfă voastră ceea ce au impus strămoșii voștri cu lupta lor!

Înainte!

Fiți mândri că veacurile ne-au lăsat aici straja dreptății și zid de apărare creștină! Fiți vrednici de trecutul românesc.

Ostași, vă ordon: treceți Prutul!”

„Azi noapte la Prut, războiul a-nceput!“ Luptele locale din perioada 22 iunie - 1 iulie erau avertismente clare ale marilor dificultăți cu care avea să se confrunte armata română pe frontul de est. Generalul Ion Gheorghe, atașat

⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Operation_Barbarossa

militar la Berlin la acea vreme, scria în memoriile sale: „*Eforturile române de a constitui capete de pod pe malul răsăritean al Prutului au întâmpinat o rezistență nebănuț de îndârjită. Obiectivele nu au putut fi atinse decât cu pierderi foarte grele. Rezistența activă a rușilor se concretiza în contraatacuri masive și neîncetate. Numai cu mari jertfe au putut trupele române să mențină pozițiile cucerite. Superioritatea sovieticilor în privința materialului de război modern era considerabilă. Această superioritate, precum și insuficiența înzestrării cu armament modern a trupelor române au fost însă în mare parte compensate de entuziasmul acestora din urmă*”.

Raidurile aeriene sovietice asupra Capitalei, Ploieștiului, Constanței etc. au fost lipsite de orice eficacitate. iar încercarea flotei sovietice din Marea Neagră de a bombarda Constanța de pe mare s-a încheiat cu scufundarea distrugătorului „Moskva”.

Riposta terestră în sectorul românesc însă a fost una deosebit de puternică, încât s-a înregistrat singura situație, din faza de început a războiului, când trupele sovietice au trecut ele frontiera și au ocupat teritoriul adversarului: la 26 iunie trupele sovietice au trecut brațul Chilia și au ocupat Chilia Nouă.

Deși cu un moral foarte bun, având ca aliat una din cele mai puternice armate ale lumii, România intra în cel de al doilea război mondial mai nepregătită decât în 1916. De data aceasta carențele erau, în primul rând, de ordin calitativ: noul conflict era un război de mișcare, de inițiative rapide, un război al motoarelor, tancul și avionul jucând un rol capital, la toate nivelurile. Din păcate, armata română era slab echipată cu blindate, iar aviația - deși dispunea de un personal bine pregătit - era departe de a răspunde exigențelor războiului modern.

Bibliografie

1. Gheorghe Buzatu, *Mareșalul Antonescu la judecata istoriei*, București, Editura Mica Valahie, 2002 - coordonare și colaborare; ediția a II-a - *Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Ion Antonescu: Pro și contra*, București, Editura Mica Valahie, 2006.
2. Gheorghe Buzatu, *România cu și fără Antonescu: documente, studii, relatări și comentarii*, Iași, Editura Moldova, 1991.
3. Gheorghe Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu, I, Ploiești*, Editura Mileniul III, 2005.

4. Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014
5. Dinu Zamfirescu, *Tragedia României, 1939-1947. Texte apărute în „Dialog”*, revistă din Germania a exilului politic românesc, selectate și îngrijite de Ion Solacolu, prefață Neagu Djuvara, postfață Florin Constantiniu (București: Editura Pro Historia, 2004)
6. Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944, vol. 9*, Documents Concerning the Fate of Romanian Jewry During the Holocaust (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); *The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941, vol. 8, ser. D*, Documents on German Foreign Policy 1918-1945 (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).
7. Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940* (Iași: Polirom, 2003)
8. Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.
9. Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944* (Wiesbaden: Steiner 1954)

History Retrieved - Romania on the Eastern Front (II)

Participation in the First World War on the part of the Antanta led to the achievement of the Great Union - the national ideal of encompassing in a single state all the Romanian historical provinces, put our country in the honourable position of traditional ally of the Great Western Powers, England and France. At the same time, it made Greater Romania the target of the territorial claims of several neighbouring states.

In the Second World War, until 23rd August 1944, i.e. until almost the end, Romania was Germany's ally. It turned out to be a loyal comrade to the Nazi troops, the Romanian army fighting for three years on the Eastern Front, first for the liberation of Bessarabia and Northern Bukovina, and then actively participating in the almost suicidal attempt to bring the Soviet Union to its knees. Three years that communist history was shy to record leaving the dust of oblivion on the heroic sacrifice of the Romanian soldiers in the battles of Țiganca, Odessa, Cotul Donului, Stalingrad and Stepa Calmuță.

After studying several specialized works, journals and documents of the time, we set out to create a series of articles that would present in a more objective way a synthesis of the participation of the Romanian Army on the Eastern Front.

The Ribbentrop-Molotov Pact fell as "a theatrical coup" or "a sudden lightning strike" on the whole of Europe. Politicians correctly intuited that the two partners, Nazi Germany and the Soviet Union, beyond the non-aggression treaty, had also agreed on the division of vast European territories, and the fears would become cruel realities in a very short time.

Romania could not reconcile with the territorial robbery of the summer of 1940, to which it was subjected without being able to defend itself, and the only great power that seemed to guarantee Romania's borders was Germany, unfortunately, the USSR's ally until then, Hungary and Bulgaria.

The Romanian nation and army had suffered a trauma, with the surrender of large parts of the national territory without a fight. The shoulders of the soldiers were, as Antonescu said, covered in shame. In order to restore the morale of the Romanian people and army, it was necessary to wash the honour with blood and fire. General de Gaulle would reason exactly in the same terms, in 1944, when he would try to organize French military forces capable of fighting, together with the allies, for the liberation of the national territory.

Left alone in the face of the aggression of neighbouring states, with the territory amputated, Romania enters the war on the side of the Wehrmacht, along with Italy, Finland, Hungary, as well as military units from Slovakia, Vichy France, the Netherlands, Belgium and Spain.

Although with a very good morale, having as ally one of the most powerful armies in the world, Romania entered the Second World War more unprepared than in 1916. This time the deficiencies were, first of all, of a qualitative nature: the new conflict it was a war of movement, of rapid initiatives, a war of engines, the tank and the plane playing a major role at all levels. Unfortunately, the Romanian army was weakly equipped with the armoured, and the air force - although it had well-trained personnel - was far from meeting the new demands of modern warfare.

Rolul emițătorului și al receptorului în configurarea mesajului scris

prof. înv. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Profesorul de limba și literatura română trebuie să acorde o atenție deosebită activităților de comunicare scrisă. Astfel, pentru a atinge o eficiență cât mai mare printr-un efort minim, el trebuie să „descopere” modalitatea optimă de organizare a elevilor pentru fiecare activitate didactică.

În redactarea tradițională elevul era emițătorul, iar profesorul receptorul mesajului. În noua didactică, prin aplicarea modelului comunicativ - funcțional statutul emițătorului și al receptorului se schimbă mereu. Se diversifică situația de comunicare în funcție de parametrii care sunt vizați, iar elevul construiește texte diferite în contexte variate.

Folosită în mod deosebit în pedagogia modernă, învățarea prin acțiune este o metodă activă, o formă de învățare prin experimentare („learning by doing” - John Dewey), care constă în angajarea totală a elevului în acțiunea de învățare. Astfel se pot propune elevilor diverse sarcini de învățare.

De exemplu: „Redactează un text de 15-20 de rânduri cu titlul *Pădurea visurilor mele*. Respectă părțile componente ale unei compuneri!”

În configurarea mesajului scris, evidențierea rolului emițătorului și al receptorului se poate realiza prin diverse sarcini de învățare:

- „Te afli în tabără la Năvodari. Redactează o scrisoare adresată părinților tăi / prietenului tău.”

- „În calitate de cititor pasionat al revistei Liceului *Bogdan Vodă* Hălăucești scrie un articol despre subiectele publicate în ultimele două numere, care au prezentat interes pentru tine.”

- „Realizează, în scris, o descriere a satului tău natal, Hălăucești, care să reprezinte un ghid pentru un posibil vizitator.”

În formarea capacității de redactare, corectarea este o operație foarte importantă și are rolul de a-l încuraja pe elev în realizarea diverselor texte, de a-i arăta greșelile și ce nu a făcut bine, de a-i confirma reușita și nu de a-l sancționa pe elev.

Pentru o corectare eficientă trebuie să se respecte anumite cerințe:

- să se realizeze la timp, pentru evitarea decalajelor dintre elaborare și evaluare;

- să se folosească diferite modalități de corectare, pentru evitarea obișnuinței, a monotoniei;
- să fie adecvată particularităților de vârstă și celor intelectuale ale elevilor;
- să aibă un caracter sistematic și încurajator.

Corectarea poate fi realizată: de către profesor, ținând seama de cerințele stabilite și constă în corectarea integrală a compunerilor sau împreună cu elevii. Aceasta din urmă poate viza cerințe generale, valabile pentru orice tip de text, și cerințe speciale ale tipului de text redactat. De asemenea, este indicat să se utilizeze corectarea de către elev – autocorectarea și corectarea în perechi prin organizarea în perechi sau în grupe de 3-4 elevi, fiecare corectând produsul muncii colegului.

În corectarea unei compuneri trebuie avute în vedere:

- păstrarea structurii unei compuneri (introducere, cuprins, încheiere);
- corectitudinea exprimării;
- respectarea regulilor de ortografie și de punctuație;
- prezentare grafică - estetică, lizibilitate și prezentare;

„Evaluarea textelor finite presupune elaborarea unor grile structurate în funcție de parametrii speciei, dar și în funcție de o serie de criterii generale, criterii care e bine să rescrie cele trei dimensiuni ale componentei verbale a competenței de comunicare și să vizeze, în plus, conținutul și estetica textului scris”¹: criteriul conținutului, criteriul pragmatic sau discursiv, criteriul structurii textuale, criteriul lingvistic, criteriul „estetic”.

„Discutarea compunerilor contribuie la conștientizarea actului redactării, a pașilor pe care trebuie să îi parcurgă elevul în realizarea unui anumit text.”² Această secvență de lecție se poate realiza ca o activitate de sine stătătoare, având un demers riguros proiectat sau ca un moment distinct al unei ore obișnuite de limbă și literatură română. O lecție consacrată exclusiv discutării compunerilor poate avea următoarele etape: “anunțarea activității; precizarea obiectivelor activității; audierea unei sau unor compoziții / compuneri; formularea de întrebări de către auditori, adresate autorului, și răspunsurile acestuia; discuții pe marginea lucrării și replica autorului; concluziile profesorului.”³

¹ Alina Pamfil, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, pag. 110;

² Florentina Sâmișăian, Mariana Norel, Didactica limbii și literaturii române 1, "Proiectul pentru Învățământul Rural", București, 2011, pag. 129;

³ Constantin Parfene, Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico-aplicativ, Iași, Polirom, 1999.

Actul scrierii trebuie să fie dublat printr-un parcurs reflexiv.

Procesul scrierii are “valoarea de activitate intelectuală esențială [...], de dezvoltare personală a elevului, [...], instrument al reușitei sociale.”⁴

Ca etapă finală a orelor de redactare, reflecția asupra procesul de scriere, permite elevului să conștientizeze care sunt etapele redactării, dificultățile pe care le întâmpină și căutarea celor mai bune soluții de rezolvare.

Redactarea textelor presupune atât „înțelegerea și asimilarea tiparelor textuale consacrate” cât și „asimilarea unor strategii de redactare”, care se desfășoară prin mai multe activități, în mai multe etape:

- activități de recuperare și structurare a cunoștințelor - „planificarea” (după A. Pamfil, op citită);
- redactarea propriu-zisă - „textualizarea”;
- reluarea textului pentru corectarea și finalizarea redactării - „relectura”;
- demersul reflexiv și de evaluare asupra întregului text produs care pot determina reveniri asupra lui și influențarea activităților viitoare - „controlul”.

Formarea competenței scripturale se realizează prin parcursuri didactice complexe, ce vizează toate dimensiunile componente verbale a situațiilor de comunicare (incursivă, textuală și lingvistică), printr-o abordare integrată a orelor de limbă și literatură română, deci, prin corelarea și relaționarea activităților de comunicare orală, de interpretare a textului literar, de construcție a comunicării (utilizarea și respectarea regulilor de punctuație și a unor aspecte de ordin morfologic și sintactic).

De aceea procesul scrierii trebuie să fie ancorat într-o situație de comunicare autentică, reflexivă.

Bibliografie:

1. Sâmhăian, Florentina, Norel, Mariana, Didactica limbii și literaturii române 1, "Proiectul pentru Învățământul Rural", București, 2011;
2. Pamfil, Alina, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45;
3. Parfene, Constantin, Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico-aplicativ, Iași, Polirom, 1999.

⁴Alina Pamfil, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45

The Role of the Sender and Receiver in Configuring the Written Message

The writing process has the value of essential intellectual activity, of personal development of the student, an instrument of social success. As a final stage of the writing hours, the reflection on the writing process, allows the student to be aware of the stages of writing, the difficulties they encounter and the search for the best solutions. Writing texts involves both understanding and assimilation of established textual patterns and assimilation of writing strategies, which is carried out through several activities, in several stages:

- knowledge recovery and structuring activities - planning
- the actual wording - textualisation;
- resumption of the text to correct and complete the editing - rereading;
- the reflective and evaluation approach on the whole text produced that can determine returns on it and influence the future activities - control.

The formation of the scriptural competence is achieved through complex didactic paths, aiming at all the dimensions of the verbal component of the communication situations (incurative, textual and linguistic), through an integrated approach of the Romanian language and literature classes, therefore, by correlating and relating the oral communication activities, interpretation of the literary text, construction of communication (use and observance of punctuation rules and some morphological and syntactic aspects). That is why the writing process must be anchored in a situation of authentic, reflective communication.

Ce trebuie să știm despre SARS-COV-2?

Prof. Alina Cășuneanu

Liceul Teoretic Bogdan Vodă, Hălăucești

Din nefericire, anul 2020 va rămâne în memoria mării majorități a omenirii ca fiind anul marcat de pandemia cauzată de COVID-19, însă se pare că nici 2021 nu va scăpa de sub acest stigmat, rata de îmbolnăvire fiind, în acest moment în continuă creștere.

Ce sunt Coronavirusurile?

Coronavirusurile sunt (CoVs) sunt virusuri care au ca material genetic acidul ribonuclei sau ARN-ul aparținând ordinului *Nidovirales*, familia *Coronaviridae*. Denumirea acestor virusuri provine de la aspectul lor, observat la microscopul electronic, care se remarcă prin prezența unor spiculi așezați în formă de coroană la suprafața particulelor virale. Trebuie menționat faptul că același tip de material genetic, ARN, este întâlnit și la SARS-CoV (responsabil de epidemia SARS declanșată în anul 2002 în provincia Guangdong din China), Coronavirusul sindromului respirator din Orientul Mijlociu (MERS-CoV care a determinat epidemia de infecție respiratorie din 2012 care a afectat Orientul Mijlociu).

Noul CoV, a fost denumit inițial 2019-nCoV și ulterior SARS-CoV-2 a fost izolat și secvențiat în ianuarie 2020, cauzând epidemia actuală de pneumonie atipică. Acest virus infectează omul, dar și o mare varietate de animale. Numeroase CoVs au fost detectate la lilieci, care au fost considerate la începutul declanșării epidemiei, ca fiind gazdele acestui virus.

Teoriile conspirației abundă în ceea ce privește noul virusul, deși savanții chinezi, chiar și unii experți internaționali afirmă că noul coronavirus nu a fost creat în laborator, nici nu a fost modificat genetic, sunt foarte multe voci care afirmă contrariul, la baza afirmațiilor contradictorii fiind modul de răspândire, precum și faptul că afectează întreaga omenire ceea ce nu este întâlnit la virusurile naturale. Profesorul Luc Montagnier, câștigător al Premiului Nobel pentru Medicină în 2008, într-un interviu acordat unui post de radio francez specializat în medicină și sănătate, afirma „ Coronavirusul este rezultatul manipulării”.

COVID-19 ar fi ieșit accidental dintr-un laborator chinez din Wuhan, unde se studia vaccinul împotriva SIDA. Potrivit profesorului Montagnier, care în 2008 a descoperit că HIV este cauza epidemiei de SIDA, Sars-CoV-2 este un virus la care s-a lucrat în ultimul trimestru al anului 2019: „Împreună cu colegul meu, biomatematicianul Jean-Claude Perez, am analizat cu atenție descrierea genomului acestui virus ARN. Nu am fost primii, un grup de cercetători indieni a făcut un studiu care arată că genomul complet al acestui virus are în interior secvențe ale altui virus, cel al SIDA.”

Cum se manifestă boala?

În ceea ce privește starea de sănătate, SARS-Co-V-2 determină o infecție respiratorie denumită COVID-19 (Coronavirus infectious disease-2019). Din nefericire, timpul dintre expunerea inițială la virus și debutul simptomelor este de 2-14 zile în aproximativ 90 % dintre cazuri, cu o medie de 5-6 zile, de aceea este indicată perioada de carantină de minimum 14 zile, dacă s-a intrat în contact cu persoane infectate.

Acest virus infectează persoanele în moduri diferite. Majoritatea persoanelor infectate vor dezvolta o formă ușoară sau moderată a bolii și se vor recupera fără a fi nevoie de spitalizare. Persoanele care au trecut de vârsta de 60 de ani, dar și cei cu comorbidități (hipertensiune arterială, diabet zaharat, cancer), prezintă un risc mai mare de boală severă.

Cele mai frecvente simptome sunt: febră, tuse seacă, oboseală, dispnee putând evolua către pneumonie bilaterală interstițială, insuficiență respiratorie sau detresă respiratorie acută (ARDS) care este principala cauză de mortalitate.

Simptome mai puțin frecvente sunt: dureri de cap și dureri musculare, durere în gât,

diaree, conjunctivită, dureri de cap, pierderea gustului sau a mirosului, o iritație la nivelul pielii sau o decolorare a degetelor de la mâini sau de la picioare.

Diagnosticul infecției

Diagnosticul de laborator al infecției cu COVID-19 se poate realiza prin două modalități:

– evidențierea virusului prin tehnici de amplificare a materialului genetic viral (teste RT-PCR);

– detecția anticorpilor specifici – care reprezintă răspunsul imun al organismului la virus.

La 2 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a elaborat și publicat protocolul de diagnostic al infecției SARS-CoV-2. Conform acestui ghid se recomandă prelevarea de probe provenind din tractul respirator superior

(exsudat nazofaringian sau faringian), preferabil împreună cu sânge și alte probe din tractul respirator inferior. Din aceste probe se face identificarea virală prin metoda RT-PCR (reverstranscriere – reacție în lanț a polimerazei). Proba se consideră pozitivă dacă se detectează cel puțin două secvențe țintă ale genomului viral SARS-CoV-2, dintre care cel puțin una să fie specifică SARS-CoV-2, utilizând un test RT-PCR validat.

Cum se răspândește?

Virusul care cauzează COVID-19 se transmite în principal prin picături respiratorii, care sunt răspândite atunci când o persoană infectată tușește, strănută sau expiră. Aceste picături sunt prea grele pentru a rămâne în aer, așa că se așază pe obiecte sau suprafețe. Vă puteți infecta inhalând virusul, dacă vă aflați în apropierea unei persoane cu COVID-19, sau atingând suprafețele contaminate, apoi atingându-vă ochii, nasul sau gura.

Cum evităm îmbolnăvirea cu COVID-19?

Măsuri recomandate de *World Health Organization*:

Spălați-vă frecvent pe mâini cu o soluție de mâini pe bază de alcool sau spălați-le cu apă și săpun. Este recomandat să faceți acest lucru:

- după ce tușiți sau strănutați;
- când intrați la locul de muncă, școală sau în casă după ce ați fost în mijloacele de transport în comun;
- după ce ați venit acasă de la cumpărături;
- dacă participați la îngrijirea bolnavilor;
- înainte, în timpul și după ce pregătiți mâncarea;
- înainte de a mânca;
- după utilizarea toaletei;
- când mâinile sunt vizibil murdare;
- după contactul cu animale.

Mențineți locurile de muncă sigure, curățând zilnic sau ori de câte ori este necesar locul unde lucrați. Folosiți soluții dezinfectante în acest sens!

Limitarea la maximum a oricărui contact direct cu alte persoane, în afara celor care fac parte din familia restrânsă, prin gesturi cum ar fi: strângerea mâinilor, îmbrățișările, sărutul obrazilor sau al mâinilor, atingerea fețelor cu mâinile.

Mențineți distanța de cel puțin 1 metru între dumneavoastră și oricine tușește sau strănută, deoarece atunci atunci se pulverizează mici picături de lichid din nas sau gură, care pot conține virus. Dacă sunteți prea aproape, puteți

inspira picăturile, inclusiv virusul COVID-19, dacă persoana care tușește are boala.

Evitați să vă atingeți ochii, nasul și gura deoarece mâinile ating multe suprafețe și pot intra în contact cu viruși. Odată contaminate, mâinile pot transfera virusul la ochi, nas sau gură. De acolo, virusul vă poate intra în corp și vă poate îmbolnăvi.

Asigurați-vă că și dumneavoastră și oamenii din jur urmăriți o igienă respiratorie bună. Aceasta înseamnă să vă acoperiți gura și nasul cu cotul sau folosiți un șervețel pliat atunci când tușiți sau strănutați. Apoi aruncați imediat șervețelul folosit. Picăturile răspândesc virusul. Urmărind o igienă respiratorie bună, protejați oamenii din jurul dumneavoastră de viruși, cum ar fi răceala, gripa și COVID-19.

Dacă aveți febră, tuse și dificultăți de respirație, solicitați asistență medicală din timp

Rămâneți acasă dacă vă simțiți rău. Dacă aveți febră, tuse și dificultăți de respirație, solicitați asistență medicală. Urmați indicațiile autorității locale de sănătate.

Nu trebuie să uităm că sănătatea are un cost și că noi suntem cei care putem să schimbăm modul în care evoluează răspândirea virusului, fiind responsabili de protejarea noastră, dar și a celor din jurul nostru.

WHAT SHOULD WE KNOW ABOUT SARS-CoV-2?

Unfortunately, the year 2020 will remain in the memory of the vast majority of mankind as the year marked by the pandemic caused by COVID-19, but it seems that 2021 will not escape this stigma, the disease rate is currently rising.

The new CoV was initially named 2019-nCoV and later SARS-CoV-2 was isolated and sequenced in January 2020, causing the current epidemic of atypical pneumonia. This virus infects humans, but also a wide variety of animals. Numerous CoVs were detected in bats, which were considered to be the hosts of this virus at the beginning of the epidemic.

In this article, I have tried to codify the information related to the new SARS-CoV-2 virus, about the way in which the disease caused by this virus manifests itself, about the diagnosis of the infection and the measures recommended by the World Health Organization.

Corona viruses are viruses whose genetic material is ribonucleic acid or RNA. The name of these viruses comes from their appearance, observed under an electron microscope, which is distinguished by the presence of spikes placed in a crown on the surface of viral particles.

How does the disease manifest itself? In terms of health, SARS-CoV-2 causes a respiratory infection called COVID-19 (Coronavirus infectious disease-2019). The time between initial exposure to the virus and the onset of symptoms is 2-14 days in about 90% of cases, with an average of 5-6 days. This virus infects people in different ways. Most infected people will develop a mild to moderate form of the disease and recover without the need for hospitalization.

The diagnosis of COVID-19 infection can be made in two ways:

- highlighting the virus through techniques for amplifying viral genetic material (RT-PCR tests);
- detection of specific antibodies - which is the body's immune response to the virus.

In terms of spread, COVID-19 is mainly transmitted through respiratory droplets, which are spread when an infected person coughs sneezes or exhales.

The main measures recommended by the World Health Organization are frequent hand washing, maintaining safe workplaces by frequent cleaning, limiting any direct contact with other people, isolation in case of contact with infected people or if we have symptoms. In order to stop the spread of this infection, it takes a lot of responsibility from everyone.

Matematici financiare în liceu (II)

Prof. Maria Balan
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

În activitatea cotidiană am întâlnit, fiecare dintre noi, diferiți termeni specifici matematicii financiare, unul dintre aceștia fiind *dobânda*.

Conform site-ului uneia dintre băncile importante de pe piața de capital românească, *Dobânda este suma de bani pe care o primești în cazul unor produse de economisire, sau pe care o plătești în cazul unui contract de credit, reprezentând prețul împrumutului.*¹

Conform definiției întâlnite pe un alt site, cu o bună reputație în ce privește acuratețea informațiilor, *dobânda este Suma de bani care trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor, în cadrul unei datorii, în legătură cu un depozit, etc.*²

Am realizat o trecere în revistă a noțiunilor legate de dobânda simplă, urmând să mă opresc în continuare asupra unui alt tip de dobândă.

Dobânda compusă

Definiție. Formula de calcul. Factor de fructificare

Definiție: *Spunem că o sumă este plasată cu dobândă compusă când la sfârșitul primei perioade dobânda simplă a acestei perioade este adăugată la această sumă pentru a produce la rândul ei dobândă în perioada următoare, și așa mai departe.*

În cazul dobânzii compuse de obicei se folosește *dobânda unitară* i . Presupunem că numărul de ani ai perioadei t este întreg. La sfârșitul primului an, suma datorată (sau obținută) S_1 este

$$S_1 = S_0 + S_0 i = S_0(1+i)$$

La sfârșitul celui de-al doilea an, suma datorată (sau obținută) S_2 este

$$S_2 = S_1 + S_1 i = S_1(1+i) = S_0(1+i)^2$$

Pentru a determina suma datorată (sau obținută) după t unități de timp, prin inducție matematică vom presupune că

$$S_{t-1} = S_0(1+i)^{t-1}$$

¹ <https://intreb.bancatransilvania.ro/ce-este-dobanda/>

² <https://dexonline.ro/definitie/dobanda>

Atunci

$$\begin{aligned} S_t &= S_{t-1} + S_{t-1}i = S_{t-1}(1+i) = S_0(1+i)^t \\ S_t &= S_0(1+i)^t \end{aligned}$$

(1)

Relația (1) poartă numele de **formula dobânzii compuse**.

Dobânda în operația de dobândă compusă este

$$D = S_t - S_0$$

Introducem *factorul de fructificare* **u**

$$u = 1+i \Rightarrow D = S_0u^t - S_0$$

$$D = S_0(u^t - 1)$$

(2)

Formula dobânzii compuse (1) stabilește o relație între suma finală S_t , suma inițială S_0 , durata împrumutului t și *dobânda unitară* i .

Din (1) avem:

$$S_0 = \frac{S_t}{(1+i)^t}$$

(3)

Introducem *factorul de actualizare* **v**

$$v = \frac{1}{1+i} = (1+i)^{-1}$$

(4)

Factorul de actualizare reprezintă valoarea actuală a sumei de 1 u.m. ce trebuie plătită după 1 an. De asemenea, $v^t = (1+i)^{-t}$ reprezintă valoarea actuală a sumei de 1 u.m. de plată după un număr de t ani.

Studiem relația între dobânda calculată după sistemul dobânzii simple și dobânda calculată după sistemul dobânzii compuse.

Introducem funcția asociată dobânzii simple

$$D_s(t) = iS_0t$$

(5)

și funcția asociată dobânzii compuse

$$D_c(t) = S_0[(1+i)^t - 1]$$

(6)

Pentru $t \in (0, \infty)$ avem

- $0 < t < 1$, $D_s(t) > D_c(t)$
- $t = 1$, $D_s(t) = D_c(t)$
- $t > 1$, $D_s(t) < D_c(t)$

Dobânda simplă are valoare mai mare decât dobânda compusă dacă termenul de împrumut este mai mic de un an.

În calitate de consumatori de produse financiare, ne întâlnim și cu operațiunile de plată eșalonată a unor credite pe termen lung, despre care facem câteva succinte precizări în cele ce urmează.

Plăți eșalonate anuale sau anuități
Anuități posticipate temporare imediate

Definiție: Se numește valoare actuală a unui șir de anuități posticipate suma necesară și suficientă în momentul inițial pentru a plăti la scadențele fixate 1, 2, ..., n suma T.

În acest caz, plata eșalonată constă în faptul că rata se achită la sfârșitul fiecărui an.

Notăm cu a_n valoarea actuală a plății eșalonate unitare, care este suma valorilor actuale ale ratelor de 1 u.m. plătibile la sfârșitul primului an, la sfârșitul celui de-al doilea an, ..., la sfârșitul celui de-al n -lea an.

Valoarea actuală a unei u.m. disponibile peste k ani este $v^k = (1+i)^{-k}$ și valoarea actuală a plății eșalonate va fi dată de relația

$$a_n = \sum_{k=1}^n v^k = v + v^2 + \dots + v^n = \frac{v}{1-v} (1-v^n) = \frac{1-v^n}{i} = \frac{1-(1+i)^{-n}}{i}$$

Observăm că valoarea actuală a plății eșalonate este dată de o progresie geometrică de rație $(1+i)$. Aplicăm formula de calcul a sumei unei progresii geometrice. Obținem astfel valoarea actuală a plăților eșalonate unitare posticipate imediate:

$$a_n = \frac{1-v^n}{i} = \frac{1-(1+i)^{-n}}{i}$$

(7)

Pentru o sumă T, valoarea actuală va fi

$$A_n = T a_n$$

(8)

Notăm cu S_n valoarea finală a plății eșalonate unitare anuale posticipate imediate. Aceasta este suma ratelor de câte o u.m. calculată cu dobânda compusă din momentul achitării lor și până la expirarea celor n ani. Rata depusă la sfârșitul anului k rămâne depusă $n-k$ ani, devenind $u^{n-k} = (1+i)^{n-k}$. Valoarea finală a plății eșalonate unitare este

$$s_n = \sum_{k=1}^n u^{n-k} = u^{n-1} + u^{n-2} + \dots + u^2 + u + 1$$

$$s_n = \frac{u^n - 1}{u - 1}, u > 1$$

$$s_n = \frac{u^n - 1}{i} = \frac{(1+i)^n - 1}{i}$$

(9)

Pentru o sumă T, valoarea finală va fi

$$S_n = Ts_n$$

O altă problemă cu care ne putem întâlni în calitate de consumatori de produse financiare este legată, bineînțeles, de operațiunile financiare ale rambursării creditelor. Consider că merită să acordăm atenția modalității de întocmire a tabelului de amortizare a unui credit, ca în exemplul următor:

Să se întocmească tabelul de amortizare a împrumutului de 30000 u.m. cu 4% pe timp de 7 ani.

R: Avem: T=30000 u.m.; i=0,04; n=7

Calculăm rata teoretică

$$R = T \frac{i}{1 - v^n} = T \frac{i}{(1 - i)^{-n}}$$

$$R = 30000 \frac{0,04}{1 - 1,04^{-7}} = 4998,2883 \text{ u.m.}$$

Plățile efective se fac **în jurul ratei teoretice**. Calculăm prima cotă de rambursare:

$$\tilde{a}_1 = R - d_1 = R - Ti = 4998,29 - 30000 \cdot 0,04 = 3798,29 \text{ u.m.}$$

Știm că:

$$\tilde{a}_m = a_1(1+i)^{m-1} = \tilde{a}_{m-1}(1+i)$$

$$\tilde{a}_1 = 3798,29$$

$$\tilde{a}_2 = \tilde{a}_1(1+i) = 3798,29 \cdot 1,04 = 3950,22$$

$$\tilde{a}_3 = \tilde{a}_2(1+i) = 3950,22 \cdot 1,04 = 4108,23$$

$$\tilde{a}_4 = \tilde{a}_3(1+i) = 4108,23 \cdot 1,04 = 4272,56$$

$$\tilde{a}_5 = \tilde{a}_4(1+i) = 4272,56 \cdot 1,04 = 4443,46$$

$$\tilde{a}_6 = \tilde{a}_5(1+i) = 4443,46 \cdot 1,04 = 4621,20$$

$$\tilde{a}_7 = \tilde{a}_6(1 + i) = 4621,20 \cdot 1,04 = 4806,05$$

$$\text{TOTAL} = \tilde{a}_1 + \tilde{a}_2 + \tilde{a}_3 + \tilde{a}_4 + \tilde{a}_5 + \tilde{a}_6 + \tilde{a}_7 = 30000,01$$

Se corectează rata \tilde{a}_4 :

$$\tilde{a}_4 = 4272,55$$

Cu datele de mai sus se întocmește tabelul de amortizare:

Perioadele de plată a ratei k 1	Suma rămasă nerambursată T, $V_i = V_{i-1} - a_i$ 2	Dobânda $d_k = V_{k-1}i$ 3	Amortismenul \tilde{a}_k 4	Anuități la sfârșitul anului 5	Plata efectivă 6
1	30000,00	1200,00	3798,29	-	4998,29
2	26201,71	1048,07	3950,22	-	4998,29
3	22251,49	890,06	4108,23	-	4998,29
4	18143,26	725,73	4272,55	-	4998,28
5	13870,71	554,83	4443,46	-	4998,29
6	9427,25	377,09	4621,20	-	4998,29
7	4806,05	192,24	4806,05	-	4998,29
TOTAL		4998,02	30000,00	-	34988,03

Îmi exprim încrederea că noțiunile prezentate vor ajuta atât elevii cât și colegii să-și facă o imagine mai clară asupra mecanismelor care stau la relației dintre consumatorul de produse financiare și potențialii furnizori.

BIBLIOGRAFIE:

- I. Purcaru, O. G. Purcaru – **Matematici financiare. Teorie și aplicații** – Editura Economică, 2000
- <https://www.bancatransilvania.ro>
- www.dexonline.ro
- Gh. Cenușă și colectiv – **Matematici pentru economiști** – Editura CISON, 2000
- N. Mihăilă, O. Popescu – **Matematici speciale. Matematici financiare și matematici actuariale** – Tipografia A.S.E. București, 1972
- D. Bucataru – **Finanțe. Note de curs** – Editura Fundației *Chemarea* – Iași, 1994
- K.H. Bachmann și colectiv – **Mică enciclopedie matematică** – Editura Tehnică – București, 1980
- **Documentele profesorului de matematică** – Editura SIGMA, 2002

- **Ghid metodologic – aria curriculară *Matematică și științe ale naturii***
– Consiliul Național pentru Curriculum – București, 2002
- **Manualele alternative pentru clasele V-XII**
- **Proiectul **START** – Dezvoltarea profesională a profesorului stagiar –**
Componenta *Formare profesori mentori* – Fundația EUROED, Iași, iulie 2003

Financial mathematics in high school

Mathematics and economic sciences have developed concurrently, raising problems and looking for common solutions.

The evolution of the contemporary Romanian society is marked by the implementation of the mechanisms specific to the competitive market economy. In this context, the school has the task of training the young generation with the specific terminology, for a suitable socio-professional insertion.

The object of financial mathematics is to impose the mathematical logic and rigor in the introduction, presentation and study of the economic-mathematical models of the financial operations through which certain amounts of money are placed under certain conditions and for certain durations and the pursuit and analysis of the profitability of such investments are sought.

The article intends to review some of the most important mathematical problems with direct application in the economy, in general, and in financial activities, in particular.

Personalitatea negociatorului (I)

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

“Culture is our biological strategy.”
Dr. Roy Baumeister

Mulți oameni trăiesc cu impresia că negocierea este folosită doar în timpul luărilor de ostateci pentru că asta vedem la știri și pentru că s-au turnat multe filme pe această temă (*The Negotiator – Negociatorul* (1998) impunându-se conștiinței publice.).

De fapt, până nu demult, termenii *a negocia, negociere, negociator, negociabil* erau relativ rar utilizați în vorbirea curentă a omului de rând. Dar oamenii își doresc să câștige în tranzacții, syndicatele încearcă să rezolve cerințele membrilor, organizațiile își propun schimbări ale vieții sociale, copiii vor să meargă târziu la culcare, iar partenera dorește să meargă în vacanță într-un alt loc decât cel propus. „*Negocierea este o realitate a vieții [...] oamenii negociază chiar și când nu-și dau seama că fac asta.*”¹ Așadar, toată lumea se angajează în “negocieri”.

Putem însă pune semnul egal între târguiala noastră balcanică rudimentară și rigorile științei negocirii? În mod paradoxal, pseudo-negocierile din piață, distributive în mod evident, se încheie cu sentimentul că ambele părți sunt mulțumite: cumpărătorul că a reușit să ia marfa la un preț mai mic decât cel afișat pe tarabă, vânzătorul că a reușit să-l înșele: fie la cântar, fie strecurându-i printre gogoșarii sănătoși și câțiva crăpați sau stricați, pe care oricum ar fi trebuit să-i arunce și a obținut tot prețul afișat! Empirism, lipsă de principii, dar și de civilizație, înșelăciuni ieftine!

Negocierea științifică are ceva nobil în ea, este o artă, reprezintă o formă de comunicare specializată, bazată pe studiu, experiență, talent și principialitate,

¹ Roger Fisher, William Ury, Bruce Patton - *Răspunsul lor... “DA”!* *Negociază înțelept fără a ceda*, Ed. Amaltea, 2007

diferența dintre “piețar” și negociatorul profesionist putând fi asemănată cu diferența dintre efortul ”creator” al unei carpete kitchioase cu cerbi și un tablou de van Gogh. « Negocierea este un dialog între două sau mai multe persoane prin care acestea încearcă să ajungă la o înțelegere (acord) care să constituie rezolvarea unei chestiuni comune. »²

Acțiunile noastre sunt oglinda sentimentelor. «În mod tradițional, negocierea a fost conceptualizată de către psihologi (dar și de către economiști și juriști) ca un proces rațional.[...] Totuși, negocierea este prin excelență o situație emoțională.»³ Sentimentele, pozitive, sunt sursa unor relații armonioase, pentru că atunci când avem curaj, avem încredere în noi și încercăm să construim o relație bazată pe încredere, ne putem concentra să găsim soluții reciproc avantajoase și să oferim tuturor posibilitatea de a-și satisface o parte cât mai mare din propriile interese. În același timp și noi ne vom atinge obiectivele. De cealaltă parte sunt sentimentele negative care ne conduc către relații proaste. Lăcomia, frica, supărarea și neîncrederea, toate explică de ce fac, ceea ce fac, oamenii. Dacă suntem lacomi vom încerca să-i exploatăm pe ceilalți. Dacă ne este frică, ne vom apăra, dacă suntem supărați, vom ataca și dacă suntem neîncredători vom evita, inducând o influență negativă.

Dintre toate formele de comunicare, negocierea este singura care recunoaște aprioric urmărirea unui interes. “Negocierea este un proces interpersonal de decizie, necesar ori de câte ori nu ne putem atinge obiectivele singuri.”⁴ Pentru Gary Johns negocierea este “un proces decizional între părți interdependente care nu împărtășesc preferințe identice.”⁵ Angajarea într-o negociere este activitatea prin care se încearcă a se ajunge la un schimb satisfăcător între părți.

Clemanceau spunea că “este mai ușor să faci război decât să faci pace”. Rezultă că negocierea este un proces dificil, iar negociatorul, un adevărat profesionist capabil să își asume o sarcină dificilă, aceea de a încheia un acord de pace, acord care poate influența destinul a milioane de oameni.

Rezultatele oricărei negocieri depind în foarte mare măsură de calitățile negociatorilor. Dar cine este de fapt negociatorul și cum „funcționează” el?

² Ana Stoica-Constantin, - *Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor*, Iași, Ed. Polirom, 2004;

³ Ștefan Boncu, *Negocierea și medierea. Perspective psihologice*, Editura Institutul European, 2006

⁴ Leigh Thompson *Mintea și inima negociatorului* Ed. Meteor Press.2007, p.13

⁵ Johns, Gary, *Comportament organizațional*, București, Editura Economică, 1998, p. 426.

1. Portretul negociatorului

Personalitatea reprezintă cadrul relativ stabil al gândurilor, sentimentelor și comportamentelor care conferă individului unicitate, făcându-l diferit de ceilalți oameni.

De-a lungul istoriei au fost dezvoltate diferite teorii care au încercat să explice natura și dinamica personalității umane, primele pornind de la observațiile din viața cotidiană (bun, blând, agresiv etc). și identificând profiluri de personalitate pe criteriilor de psihologie diferențială: biologic, vârstă, sex, stil cognitiv, personalități accentuate, temperament.

Trăsăturile de personalitate ale negociatorului pot influența modul în care acesta abordează și se comportă în negociere, deși, în cazul negociatorilor profesioniști, înclinațiile naturale ale personalității sale sunt eclipsate de alți factori: pregătirea negocierii, negocierea negocierii, circumstanțele, experiența profesională, diferite tehnici aplicate (ex.: analiza tranzacțională) etc.

În cartea sa, *“Manipularea în negocieri”*, Hassan Souni vorbește despre calitățile **negociatorului pozitiv**. Souni propune acronimul: **P O Z I T I V**, având următoarele conotații:

Plăcut – să fii o persoană agreabilă în situații de comunicare este nu numai o cerință de bun simț, dar și un avantaj. Negocierea nu poate face excepție de la această cerință, decât în situațiile speciale cum ar fi negocierea eliberării de ostatici, când se impune o cu totul altă stare.

Optimist – încrederea că se poate ajunge la un rezultat reciproc avantajos asigură o atmosferă productivă în negocieri.

Zâmbitor – zâmbetul este un ingredient esențial al câștigării încrederii. Se spune că un zâmbet nu costă nimic, dar cumpără totul.

Inventiv – orice negociator bun are nevoie de o minte agilă cu care să caute soluții în timp real împreună cu partenerul de negociere și separat de acesta.

Tonic – Nivelul de energie personală al negociatorului va influența întotdeauna rezultatul.

Influent – “Arma” numărul unu a negociatorului este bagajul tehnic. Informațiile sau cunoștințele despre vânzare, persuasiune, tehnici de manipulare și influențare sunt esențiale.

Viguros – Unele negocieri sunt teste de anduranță. E nevoie de multă energie pentru le face față. Vigoarea mai înseamnă și o bună focalizare pe rezultat, până când acesta este atins.

« Dincolo de abilități paranormale, de miracole, de afinități personale, atracții și simpatii spontane »⁶ domnul profesor Prutianu subliniază **latura umană** a negocierii și adaptează ideea lui Hasan Sauni realizând un «portret la minut» al negociatorului de succes cu accente pe acronimul **OMUL** « pornind de la aceste 11 tușe trase în cuvinte-cheie, avem un portret în linii mari al negociatorului. El este nimeni altul decât **OMUL POZITIV**. El rămâne demn și vertical.⁷ »

Onestitatea este identificată a fi “însușirea supremă a marilor negociatori și diplomați. Onestitatea și nu Viclenia! Mulți oameni cred sincer că viclenia e cheia marilor negociatori.”⁸ Onestitatea asigură durabilitatea relațiilor dintre oameni și este “rudă” apropiată cu sinceritatea și loialitatea, cu cinstea deschizând cu adevărat calea negocierii.

Munca înseamnă tenacitate, hărnicie, disponibilitatea la efort, răbdare de a ajunge la capăt, înseamnă o altă “însușire de mare rang a negociatorului înzestrat și antrenat”⁹.

Umanismul înseamnă iubire de oameni, respect pentru sine, dar și pentru partenerii de negociere, generozitate. « Includerea umanismului între valorile morale perene nu mai este negociabilă la început de mileniu III. Încrederea negociatorului în valoarea și potențialul uriaș al ființei umane este marea calitate a celui înzestrat. »¹⁰ Animat de concepții umaniste negociatorul poate fi generos, dar drept, înțelegând că, adeseori logica sentimentelor prevalează asupra logicii minții.

Libertatea interioară presupune independență, demnitate, verticalitate, lipsă de prejudecăți, autonomie, naturalețe, degajare. Libertatea interioară dă omului dreptul de a fi stăpân pe ceea ce face și pe ceea ce nu face. « Un negociator strâns cu ușa, înghesuit în prerogativele prea înguste conferite de un mandat cu prea multe limite minime și maxime devine un partener dificil.¹¹ »

Acronimul **POZITIV**, în accepția autorului, evidențiază: **Persuasiunea**; **Optimismul**; **Zâmbetul**; **Inițiativa**; **Tactul**; **Inspirația**; **Voința**.

⁶ Ștefan Prutianu, Manual de comunicare și negociere în afaceri, II, Negocierea, Iași, Ed. Polirom, 2000. p. 128-130

⁷ idem

⁸ idem

⁹ idem

¹⁰ idem

¹¹ idem

2. Competența negociatorului

Conceptul de competență se poate traduce prin capacitatea unei persoane de a îndeplini o sarcină specifică la un standard ridicat, înglobând cunoștințele, priceperile, aptitudinile, atitudinile și comportamentele necesare succesului. Prin urmare competența nu poate fi relevantă decât în legătură cu o activitate de negociere și cu anumite criterii de apreciere a performanței:

2.1 Cunoștințele

Cunoștințele negociatorului acoperă diverse domenii de activitate: un negociator comercial trebuie să cunoască produsele din punct de vedere tehnic, să aibă cunoștințe juridice, pentru a putea întocmi contracte, să fie un bun planificator și finanțist, cunoștințele financiare fiindu-i necesare deoarece aproape orice decizie pe care o ia are impact asupra performanțelor financiare ale firmei pe care o reprezintă, nemaivorbind de nevoia unor cunoștințe de psihosociologie, atât de necesare pentru înțelegerea interacțiunilor umane.

2.2 Aptitudinile

Aptitudinile reflectă înclinația și calitățile psihice ale individului care condiționează îndeplinirea în bune condiții a unei munci: spirit de observație, inteligență, memorie, atenție, prezență de spirit, gândire logică, imaginație, etc. Aptitudinile se clasifică în trei mari categorii:

- a) aptitudini simple – cele senzoriale
- b) aptitudini complexe – inteligența, memoria, imaginația, gândirea
- c) aptitudini speciale – artistice, științifice, organizatorice.

H. Souni (1998) enumeră câteva aptitudini specifice muncii unui negociator:

Stăpânirea de sine îi permite negociatorului să-și valorifice mai bine resursele interne și externe, contribuie la realizarea unei stări psihice destinate, a unei bune comunicări intrapersonale și mod sporește puterea personală a negociatorului.

Răbdarea este modalitatea cea mai potrivită de lupă împotriva stresului, la reglarea cadenței ceasului interior necesară negociatorului, nevoi să-și potrivească mișcările (comunicarea, abordarea diferitelor puncte ale agendei negocierii etc.) ritmului său dar și ritmului partenerului de negociere.

Flexibilitatea definește capacitatea de adaptare la multiplele situații și la oamenii diferiți ce vor fi întâlniți în cursul unei negocieri. Este esențială în negociere, deoarece partenerul poate trece de la o stare la alta, de la amabilitate la mânie, de la generozitate la încăpățănare, iar prin adaptarea la aceste schimbări poate fi evitată alunecarea spre conflict.

Creativitatea este una dintre calitățile negociatorului care constituie totodată o sursă de putere. Aceasta îi permite să descopere perspective noi

asupra problemei și să genereze soluții bune, uneori neașteptate, mai ales în momentele de blocaj a negocierii. « *Aspectul creator al negocierii este mult prea des ignorat de către negociatori, care se concentrează asupra aspectului ei competitiv.[...] Succesul în negocieri necesită o doză sporită de creativitate și de pricepere în rezolvarea problemelor.* »¹²

Gândirea pozitivă se manifestă prin optimism privitor la rezultatele acțiunilor întreprinse și prin încredere în judecata și acțiunile proprii, fiind o sursă puternică de energie internă atunci când este asociată cu logica și realismul.

Automotivarea are rolul de a da consistență logică și contribuie la formarea și la întărirea voinței de a reuși, prin conștientizarea intereselor, nevoilor, motivelor care stau la baza acțiunii.

2.3 Abilitatea

A fi abil se referă la îndemânare, pricepere, iscusință, deprinderi dobândite de-a lungul timpului într-o îndeletnicire oarecare. Negocierea, ca sarcina de muncă, reclamă o bună pregătire în câteva domenii critice pentru conducerea și desfășurarea proceselor specifice care o formează:

- abilitatea de bun vânzător de produse sau servicii, de idei, de puncte de vedere etc;
- abilitatea de a colecta și a prelucra informații;
- abilitatea de a crea un climat optim de lucru;
- abilitatea de a convinge și a influența;
- abilitatea managerială (de planificare, organizare și control);
- abilitatea de comunicare (de a pune întrebări, ascultare activă, prezentare);
- abilitatea de a face și a primi concesii;
- abilitatea de a trata conflictele.

2.4 Atitudinea

Atitudinea reprezintă un concept util pentru înțelegerea legăturii dintre planul intim al percepțiilor, convingerilor sau valorilor individului și planul exterior al comportamentelor. Negocierea prilejuiește întâlniri între persoane sau grupuri care au atitudini cel mai adesea diferite referitor la natura problemelor și la modul de abordarea a lor. De aceea înțelegerea acestor aspecte are o deosebită importanță pentru asigurarea succesul negocierii. Conceptul include trei componente:

¹² Leigh Thompson *Mintea și inima negociatorului* Ed. Meteor Press.2007, pp 206-207

• componenta cognitivă: fiecare persoana își construiește imagini despre lume, își formează convingeri proprii, pe baza cunoașterii realității, valorificând experiențele proprii de viață. Forța acestor convingeri este diferită, de la convingeri slabe la convingeri foarte puternice.

• componenta afectivă: imaginile despre lume au întotdeauna o încărcătură emoțională, situațiile, evenimentele sau persoanele pe care individul ajunge să le cunoască nu rămân fără ecou în plan afectiv.

• componenta comportamentală: convingerile și sentimentele asociate acestora determină o anumită tendință de exteriorizare a persoanei față de o situație, eveniment sau persoana (ex.: "ascult respectuos opiniile partenerilor de discuție").

Se presupune că cele trei componente coexistă armonios, respectând o logică interioară, o schimbare la nivelul unei componente fiind însoțită de schimbarea compensatorie a alteia sau ambelor componente.

Bibliografie:

1. Boncu, Ștefan, Negocierea și medierea. Perspective psihologice, Editura Institutul European, 2006;
2. Fisher, Roger, Ury, William, Patton, Bruce, - Răspunsul lor... "DA"! Negociază înțelept fără a ceda, Ed. Amaltea, 2007;
3. Johns, Gary, Comportament organizațional, București, Editura Economică, 1998
4. Kennedy, G. Negocierea Perfectă - Ed. Național, București, 1998
5. Prutianu, Ștefan, Manual de comunicare și negociere în afaceri, II, Negocierea, Iași, Ed. Polirom, 2000;
6. Stoica-Constantin, Ana, Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor, Iași, Ed. Polirom, 2004;
7. Thompson, Leigh, Mintea și inima negociatorului. Manual complet de negociere, Editura Meteor Press, 2007

The personality of the negotiator

Many people live with the impression that negotiation is used only during hostage-taking situation because we see it in the news and because many films have been made on this topic. Scientific negotiation has something noble in it, it is an art, it represents a specialized form of communication, based on study, experience, talent and principledness, the difference between “marketer” and professional negotiator, can be likened to the difference between the “creative” effort of a kitschy carpet with deer and a painting by van Gogh.

The personality traits of the negotiator can influence the way s/he approaches and behaves in negotiation, although, in the case of professional negotiators, the natural inclinations of his/her personality are overshadowed by other factors: preparation for negotiation, negotiating of the negotiation, circumstances, professional experience, different techniques applied (e.g. transactional analysis), etc.

PEDAGOGIA LUI ISUS

Isus Cristos - Învățătorul suprem

prof. Lidia Petrescu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești Iași

Cristos nu este un simplu învățător de lege sau un profet oarecare, ci Învățătorul prin excelență, prototipul de perfecțiune al creștinului. Ne-o spune Evanghelistul Matei: “Mulțimile stăteau uimite de învățătura lui, căci îi învăța ca unul ce are putere și nu ca învățații lor.” (Matei 7, 29) Termenul “putere”, poate însemna știința deplină a sufletului omenesc și a limitelor lui, cunoașterea mijloacelor de a îndruma viața omului pe dreapta cale, dragostea față de ființa umană, îngăduință și smerenie (Cucoș Constantin - “Educația religioasă”). Întreaga operă didactică a Mântuitorului Cristos, reprezintă o îndrumare către un țel de perfecțiune umană, în consens cu principii general valabile de educație și cunoaștere: ridicarea de la concret la abstract, prin folosirea pildelor și a discursului alegoric, respectarea particularităților individuale ale ascultătorilor, atât cele psihofizice, cât și cele culturale, trecerea treptată de la ușor la greu, de la apropiat la îndepărtat, de la simplu la complex.

Cât privește maniera de a conduce și a forma discipolii, Cristos constituie o paradigmă paideică strălucitoare. Exemplu personal pare a fi temelia oricărei educații: “Fiți voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru din ceruri, desăvârșit este.” (Matei 5, 48); “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl meu, decât prin mine.” (Ioan 14, 6). Pentru creștin idealul este de realizare, prin efort propriu, a transferului unor trăsături de la modelul suprem la creatură.

Ca forme de organizare a învățării, Cristos a apelat la mai multe strategii didactice, întâlnite în decursul istoriei: sistemul individual, întrebuințată în situația samaritencei, a orbului din naștere sau în cazul lui Nicodim; sistemul grupal, când discuta cu ucenicii săi în grupuri mai restrânse; sistemul frontal în cuvântările sale adresate mulțimii; sistemul monitorial, când îi trimite pe apostoli să propovăduiască învățăturile sale (“Drept aceea, mergând să învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al

Sfântului Duh; învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă și iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului, Amin.”) (Matei 28, 19, 20).

Comparativ cu alte idealuri educaționale vehiculate în istorie, modelul formativ cristic rezonază atât cu pornirile metafizice ale omului, de ascensiune infinită către zările perfecțiunii exemplare, cât și cu dorința firească de autoîmplinire în limitele înguste ale unui mundan imperfect, dar perfectibil. El trebuie să țintească a ajunge în împărăția perfecțiunii. Cristos este modelul formator prin excelență. Tradiția ne îndeamnă să-l imităm pe el, să-i urmăm exemplul și nu să fim egalii lui. El ne-a dat exemplul personal prin cuvintele, faptele și pildele sale. Chemările lui trimit direct la concretețea experienței personale: “Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.” (Matei 19,19); “Ci toate câte voiți să vă faceți vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor.” (Matei 7,12); “Și care este mai mare între voi, să fie slujitorul vostru; cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța.” (Matei 23, 11-12).

Metodele folosite de Isus

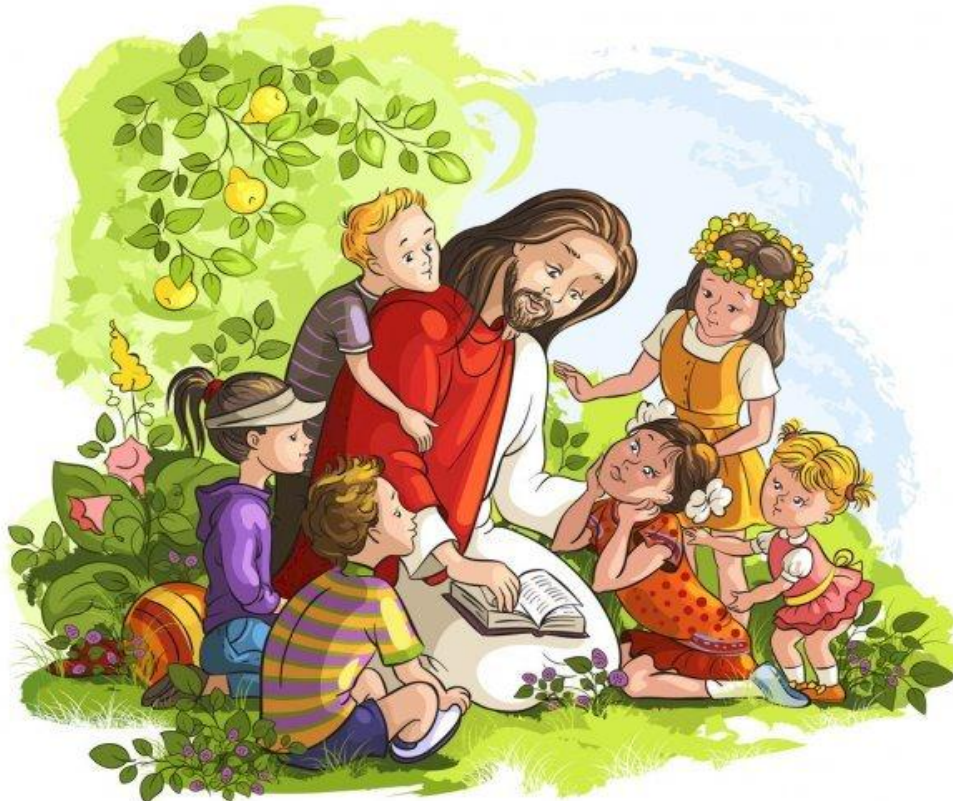
Ne întrebăm de ce ne preocupă metodele folosite de Mântuitorul Isus Cristos. Răspunsul e simplu, pentru că ele au atins scopul. Istoria învățământului începe propriu-zis odată cu învățăturile Mântuitorului Isus Cristos, cel dintâi Învățător, Modelul sublim de imitat, educatorul perfect din toate punctele de vedere.

Isus este și va rămâne adevăratul pedagog, bun, drept după chipul și asemănarea Tatălui. “Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați.” (Matei 17, 5). Mântuitorul se definește pe sine ca fiind “Calea” ce duce la Adevăr și Viață. Uneori e numit Pastor. Logosul întrupat este educatorul nostru, ce poartă grijă de noi ca un păstor de oile sale, arătându-ne să tindem mereu spre desăvârșire.

Ca Învățător al poporului său, Isus vorbește în limba acestuia folosind imagini și cuvinte, care desemnau lucrurile pe care ascultătorii le vedeau sau le practicau zilnic. Din aceste lucruri răsărea caracterul adevărilor eterne. Vederea, imaginația și judecata auditoriului erau întrebuințate pentru întărirea conștiinței creștine. Astfel plugarilor le vorbește de sămânța care rodește (Marcu 4, 3-20; Matei 12, 3-9), lucrătorilor la vie le spune pilda vierilor (Matei 20, 1-16; Marcu 12, 1-9); etc.

După cum afirmă Clement Alexandrinul, Mântuitorul, pentru a ne mântui, urmează o metodă excelentă: întâi convertește, disciplinează, instruieste, învățătura Sa, fiind în conformitate cu toate teoriile pedagogice descoperite de

mintea omenească, pentru că **El cunoaște sufletele aceloră pe care îi învață.**

Lucrează ogorul sufletesc că un grădinar neîntrecut, sprijinind în creștere planta nobilă a înclinărilor bune și stărpind mărcinișul relelor năzuințe. Văzând sufletul bun al femeii păcătoase, o iartă, rușinându-i pe farisei pentru răutatea și falsitatea lor sufletească (Ioan 8, 1-20). Este un educator ce respectă însușirile, înclinările bune înnăscute, cum face în pilda cu talanții.

Nici un pedagog, nici un psiholog nu a creat ceva mai bun decât Isus Cristos în acest domeniu, încrederea față de oameni este principiul său de educație. Ea este o trăsătură fundamentală a vieții lui întregi. Mântuitorul nu a făcut vorbărie multă. El a povestit în pilde, cu subiecte luate din mijlocul vieții, conducând în parabolele sale, ochii sufletești ai ascultătorilor în casă, pe câmp, în curte, la drum, etc, arătându-le marile adevăruri ale împărăției lui Dumnezeu în mijlocul vieții trăite de ei, îndemnându-i totodată să cugete la acestea. Isus știe și crede fără îndoială, că în fiecare suflet există un sâmbure de viață dumnezeiască. Acesta trebuie ocrotit și ajutat să încolțească și să se dezvolte într-un arbore puternic.

Ave Maria

T+M: Lidia Petrescu

Refren: A - ve ma - ri - a A - ve Ma - ri - a, ũi cãn - tã
 as - tã - zi Ro - mã - nia. A - ve Ma - ri - a, A ve Ma -
 ri - a me - reu vom fi sub pa - za ta. Solo: 1. Te rog mãi -
 cu - țã și fe - cioa - ră să fii re - gi - nã pes - te țã - ră, iar Fi - ul
 tău mân - tu - i - tor să fi - e Re - ge tu - tu - ror.

2. Cuprinde inimile toate,
 Sub steagul tău dacă se poate,
 Și fă ca-ntreaga țara noastră
 Pe tine-n veci să te iubească.

3. Te rog măicuță și fecioară,
 Tu nu lăsa nimic să piară
 Fără voința ta din țară,
 Fără voința ta din țară.

Asemenea și profesorul de religie nu trebuie să facă uz de fraze pompoase, frumos colorate, care în fond nu exprimă aproape nimic, accentul punându-se doar pe formă și pe simpla înmagazinare a unor cunoștințe. “Graba de a face din copii caractere religios-morale și cetățeni desăvârșiți prin metode intelectualiste, distruge răsădul fraged al sămânței divine, în urma vorbăriei prea multe și a întrebărilor artificiale pentru stocarea unor răspunsuri impropriei

sufletului copiilor” (Cucoș C. - “Educație Religioasă”). Metodele folosite de Isus izvorăsc din dragostea lui Dumnezeu față de oameni, ca a unui Păstor față de oile sale. Manifestă respect și cinstitie față de oricine, indiferent de starea lui morală. Vorbește cu samariteanca, deși era o mare păcătoasă, ca și cu cea mai virtuoasă femeie; se întâlnește cu Iuda, cel care îl vânduse și îi zice “prietene, dar atitudinea cea mai mișcătoare a avut-o față de cei ce L-au osândit, când s-a rugat pentru ei: “Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac” ” (Luca 23, 34).

În procesul educativ este respectat întotdeauna liberul nostru arbitru. El nu ne forțază, ci ne sfătuiește pentru săvârșirea binelui. Se adresează prin cuvintele: “Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie.” (Marcu 8, 34).

Căutând cu tot dinadinsul să ducă omenirea la desăvârșire, se folosește de toată arta înțelepciunii: făgăduiește (Matei 5, 3-12), ceartă, mustră (Matei 7, 5-6), înfricoșează (Matei 23, 35-36), răsplătește (Matei 8, 13), vindecă, înfrânează instinctele omului (Matei 8, 2-3; Matei 9, 1-6). Se apleacă cu inima sa de părinte spre tot omul întâlnit în cale, că să-l ajute în neputințele sale trupești, să-l întărească, să-l încurajeze, dar și o atitudine de mustrare față de acei oameni care căutau să apară altfel decât ceea ce erau ei în realitate. Spre deosebire de orice altă pedagogie, educația creștină folosește în lucrarea sa și ajutorul dumnezeiesc. O altă metodă folosită de Isus este înlăturarea răului, pedagogul curăță vîțele de lăstarii netrebuitori și altă dată face educație prin exemple sau prin exemplu personal: “Pildă v-am dat vouă.”.

Din cele expuse până acum și, după cum sublinia și Pr. Conf. Dr. C. Grigoraș, Mântuitorul Isus Cristos în activitatea sa a respectat două principii didactice:

- Principiul individualității ascultătorilor - a învățat ținând seama de persoanele care-l ascultau, de cultura și experiența lor, de condițiile de viață, lucrarea sa fiind elastică, variată (într-un fel vorbea ucenicilor, altfel plugarilor, altfel pescarilor, etc.).
- Natura cunoștințelor expuse - a ținut seama de gradul lor de dificultate, de cantitatea acestora. Obiectul principal al învățăturii sale a fost mesianitatea și dumnezeirea sa.

Isus ne-a descoperit voia lui Dumnezeu legată de rostul omului - fericirea veșnică și viața cea adevărată, iar la rândul său, El însuși ne-a fost model.

Idealul învățământului religios este de a face din copil o persoană morală care să ducă în sine regula sa de purtare, care să se conducă prin propria

sa vointă și care să nu cunoască altă regulă decât binele, să nu aibă altă vointă decât săvârșirea binelui.

NOI SUNTEM ȘPERANȚA LUMII

de Lidia Petrescu

Ve-niti azi cu bu-cu-ri-e voi bo-boci, voi bo-boci ce în-îo-riți, De cre-din-tă si iu-bi-re pe I-sus, pe I-sus săl prea-mă-riți, pe I-sus săl prea-mă-riți.

Rîzren: Noi sun-tem spe-ran-ta lu-mii. totî o i-ni-mă, o i-ni-mă si'tun gînd; Vom să-di in i-nimi pa- cea si se ni-nul si se-ni-nul pe pă-mînt, si se-ni-nul pe pă-mînt.

2. Cu Cristos la drum în suflet
Vrem mereu, vrem mereu ca să le știm.
Ca apoi în vesnicie
Împreună, împreună să pîsim.
Împreună să pîsim.

3. Tot ce-i mai frumos pe lume
Lui Isus, lui Isus îi datorăm.
Orice plantă, vîetate,
Aerul, aerul ce-l respirăm,
Aerul ce-l respirăm.

4. Slavă fie-n veci osana
Domnului, Domnului biruntor,
Slavă Fiului lui David,
Până-n vecii vecilor,
Până-n vecii vecilor.

Bibliografie

CONSTANTIN CUCOS- Educatia religioasa, continut si forme de realizare, EDP, Bucuresti,1996

CONSTANTIN CUCOS - Educatia religioasa, repere teoretice si metodice, Ed. Polirom, Iasi, 1999

PR.PROF. DOCTOR SEBASTIAN ŢEBU- Metodica predarii religiei, Ed.Reintregirea, Alba Iulia, 2000

ANTXON ANDUEZA FSC- Curs de cristologie, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iasi, 1994-1995

The pedagogy of Jesus

Jesus is not a simple teacher of the law or an ordinary prophet, but the Teacher par excellence, the prototype of perfection of the Christian. The Evangelist Matthew tells us, “the crowds were astounded at his teaching, for he taught them as one having authority, and not as their scribes.” (Matthew 7:29) (NRSVCE)¹. The term “authority” can mean the full science of the human soul and its limits, the knowledge of the means to guide human life in the right way. Personal example seems to be the foundation of any education. It is what Jesus did incessantly through his words, deeds, and parables. His calls refer directly to the concreteness of the personal experience: “Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect” (Matthew 5:48) (NRSVCE); “You shall love your neighbor as yourself.” (Matthew 19:19) (NRSVCE); “In everything do to others as you would have them do to you” (Matthew 7:12). The most direct way to know the great personality of Jesus of Nazareth is the vast field of parables. These are part of the set of expository methods and represent a narrative form unmatched by anyone until now. We wonder why we care about the methods used by the Savior Jesus Christ. The answer is simple, because they have achieved their goal. The history of education actually begins with the teachings of Christ, the first Teacher, the sublime Model to be imitated, the perfect educator from all points of view.

1. New Revised Standard Version Catholic Edition,
<https://www.biblegateway.com/>

Industria IT în România - tablou al atipiilor

Prof. Olaru Ionuț
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Despre IT în România se poate vorbi din mai multe puncte de vedere, politic, economic, social și chiar cultural, pentru că acest domeniu este unul extrem de vast în ramificații și totodată în efectele pe care această industrie le are în realitatea noastră cotidiană. Nu există în acest moment ramură de activitate economică sau socială care să nu comporte și o dimensiune informatică, mai mult sau mai puțin vizibilă.

Dacă vorbim strict din perspectivă economică trebuie remarcat că IT-ul se caracterizează prin câteva elemente atipice oricărei alte industrii românești

Prima astfel de atipie este dată de infrastructura acestei industrii, care spre deosebire de toate celelalte sectoare economice, inclusiv cel sanitar, este formată aproape exclusiv de resursa umană. În general în această industrie nu întâlnim hale, depozite, lanțuri de producție, terenuri, deșeuri și alte elemente asociate unui domeniu al producției clasic. Un birou, un computer și un om sunt suficiente în cele mai multe cazuri pentru a obține un produs finit.

O a doua atipie este generată de decalajul imens dintre numărul de absolvenți de IT din România și necesarul de personal existent, atât în țara noastră cât și în Europa și în lume. Astfel în România absolvă diferite facultăți cu profil informatic aproximativ 7000 de persoane anual pentru care concurează universități și companii din România și din străinătate. Trebuie spus, dealtminteri, că România este unul din marii furnizori de personal IT din lume iar raportat la populația țărilor suntem chiar primii. Pe de altă parte necesarul de angajați în domeniul IT numai la noi în țară este de 15000, iar la nivel european acest deficit totalizează aproximativ

670000 de persoane. Practic vorbim de o criză de personal care nu are precedent la nivel mondial. Angajatori ce concurează pentru angajații lor, ce oferă salarii uriașe dar care nu reușesc să-și acopere necesarul de personal nici măcar la nivel minimal.

În această ordine de idei, industria IT se dezvoltă în România într-un ritm extrem de rapid, ritm care depășește posibilitățile statului român de a gestiona fie și superficial evoluția acestei industrii. Criza își are originea în lipsa profesorilor capabili să pregătească masa imensă de specialiști necesari acestei industrii. Salariile sunt incomparabil mai mici în sistemul universitar decât în industrie astfel încât tinerii nu sunt motivați să aleagă o astfel de carieră. Pe de altă parte deficitul de informaticieni pe piață este adâncit și de masivul exod al acestora în alte țări, fie din cauze financiare, fie, mai grav, din cauza instabilității fiscale și politice din România care determină chiar programatori cu experiență și cu venituri considerabile să părăsească țara.

Însă, chiar în aceste condiții și cu o criză economică care pare că este iminentă se estimează că anul acesta cifra de afaceri a industriei IT va ajunge la uluitoarea cifră de 6, 3 miliarde de Euro adică aproximativ 6% din PIB.

Evoluția industriei de IT din România Sursă: ANIS-Asociația Națională a Industriei de Software¹

O a treia atipie pe care o prezintă industria IT în România este dat de paradoxul dintre statutul relativ necunoscut al acestei industrii în România și performanțele sale economice. Astfel vorbim de firme ce au capital exclusiv românesc ce sunt de multe ori generatorii creșterii economice atât de vehiculată în ultima vreme de diferiți politicieni, firme ce nu apar la TV sau în revistele de scandal, firme ce nu sunt asociate cu diferite licitații cu iz penal și alte asemenea știri tenebroase.

Pentru a întregi tabloul expansiunii atât de rapide a Industriei IT trebuie pomenit și de o componentă majoră a acestei industrii și anume investițiile străine. Companii ce reprezintă giganți în domeniu cum sunt Oracle, IBM, sau Microsoft au o prezență puternică pe piață reprezentând aproximativ 59% din Industria IT în România. Motivele acestei prezențe sunt multiple: gradul de educației al specialiștilor IT, forța de muncă mai ieftină ca în Occident, facilitățile fiscal oferite de către statul roman și nu în ultimul rând integrarea României în structurile politice ale Uniunii Europene, fapt care a născut un capital de încredere în stabilitatea sistemului economic și politic din România.

O a patra atipie este reprezentată de nivelul de informatizare și de competențe digitale existente la nivel national. Astfel România, una dintre cele mai mari exportatoare de forță de muncă din Europa în industria IT are de fapt puțini IT-iști și care vor deveni din ce în ce mai puțini, iar conform unui raport oficial suntem pe ultimul loc în Europa în ce privește competențele digitale (mai precis doar 28% dintre români depășesc nivelul de bază în timp ce media europeană este undeva la 56%)². O altă discrepanță este dată și de faptul că din

¹ ANIS-Asociația Națională a Industriei de Software

² [Europe's Digital Progress Report \(EDPR\)](#),

punct de vedere al informatizării instituțiilor oficiale ale statului, România este și aici pe locul 28 din 28 de state.

Însă industria IT continuă să crească în România, în ciuda parcă, a gestionării mediocre a structurilor guvernamentale. Acest lucru se vede cu atât mai bine în recesiunea economică care a lovit România în trimestrul al doilea al anului 2020 atunci când deși economia s-a contractat cu 10% , industria IT a reușit să crească ajungând la un neverosimil pentru această perioadă procent de 7-8% din PIB lucru care confirmă forța acestui domeniu. Mai mult decât atât putem aduna la aceste performanțe și ajutorul indirect pe care IT l-a dat pieței imobiliare și industriei construcției prin spațiile închiriate de către firmele de IT, multe dintre ele în zonele centrale ale marilor orașe și prin comerțul clădirilor rezidențiale care sunt adresate lucrătorilor din industria IT.

În final nu putem decât să punctăm faptul că, economic vorbind cel puțin, Industria IT în România este una marcată de mari discrepanțe, centrată în jurul câtorva mari orașe(București-58%, Cluj-18%, Iași-5%, Timiș-5%, Brasov-5%, restul țării cumulată 11%)³ și cu produse care se adresează în special pieței externe, însă cu un potențial enorm de dezvoltare mai ales în ce privește instituțiile statului dar și în ce privește cetățeanul mediu român, dar asta doar în condițiile în care populația va înțelege și accepta faptul că indiferent în ce domeniu activează IT este o realitate omniprezentă.

³ ANIS-Asociația Națională a Industriei de Software

IT Industry in Romania – A Picture of Atypia

The IT industry in Romania is an industry of paradoxes from an economic point of view; an industry that produces a lot and where a lot is earned but which has a very large shortage of employees. Romania is an important technological hub in Europe, but at the same time Romanian citizens are among the weakest educated in terms of digital skills. An industry that has reached 6% of GDP annually but in a country that ranks last in the E.U. regarding the digitalization of institutions.

Alimente esențiale

Prof. *Lenuța Enoiu*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Alimentele care conțin cele mai multe **proteine** sunt: pește, fructe de mare, caviar, carne de pasăre, vânat, lapte, brânză, ouă, gelatină, soia, oleaginoase (migdale, nuci, alune, arahide, fistic etc), fasole, linte, mazăre, cereale (grâu, ovăz, mei).

Alimentele care conțin cea mai multă **grăsime** sunt: unt, ulei, margarină, smântână, slănină, mezeluri, carne (mai ales porc și miel), ouă, biscuiți, prăjituri, înghețată, ciocolată, măsline, oleaginoase, sardină și ton în ulei, vinegretă, maioneză, avocado.

Alimentele care conțin cel mai mult **cholesterol** sunt: creier, unt, smântână, ouă, inimă, rinichi, ficat, salamuri, în general, se depun pe vasele capilare și afectează sănătatea sistemului circulator, în special, inima și creierul.

Alimentele care conțin cele mai multe **fibre** sunt: orez integral, fructe, oleaginoase, cereale integrale, pâine integrală, tărâțe.

Alimentele care conțin cel mai mult **zahăr** sunt: prăjituri, bomboane, biscuiți, ciocolată, dulceață, miere, fructe cu sirop, compoturi, fructe uscate, paste, înghețată, băuturi gazoase.

Alimentele care conțin cea mai multă **sare** sunt: mezeluri, conserve, brânză, margarină, unt sărat, pâine, biscuiți aperitiv, pește afumat, crustacee, suc de roșii condimentat.

Alimentele cele mai bogate în **vitamina A** (în ordine descrescătoare) sunt: uleiuri de ficat de pește, pătrunjel, broccoli, spanac, păpădie, ficat de vițel și porc, caise uscate, morcovi, ardei roșii, caise proaspete, cartofi dulci, salată verde, gălbenuș de ou, brânză și lapte, prune uscate, unt, roșii, mazăre uscată, fasole verde, mazăre verde, cicoare de salată.

Alimentele cele mai bogate în **vitamina B1** (în ordine descrescătoare) sunt: germen de grâu, arahide, fasole roșie, alune, tărâțe de grâu, lapte praf, stridii, grâu mazăre uscată, porumb, orz, castane, orez, secară, prune uscate, inimă de oaie, rinichi de oaie, ficat de vacă, cartof dulce, stafide, broccoli, castravete, suc de portocale, spanac, praz, varză, morcov, ouă, mazăre și ananas proaspăt.

Alimentele cele mai bogate în **vitamină B2** (în ordine descrescătoare) sunt: drojdie de bere, ficat de vacă, rinichi de vacă, rinichi de vițel, ficat de vițel,

fasole, soia, lapte praf smântănit, inimă de vacă, germen de grâu, broccoli, prune uscate, morcov, arahide, gălbenuș de ou, mazăre uscată, spanac, ou întreg.

Alimentele cele mai bogate în **vitamina C** sunt: ardei grași, pătrunjel, coacăze negre, ridiche neagră, suc proaspăt de lămâie, spanac proaspăt, kiwi, căpșuni, sparanghel, varză, pepene galben, păpădie, suc de grape fruit proaspăt, conopidă, mandarine, roșii, coacăze, piersici uscate, ananas proaspăt.

Alimentele cele mai bogate în **vitamina D** sunt: uleiuri de ficat de pește, somon, sardine, heringi, unt din ficat de pasăre, gălbenuș de ou, ficat de vacă, ficat de porc, lapte.

Alimentele cele bogate în **vitamina E** sunt: germen de grâu, unt, cereale integrale, lapte, spanac, fasole, soia, arahide, carne de vacă, miel, oaie.

Alimentele cele mai bogate în **calciu** sunt: lapte praf smântănit, șvaițer, lapte praf integral, gelatină uscată, migdale, fasole soia, smochine uscate, înghețată, pește alb, caviar, fasole albă, gălbenuș de ou, broccoli, conopidă, lapte smântănit, lămâie, tărâțe de grâu, varză verde, salată creastă, linte, ridiche neagră și măslina verzi.

Alimentele cele mai bogate în **fier** sunt: carne de vacă, pătrunjel, linte, ficat de vacă, gălbenuș de ou, fasole uscată, stafide, caise uscate, avocado, curmale, inimă de vacă, castane, migdale, spanac, murături, prune uscate, piept de pui, varză acră, stridii, ciuperci.

Alimentele cele mai bogate în **fosfor** sunt: tărâțe de grâu, germen de grâu, șvaițer, muștar, cacao, gălbenuș de ou, drojdie de bere, nucă de cajou, fasole uscată, migdale, ciocolată amăruie, orz, arahide, secară, linte, creier de vacă, piept de curcă, nuci, brânză de vaci, friptură de vițel, morun, macrou, piept de pui și sardine.

Alimentele cele mai bogate în **iod** sunt: pește, fructe de mare, alge, rinichi, ouă, ceapă.

Alimentele cele mai bogate în **potasiu** sunt: lapte, cartofi, drojdie de bere, ciocolată, varză de Bruxelles, prune uscate.

Alimentele cele mai bogate în **magneziu** sunt: legume proaspete, cereale, migdale și ciocolată. Alimentele cele mai bogate în **zinc** sunt: carne, cereale, linte și stridii, ajută la creșterea imunității noastre.

De ce alimente esențiale? Omenirea are nevoie să știe ce este sănătos pentru fiecare, ce avem voie și ce nu este necesar pentru o viață mai bună, fără medicamente de la cele mai mici vârste. Alimentele netratate chimic sunt esențiale pentru sănătatea noastră.

Essential Foods

Why essential foods? Mankind needs to know what is healthy for everyone, what we are allowed and what is not necessary for a better life, without drugs from an early age. Chemically untreated foods are essential for our health.

Biblioteca

Prof. bibl. *Agnesa Leahu*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Biblioteca-i mândru templu
Din țara sfântă cu poeți,
Ce viața lor și-al lor exemplu
Îndrumă fii și strănepoți.

Minunea nopților de iarnă
Și-albastru zileleor de mai,
În pulberi vii ea se destramă
Pe file scrise-n colț de rai.

Nu pot să lumineze seara
Luceferii de pe pământ,
Nici să aducă primăvara
Din miazăzi un firav vânt.

Și-atunci cu goarna chem armata,
Prin codri, deși ea dă fior,
Poeți și scriitori sunt gata
Să-mi toarne din belșugul lor.

Se-ntorc apoi și pe la case,
În țara viselor din cer,
Dar nu se-ndură să ne lase
Sufletul nostru plâns, stingher.

Ca moștenire-aici rămâne
Pe rafturi de biblioteci:
Lumi vechi cu zile mai bune,
Pășind pe-a vremilor poteci.

Grupul vocal Lăzărelul – cântec și poveste

Prof. învă. primar Grădinaru Monia
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, Mircești, loc. Iugani, jud. Iași

„Folclorul nostru...nu numai că este sublim, dar te face să înțelegi totul. E mai savant decât toată muzica așa-zisă savantă și asta într-un fel cu totul inconștient, e mai melodic decât orice melodie, dar asta fără să vrea, e duios, ironic, vesel, grav.” (George Enescu)

Grupul vocal „Lăzărelul” a fost înființat din dorința de a valorifica și duce mai departe obiceiurile și tradițiile specifice comunei Mircești. Străvechea așezare din județul Iași, de pe malul drept al Siretului rămâne pentru localnici, oameni de cultură sau turiști, un reper major al istoriei și al culturii naționale. De numele localității se leagă nu numai evenimente social-istorice, ci și numele ”regelui poeziei”, Vasile Alecsandri, despre a cărui viață și operă au învățat toți românii.

Dragostea și pasiunea pentru muzică și, mai ales pentru folclor și tradiții străvechi, m-au mînat spre căutare...căutare a tot ce stă ascuns prin poduri, prin lăzile de zestre ori prin diferite unghere ale caselor din sat.

Satul Iugani, care face parte din frumoasa comună Mircești, este un sat cu oameni gospodari care păstrează cu multă grijă obiecte vechi, ce au pentru ei o însemnătate deosebită.

Orice pasiune devine cu atât mai valoroasă cu cât este insuflată și celor din jur și transmisă din generație în generație. Pornind de la această convingere, mi-a încolțit ideea de a înființa un grup vocal folcloric, care să „povestească”, prin portul și repertoriul său, frumusețea și specificul satului Iugani.

Dascăl fiind de profesie, mi-a fost foarte ușor să ajung la sufletul copiilor, pe care i-am găsit cei mai în măsură să ducă mai departe tradiția locului. Astfel, am răscolit prin lăzile de zestre ale bunicilor, descoperind „comori” nebănuite: frumoase costume populare lucrate în casă, cu multă migală, fiind autentice, unice și reprezentând specificul portului popular zonal, adevărate bijuterii ale artei populare manuale, unele având o vechime de peste 100 de ani.

Diversele participări la Festivaluri de folclor și evenimente, atât în cadrul comunității, cât și în afara ei, au făcut ca numele localității să fie cunoscut, iar oamenii din sat să fie mândri că „tezaurul” lăsat ca moștenire este pe mâini bune.

Repertoriul Grupului conține piese specifice zonei, potrivite vârstei copiilor și cu linii melodice adecvate, astfel încât mereu au fost cântate cu drag, expresivitatea ținutei și interpretării fiind punctul forte al grupului. Am încercat permanent să aduc elemente de noutate și ingeniozitate în interpretarea pieselor, folosindu-mă de obiecte din lemn pentru a asigura percuția (ex. Linguri de lemn sau bucăți de lemn de formă dreptunghiulară).

Pentru a ne păstra, ca români, identitatea nealterată, folclorul trebuie cultivat în inimile și mințile generațiilor care se succed pe acest tărâm, ca o valoare autentică de creație.

The vocal group Lăzărelul - song and story

The vocal group „Lăzărelul” was established with the desire to salvage and carry on the specific customs and traditions of Mircești commune. The ancient settlement in Iasi County, on the right bank of the Siret river, remains for locals, cultural people or tourists, a major landmark of national history and culture. Not only social-historical events, but also the name of the "king of poetry" - Vasile Alecsandri, whose life and work all the Romanians have learned about, are linked to the name of the locality.

SCURT ISTORIC AL APITERAPIEI (II)

prof. dr. Lucian Spiridon
Școala Postliceală Sanitară Buzău

Mierea în cosmetologie

Cosmetica se ocupă cu îngrijirea externă a corpului cu ajutorul unor tratamente. Produsele cosmetice pot modifica aspectul estetic sau corecta mirosurile corporale.

Formularele farmaceutice cuprind uneori și formule de produse cosmetice având ca materie primă produsele apicole.

Produsele de dermatofarmacie sunt preparate pentru întreținerea igienei, protejarea și înfrumusețarea pielii sau a organelor sale anexe. Pentru conceperea, prepararea și elaborarea acestor produse este nevoie de cunoștințe științifice și tehnice. Unele dintre aceste produse sunt foarte apropiate de anumite medicamente de uz extern cu care au multiple legături. Din acest motiv este necesar să se facă distincția între produsele cosmetice și medicamente. În general, nu se admite ca produsele de igienă să fie prezentate ca având proprietăți preventive sau curative față de maladii. De asemenea, produsele de igienă nu pot să conțină substanțe puternic active.

În trecut, cosmetologia avea ca scop principal înfrumusețarea femeii, astăzi femeia și bărbatul caută să se protejeze de agresiunea mediului extern datorită modificărilor suferite în modul de viață: dezvoltarea industrială, poluarea.

Sănătatea se caracterizează printr-o bunăstare fizică și psihică. Este recunoscut faptul că unul din factorii care influențează pozitiv psihicul uman este estetica exterioară.

Studiile farmaceutice constituie o bază pentru o specializare potențială în dermatocosmetică. Pe plan teoretic, cunoștințele de chimie, fiziologie, farmacodinamie, toxicologie, controlul medicamentelor, constituie elemente de apropiere de cosmetologie. Lucrările practice de tehnică farmaceutică sunt, de asemenea, o școală incomparabilă pe plan tehnic.

Preparatele dermatologice sunt elaborate pe baza cunoașterii structurii și fiziologiei pielii. Cunoașterea căilor de penetrare a produselor care vin în contact cu pielea, comportarea și reacția pielii față de diferitele componente care intră în compoziția preparatelor cosmetice, asigurarea afinității fiziologice a preparatelor sunt factori esențiali de care să se țină seama la formulare. La

acestea se adaugă necesitatea obținerii unor preparate omogene, stabile, ieftine, cu aspect plăcut. Există mai multe tipuri de piele pentru care trebuie puse la punct formule corespunzătoare cu efecte diversificate.

Natura chimică a constituenților unui produs are o importanță fundamentală în privința penetrației și afinității față de piele. Sunt dotate cu afinitate bună produsele cu caracter lipofil hidrofile, care au atât proprietăți hidrofile, cât și lipofile. De altfel, astfel de substanțe se găsesc și în piele. Din această categorie pot fi citate grăsimile și uleiurile vegetale, uleiurile animale, lecitina, lanolina. Ținând seama de acest punct de vedere, ar trebui excluse din preparatele cosmetice destinate să pătrundă în piele produse ca vaselina, parafina, uleiul de parafină, uleiurile și grăsimile hidrogenate, o serie de produse sintetice. Structura fizico-chimică a produselor trebuie să se apropie de structura coloidală a pielii și, de aceea, gelurile, emulsiile sunt în general formulele preferate.

Îngrijirea tenului uscat cu produse apicole

Este important să identificăm dacă tenul este aliptic, uscat din lipsă de grăsime sau deshidratat, uscăciunea pielii datorate unei insuficiente secreții a glandelor sudoripare poate fi consecința unei predispoziții înnăscute, a unei îngrijiri neraționale sau a vârstei înaintate. Tenul uscat are tendința de a se rida de timpuriu, este sensibil, iritabil, se înroșește cu ușurință, se descuamează. Neavând strat protector de grăsime care să îl apere de factorii nocivi, se impune luarea unor măsuri preventive. Acest tip de ten trebuie apărat împotriva acțiunii prelungite a vântului, frigului sau a soarelui. În același timp, nu trebuie folosită în exces apa caldă și săpunul sau glicerina, soluțiile alcoolice sau pudra în exces. În caz contrar, poate apărea o tulburare în dezvoltarea straturilor epidermului sau stânenirea funcțiilor pielii, ceea ce afectează sănătatea și aspectul tenului. Trebuie să se țină seama și de gradul de uscăciune al pielii. Fața va fi spălată doar cu apă și doar o singură dată pe săptămână cu apă și săpun. Există posibilitatea folosirii săpunului cu alcalinitate redusă. După spălare pe față, se pot aplica câteva picături de zeamă de lămâie sau o soluție de acid boric 3%. În acest caz se evită soluțiile alcoolice pentru că accentuează uscăciunea pielii. Un rol extrem de important în îngrijirea tenului uscat îl au cremele grase, hrănitore, care suplinesc insuficiența de grăsimi. O astfel de cremă se aplică pe față curățată înainte de culcare cu 2 ore. Tot în cazul pielii uscate care se descuamează, se folosesc creme emoliente pe bază de lanolină cetaceum. După vârsta de 35 de ani, cremele cu eficiență mărită sunt cele care conțin substanțe biologice active ca: vitamine, hormoni, fitohormoni, lecitină, fermenți. Toate acestea influențează funcțiile pielii.

Dintre formulele unor rețete care au la bază lanolina simplă și compusă pot fi amintite următoarele:

- > lanolină 10 g;
 - > cetaceum 5g;
 - > ceară albă 4g;
 - > ulei de parafină uz intern 25 g;
 - > apă 10 g;
 - > borax 0, 10g;
- sau o altă rețetă:
- > lanolină 25 g;
 - > ceară albă 10 g;
 - > unt de cacao 10 g;
 - > ulei de măsline sau ulei de parafină uz intern 65 g;
 - > apă 25 g;
 - > borax 0,25 g;
 - > vitamina A 300.000. U.I.

Ca și mod de preparare a acestor rețete, acestea se realizează prin topirea în baia de apă a substanțelor grase peste care se adaugă apa încălzită până la fierbere în care a fost dizolvat boraxul. Se amestecă până se răcește, când se adaugă vitamina A.

Altă formulă de preparare la care se adaugă colesterină are următoarea alcătuire:

- > lanolină 4 g;
- > ceară albă 12g;
- > ulei de parafină 23g;
- > colesterină 1 g;
- > cetaceum 5 g;
- > vitamina F 1g;
- > borax 0,30 g;
- > apă 20 g;

Fitohormonii care stimulează circulația sângelui și accelerează formarea celulelor la pielea îmbătrânită se găsesc în extractele din plante, mai cu seamă la germenii de grâu și porumb.

Tenul net uscat care este foarte uscat și predispus ridării va fi îngrijit cu maximă precauție. Nu se va folosi absolut deloc săpunul, apa caldă, loțiunile alcoolice, curățirea fiind realizată cu o cremă grasă.

În momentul spălării se va folosi apă la temperatura camerei, de preferat apă de ploaie, apoi obrazul va fi șters cu un prosop moale.

Pe obraz se vor aplica creme nutritive pe bază de lanolină, colesterină și lecitină. Se mai pot folosi măștile cu gălbenuș de ou și cataplasmele cu ulei. Pentru a nu se forma „laba găștei”, se aplică seara o cremă nutritivă în jurul ochilor.

Datorită vârstei înaintate, tenul deshidratat apare când în celule cantitatea de apă se micșorează. Pentru astfel de tenuri, folosim lichide hidratante, creme, comprese, cataplasme care înmoaie pielea și ajută la pătrunderea apei în țesuturi. O astfel de cremă se aplică zilnic și are în alcătuirea ei următoarele componente:

- > lanolină 12 g;
- > cacao 5 g;
- > ceară de albine 7 g;
- > ulei de parafină uz intern 30g;
- > apă 20 g;

Tenul deshidratat va fi protejat cu infuzii de mușețel, nalbă, apă de plante.

BRIEF HISTORY OF APITHERAPY (II)

Cosmetics deals with the external care of the body with the help of treatments. Cosmetics can change the appearance or correct body odors. Pharmaceutical formulations sometimes also include cosmetic formulations having as raw material bee products.

Dermato-pharmaceuticals are prepared to maintain hygiene, protect and beautify the skin or its ancillary organs. Scientific and technical knowledge is required to design, prepare and develop these products. Some of these products are very close to certain medicines for external use with which they have multiple links. For this reason, it is necessary to distinguish between cosmetics and medicines. In general, it is not allowed for hygiene products to be presented as having preventive or curative properties against diseases. Also, hygiene products cannot contain highly active substances.

În acest număr:

- "Anul acesta a fost depus un nou tip de proiect Erasmus+ care implică și are în prim-plan elevii și experiența europeană ce o vor dobândi - Parteneriate Strategice." (pag. 13)

- Hălăuceștiul sub pastorația fraciscană. Moment aniversar – 125 de ani de la înființarea Provinciei „Sf. Iosif” din România (pag. 26)

- „Perioada „primului val” pandemic a fost groaznică. Stăteam doar în casă și o dată pe săptămână ieșeam pentru a face cumpărături. [...] Îmi părea rău că m-am bucurat la început de închiderea școlii.” (pag. 76)

- "Documentele bisericești cunoscute până acum arată că în anul 1780 satul Hălăucești a devenit parohie de sine stătătoare, prin desprindere de Parohia Săbăoani." (pag. 90)

„Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții. Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mintea. De aceea, un om bine educat, cu inimă, caracter și moravuri bune, poate să fie cu un cerc restrâns de cunoștințe, pe când, din contra, cultura, cunoștințele cele mai vaste pot fi cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă”.

(Mihai Eminescu)

“O parte a virtuții constă în învățatură, alta în exercițiu; trebuie pe de o parte să înveți, pe de alta să întărești prin practică ce ai învățat”. (Seneca)

Această constatare a înțeleptului Seneca, se dovedește a fi total valabilă și aplicată revistei "Repere cultural – educaționale", revistă care împletește atât de frumos educația, cultura, învățământul și spiritualitatea Liceului Teoretic "Bogdan Vodă" - Hălăucești. În fond, cultura, educația și morala sunt o formă de a iubi lumea și de a spera. Iar astăzi mai mult ca oricând trebuie să iubim și să sperăm. Cultura e ceea ce ne ajută să rămânem oameni, și pentru a rămâne oameni, avem mereu nevoie de hrană. Cultura hrănește mintea și sufletul. Să cultivăm această "plantă rară" chiar și în momentele dificile ale vieții. Reușita acestui lucru se datorează unei bune și solide educații. "

Pr. Ionel Emilian Dumea
Vicar provincial OFMConv.

"Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ

HĂLĂUCEȘTI
TEL. 0232 717 513
FAX 0232 715 671

www.liceulhalaucesti.ro

Print realizat la

www.pimcopy.ro

ISSN: 2668 - 1196